

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
Ακαδημαϊκού Έτους 2015 – 2016

Κοσμήτορας

Διονυσία Δ. Καλλινίκου

Μέλη Κοσμητείας

Καλλιόπη Χριστακάκου-Φωτιάδη, Φωτεινή Παζαρτζή, Γαρυφαλιά Αθανασίου

Γραμματέας Σχολής

Ελένη Ε. Κουρέλη

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η Νομική Σχολή, που μαζί με την Θεολογική, την Ιατρική και την Φιλοσοφική αποτέλεσαν τον πυρήνα του Πανεπιστημίου Αθηνών, το οποίο ιδρύθηκε το 1837 επί Βασιλείας Όθωνος, γαλούχησε γενεές άξιων επιστημόνων και σημαντικών παραγόντων της πολιτικής ζωής της χώρας, προσφέροντας ανεκτίμητο εκπαιδευτικό έργο. Από το 1982 μέχρι το 2013 λειτούργησε ως Τμήμα Νομικής στο πλαίσιο της Σχολής Ν.Ο.Π.Ε. του Πανεπιστημίου Αθηνών, ενώ με το Π.Δ. 85/2013 μετεξελίχθηκε πλέον σε αυτόνομη μονομηματική Σχολή.

Στη Νομική Σχολή προσφέρονται μαθήματα γενικής νομικής παιδείας, καθώς και μαθήματα εξειδίκευσης σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Η εκπαιδευτική διαδικασία σε διακλαδικό και διεπιστημονικό επίπεδο δεν περιορίζεται μόνο στο πλαίσιο του Πανεπιστημίου Αθηνών, αλλά πραγματώνεται σε συνεργασία και με ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εσωτερικού, καθώς και στη βάση διεθνών προγραμμάτων με διακεκριμένα ανώτατα ιδρύματα του εξωτερικού.

Ο παρών Οδηγός Σπουδών περιέχει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές των σπουδών στη Νομική Σχολή, το ισχύον νομικό καθεστώς, τις προϋποθέσεις για την απόκτηση πτυχίου, το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, τους διδάσκοντες και το περιεχόμενο των μαθημάτων, καθώς και τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Στα μέλη της Γραμματείας της Σχολής και των Τομέων, καθώς και σε όλους τους συναδέλφους που συνέπραξαν στην παρούσα έκδοση του Οδηγού Σπουδών, εκφράζουμε και από την θέση αυτή, τις θερμές μας ευχαριστίες.

Παρά τις δυσκολίες στη λειτουργία της Σχολής που συναρτώνται, κατά την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά, κυρίως με την έλλειψη διοικητικού προσωπικού, αλλά και την ελλιπή υλικοτεχνική υποδομή, θα προσπαθήσουμε να ανταποκριθούμε στις επιστημονικές, κοινωνικές και επαγγελματικές ανάγκες των καιρών, προσβλέποντας γι' αυτό και στη δική σας συνδρομή και συνεργασία.

Μετά από τη μεγάλη προσπάθεια που καταβάλατε και τη λαμπρή επιτυχία που σημειώσατε είστε και εσείς πλέον μέλη της Νομικής Σχολής Αθηνών. Εκ μέρους όλων των μελών του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, σας συγχαίρουμε και σας καλωσορίζουμε στη Σχολή μας.

Διονυσία Δ. Καλλινίκου

**Κ.Χριστακάκου Φωτιάδη, Φ.Παζαρτζή,
Γ. Αθανασίου**

Η Κοσμήτορας

Μέλη Κοσμητείας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 :	
Η ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΟΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 :	
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ	
2.1 Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου	
2.2 Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου	
2.3 Τομέας Δημοσίου Δικαίου	
2.4 Τομέας Ποινικών Επιστημών	
2.5 Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό).....	
2.6 Τομέας Διεθνών Σπουδών	
2.7 Αίθουσα Πολυμέσων	
2.8 Διατομεακό Προσωπικό	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 :	
ΧΩΡΟΙ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ	
3.1 Γραμματεία	
3.2 Γραφεία Διδασκόντων	
3.3 Αίθουσες Διδασκαλίας – Εξετάσεων	
3.4 Αίθουσα Πολυμέσων	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ	
4.1 Θεσμικό πλαίσιο	
4.2 Οργάνωση Σπουδών ειδικότερα.....	
4.3 Πρόγραμμα σπουδών	
4.4 Υποτροφίες	
4.5 Λήψη πτυχίου	
4.6 Λήψη πτυχίου για φοιτητές που κατατάσσονται σε εξάμηνο σπουδών από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.....	
4.7 Υπολογισμός βαθμού πτυχίου	
4.8 Μεταπτυχιακές σπουδές	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5	
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	
5.1 Πρόγραμμα Σπουδών Τμήματος Νομικής	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ – ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

- 6.1 Περιεχόμενο Μαθημάτων ανά Εξάμηνο
- 6.2 Μαθήματα Προγράμματος ERASMUS

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7 :

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ/ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΑ

- 7.1 Κανονισμός λειτουργίας βιβλιοθηκών/Σπουδαστηρίων.....
- 7.2 Ωράρια λειτουργίας βιβλιοθηκών ακαδημαϊκού έτους 2015-2016

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Η ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΟΙ ΝΟΜΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Ι. Όπως η έννοια του αριθμού στα Μαθηματικά, η έννοια του κυττάρου στη Βιολογία και του ατόμου στη Φυσική, έτσι και η έννοια του δικαίου αποτελεί τον άξονα γύρω από τον οποίο στρέφεται η Νομική Επιστήμη. Η λέξη «δικαίο» είναι σημασιολογικό δάνειο από την γαλλική λέξη «droit» και τη γερμανική «Recht», οι οποίες προέρχονται από την λατινική «directum», που σημαίνει την ευθεία, δηλαδή την ορθή κατεύθυνση. Από αυτή την πρώτη προσέγγιση προκύπτει ότι η βασική λειτουργία του δικαίου είναι η ρυθμιστική, με την έννοια ότι το δίκαιο μέσω των κανόνων του ρυθμίζει κατά τρόπο υποχρεωτικό τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων που συμβιών σε μια κοινωνία οργανωμένη σε κράτος.

Αναφέροντας ότι η νομική επιστήμη έχει ως αντικείμενο το δίκαιο, εννοούμε ότι το δίκαιο με τους κανόνες του εμπεριέχει ρυθμίσεις συστηματικά μεταξύ τους εναρμονισμένες, τις οποίες ο νομικός θα πρέπει να προσεγγίσει με βάση συγκεκριμένες μεθόδους, ώστε αποκαλύπτοντας το νόημά τους να τις εφαρμόσει στην εκάστοτε βιοτική περίπτωση. Αυτό σημαίνει ότι έργο του νομικού είναι να ερμηνεύει τους κανόνες του δικαίου που ισχύουν σε μια ορισμένη κοινωνία, σε ορισμένο τόπο και χρόνο, προκειμένου, εφαρμόζοντάς τους, να ρυθμιστούν οι σχέσεις μεταξύ των μελών της κοινωνίας αυτής. Για να επιτελέσει το βασικό ως άνω έργο της η νομική επιστήμη είναι αναγκαία (στον νομικό) και η γνώση της ιστορίας και της φιλοσοφίας του δικαίου, της κοινωνιολογίας του δικαίου και άλλων συναφών επιστημονικών κλάδων.

Κατά τη διάρκεια των σπουδών του, ο φοιτητής της Νομικής διδάσκεται τους διάφορους κλάδους (με τις υποδιαιρέσεις τους) του εθνικού (ουσιαστικού και δικονομικού) δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, του ποινικού δικαίου, του ευρωπαϊκού και διεθνούς δικαίου, και ενδεικτικά: α) (από το δημόσιο δίκαιο) το συνταγματικό δίκαιο που ρυθμίζει την οργάνωση του κράτους και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και το διοικητικό δίκαιο που διέπει την οργάνωση και λειτουργία της δημόσιας διοίκησης και τις σχέσεις της με τους πολίτες, β) το ποινικό δίκαιο, που ρυθμίζει την εξουσία της πολιτείας για τον καθορισμό και την τιμωρία των αξιόποινων πράξεων, γ) (από το ιδιωτικό) το αστικό δίκαιο, που ρυθμίζει τις έννομες σχέσεις, προσωπικές και περιουσιακές, μεταξύ ιδιωτών (υποκειμένων δηλαδή δικαίου - φυσικών και νομικών προσώπων - που βρίσκονται μεταξύ τους σε σχέση ισοτιμίας) στον καθημερινό βίο τους, από την έναρξη της προσωπικότητάς τους μέχρι τη λήξη της- το εργατικό δίκαιο, που έχει ως αντικείμενο τη ρύθμιση των σχέσεων μεταξύ εργαζομένων και εργοδοτών – το εμπορικό δίκαιο που ρυθμίζει τις εμπορικές πράξεις και

τις σχέσεις μεταξύ εμπόρων δ) το δικονομικό δίκαιο, που καθορίζει τα όργανα και την διαδικασία απονομής της πολιτικής, ποινικής και διοικητικής δικαιοσύνης, ε) το διεθνές δίκαιο, που αφορά στους διεθνείς οργανισμούς και στις διεθνείς έννομες σχέσεις μεταξύ κρατών αλλά και ιδιωτών καθώς και το ευρωπαϊκό κοινοτικό δίκαιο, που μελετά το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στ) την ιστορία, την κοινωνιολογία και τη φιλοσοφία του δικαίου.

Ο πτυχιούχος της Νομικής Σχολής, με την επιστημονική συγκρότηση που του εξασφαλίζουν οι επιτυχείς σπουδές του, μπορεί να ασχοληθεί στα διάφορα νομικά επαγγέλματα, δηλαδή να γίνει δικηγόρος, δικαστής, συμβολαιογράφος, υποθηκοφύλακας ή εισαγγελέας, να σταδιοδρομήσει ως διπλωμάτης, να στελεχώσει την δημόσια διοίκηση ή να εργαστεί ως νομικός σύμβουλος σε ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Π. Η μέση εκπαίδευση προετοιμάζει μόνο έμμεσα τους υποψήφιους για τις νομικές σπουδές, δεδομένου ότι κατά τη διάρκειά της δεν προσφέρονται μαθήματα (πλην ενδεχομένως του μαθήματος «Πολιτική Παιδεία» -Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία-) που να έχουν σχέση με το αντικείμενο της νομικής επιστήμης, δηλαδή το δίκαιο, με συνέπεια ο φοιτητής της Νομικής να αντιμετωπίζει στην αρχή των σπουδών του δυσκολίες, οι οποίες πάντως ούτως ή άλλως δεν ελλείπουν στην έναρξη των σπουδών από πρωτοετή φοιτητή οιασδήποτε Σχολής.

Σχετικά δεν θα πρέπει επιπλέον να παραβλέπεται ότι, παρά τη μεγάλη σε έκταση και συνεχώς πολλαπλασιαζόμενη νομική ύλη, η νομική επιστήμη δεν είναι μια θεωρητική, αλλά μια εφαρμοσμένη επιστήμη. Κι αυτό για το λόγο ότι έχοντας ως αντικείμενο το δίκαιο, το οποίο με τους κανόνες του αποσκοπεί, κατά τα προεκτεθέντα, στη ρύθμιση των νομικά σημαντικών σχέσεων μεταξύ των μελών μιας κοινωνίας, συνδέεται άμεσα με τις εξελίξεις στην κοινωνική, πολιτική και οικονομική ζωή της χώρας. Αυτό σημαίνει ότι ο φοιτητής της Νομικής δεν καλείται να απομνημονεύσει κείμενα νόμων, ούτε στο πλαίσιο της διδασκαλίας και μελέτης των νομικών μαθημάτων των διάφορων κλάδων του ισχύοντος δικαίου να αποκτήσει μόνο δογματικές γνώσεις του θετικού δικαίου. Αντίθετα κρίσιμο είναι, μελετώντας τα κείμενα των νόμων και τα αντίστοιχα νομικά συγγράμματα (και διευρύνοντας έτσι το νομικό ορίζοντα αντίληψής του) να αναπτύξει τη νομική του σκέψη, ώστε να αποκτήσει την ευχέρεια, ερμηνεύοντας το νόμο με τα κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία να μπορεί να τον εφαρμόσει, προκειμένου να ρυθμιστεί το εκάστοτε βιοτικό γεγονός ή η εκάστοτε βιοτική σχέση. Η ανάπτυξη της νομικής σκέψης στη βάση της κατάστροφησης του λεγόμενου δικανικού (νομικού) συλλογισμού, όπως προηγουμένως περιγράφηκε, πρέπει να αποτελεί πρώτο μέλημα του φοιτητή σε όλη τη διάρκεια των νομικών του σπουδών. Η πείρα έχει καταδείξει ότι αποτελεί σοβαρό σφάλμα να πιστεύει κανείς ότι όποιος προσανατολίζει τις προσπάθειες του αποκλειστικά ή κυρίως στην αποστήθιση «θετικών γνώσεων» και στη συλλογή «νομικών πληροφοριών» υπερέχει των άλλων στις εξετάσεις κατά τη διάρκεια των σπουδών του ή στην πρακτική άσκηση των διάφορων νομικών επαγγελμάτων. Και στις δύο περιπτώσεις η αρτιότερη, με τα κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία, εξάσκηση στην ερμηνευτική προσέγγιση του δικαίου και των κανόνων του, η οποία επιτυγχάνεται με τη συνεχή και σε βάθος μελέτη των νομικών κειμένων και των αντίστοιχων επιστημονικών συγγραμμάτων, είναι εκείνη που θα χαρακτηρίζει τον επιτυχημένο και ικανό νομικό.

Η έγκαιρη ενασχόληση του φοιτητή με τη συστηματική μελέτη της νομικής βιβλιογραφίας και των δικαστικών αποφάσεων μόνο προς όφελός του μπορεί να αποβεί. Τα Σπουδαστήρια της Νομικής Σχολής και οι Βιβλιοθήκες - μέχρι να ολοκληρωθεί η επικείμενη δημιουργία της Ενιαίας Βιβλιοθήκης της Νομικής Σχολής- θα μπορούσαν να αποτελέσουν ευθύς εξαρχής τους οικείους χώρους για τη μελέτη αυτή.

III. Η Νομική Σχολή παρέχει νομική παιδεία με την έρευνα και διδασκαλία των διάφορων κλάδων του δικαίου, οι οποίοι κατανέμονται με βάση το ενδεικτικό πρόγραμμα

σπουδών σε μαθήματα γενικής νομικής παιδείας και μαθήματα εξειδίκευσης, τα οποία διδάσκονται με βάση το ωρολόγιο πρόγραμμα σπουδών σε εξάμηνα. Η διδασκαλία των επιμέρους μαθημάτων διεξάγεται με τη διάκριση των μαθημάτων σε υποχρεωτικά και επιλεγόμενα (υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής).

Τα υποχρεωτικά μαθήματα προσφέρουν τις βασικές γνώσεις των κυριότερων κλάδων του δικαίου και για το λόγο αυτό, η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση σε αυτά θεωρείται απαραίτητη για το σύνολο των φοιτητών της Νομικής Σχολής. Τα επιλεγόμενα μαθήματα κατευθύνουν σταδιακά τον φοιτητή σε πιο εξειδικευμένες γνώσεις. Τα μεν μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής βοηθούν τον φοιτητή, με την επιλογή ενός τουλάχιστον μαθήματος από καθέναν από τους βασικούς κλάδους του δικαίου («ενότητες») που αντιστοιχούν στους έξι (6) Τομείς, στους οποίους διαιρείται οργανωτικά από άποψη ειδικότερου γνωστικού αντικείμενου η Νομική Σχολή, να εξειδικεύσει τις γνώσεις του σε ένα πρώτο επίπεδο σε όλους αυτούς τους βασικούς κλάδους του δικαίου. Τα δε μαθήματα ελεύθερης επιλογής προσφέρουν τη δυνατότητα στον φοιτητή να επιλέξει μαθήματα από οποιονδήποτε κλάδο του ισχύοντος δικαίου τον ενδιαφέρει, δυνατότητα που του δίνει την ευκαιρία να εξειδικεύσει ακόμη περαιτέρω τις γνώσεις του.

Η διδασκαλία των μαθημάτων προσφέρεται με παραδόσεις, φροντιστηριακές ασκήσεις και σεμινάρια. Ειδικότερα, οι παραδόσεις αποσκοπούν να φέρουν τον φοιτητή σε μια συστηματική επαφή με τους επιμέρους κλάδους του δικαίου, ως προς το περιεχόμενο και την μέθοδο προσέγγισής τους. Σχετικά πάντως θα πρέπει να επισημανθεί ότι και στο πλαίσιο των παραδόσεων η συνήθως δυσπρόσιτη μορφή της από καθέδρας διδασκαλίας έχει από καιρού εγκαταλειφθεί στη Νομική Σχολή Αθηνών και έχει αντικατασταθεί από τη διδασκαλία που βασίζεται σε μια διαλεκτική σχέση μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών. Αυτό σημαίνει ότι και κατά τη διάρκεια των παραδόσεων οι φοιτητές μπορούν να υποβάλουν ερωτήματα στους καθηγητές τους και επιπλέον να κατευθύνονται από αυτούς στη μελέτη ειδικής βιβλιογραφίας και νομολογίας με αφορμή τα ερεθίσματα που πήραν από τις παραδόσεις. Επαναλήψεις και συμπληρωματική αυτοτελής μελέτη από τους φοιτητές ανήκουν στην ουσία στην ακαδημαϊκή παιδείας και αποτελούν αναπόσπαστο συστατικό στοιχείο των πανεπιστημιακών σπουδών.

Οι φροντιστηριακές ασκήσεις δεν είναι αυτοτελή μαθήματα, αλλά συμπληρώνουν τη διδασκαλία κάθε μαθήματος, με την εμπέδωση της ύλης, που έχει διδαχθεί και την πρακτική εφαρμογή των γνώσεων, που έχουν αποκτηθεί από τις παραδόσεις, με την επίλυση πρακτικών θεμάτων, δηλαδή με την εφαρμογή του γενικού και αφηρημένου κανόνα δικαίου σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά. Οι φροντιστηριακές ασκήσεις βοηθούν στην ασφαλή γνώση της νομικής μεθόδου.

Ιδιαίτερη συμβολή στην εμπέδωση των θεωρητικών γνώσεων έχουν επίσης τα μαθήματα των εφαρμογών, τα οποία αποτελούν σύνθεση των ειδικότερων γνωστικών αντικειμένων καθενός από τους γενικούς κλάδους του δικαίου (δημοσίου, ποινικού, αστικού, δικονομικού, εμπορικού και εργατικού, διεθνούς και ευρωπαϊκού). Στο πλαίσιο των μαθημάτων αυτών με τη μεθοδική και συστηματική επεξεργασία της νομολογίας και πρακτικών θεμάτων καθώς και τη διεξαγωγή «εικονικών δικών» αναλύονται και αντιμετωπίζονται γενικότερα νομικά ζητήματα. Οι εφαρμογές προσφέρονται γι' αυτό στα τελευταία εξάμηνα του προγράμματος σπουδών της Νομικής Σχολής και λαμβάνεται μέριμνα να παρέχονται σε περισσότερα κλιμάκια φοιτητών, ώστε να καθίσταται δυνατή η ενεργητική συμμετοχή τους.

Ως εντατικότερος εκπαιδευτικός θεσμός προβλέπονται τα σεμινάρια, στα οποία παρέχεται η δυνατότητα στους συμμετέχοντες φοιτητές, με την καθοδήγηση των διδασκόντων, να αντιμετωπίσουν ερευνητικά και σε βάθος ένα συγκεκριμένο νομικό θέμα, αναλαμβάνοντας σχετική επιστημονική εισήγηση και συμμετέχοντας στη συζήτηση που επακολουθεί. Η επιλογή συμμετοχής στα σεμινάρια συνιστάται μόνο στους φοιτητές, οι

οποίοι έχουν παρακολουθήσει ήδη τις αντίστοιχες παραδόσεις, ώστε το επίπεδο γνώσεων στο οποίο βρίσκονται να τους επιτρέπει να συμμετέχουν ενεργητικά στη διεξαγωγή του σεμιναρίου και στον επιστημονικό διάλογο. Για τον λόγο αυτό η διεξαγωγή των σεμιναρίων προβλέπεται στα δύο τελευταία εξάμηνα των νομικών σπουδών, οπότε μπορούν να αποφέρουν το επιδιωκόμενο όφελος στους τελειόφοιτους φοιτητές της Νομικής. Στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της Νομικής προβλέπεται η διεξαγωγή περισσότερων σεμιναριακών μαθημάτων, ώστε να παρέχεται η ευκαιρία σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό φοιτητών να εξοικειωθούν με την έρευνα που αποτελεί, μαζί με την διδασκαλία, την κύρια αποστολή του Πανεπιστημίου ως Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος. Τα σεμινάρια διεξάγονται με την ενεργητική συμμετοχή περιορισμένου αριθμού φοιτητών. Για το λόγο αυτό προβλέπεται, στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της Νομικής, η διεξαγωγή περισσότερων σεμιναριακών μαθημάτων, ώστε να παρέχεται η ευκαιρία σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό φοιτητών να εξοικειωθούν με την έρευνα που αποτελεί, μαζί με την διδασκαλία, την κύρια αποστολή του Πανεπιστημίου ως Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος. (Τα σεμινάρια υπολογίζονται για την λήψη πτυχίου ως μαθήματα ελεύθερης επιλογής).

IV. Στόχος του παρόντος Οδηγού Σπουδών, εκτός από τις πληροφορίες που προσφέρει για τη λειτουργία της μονοτηματικής, επί του παρόντος, Νομικής Σχολής Αθηνών, είναι και η ορθή αξιοποίηση από τους φοιτητές των δυνατοτήτων που τους παρέχονται κατά τη διάρκεια των νομικών τους σπουδών.

Τέλος, ερωτήματα που αφορούν στην πορεία των νομικών τους σπουδών μπορούν να απευθύνουν οι φοιτητές στη Γραμματεία της Νομικής Σχολής ή στους Καθηγητές και Λέκτορες της Σχολής, οι οποίοι δέχονται τακτικά σε ακρόαση τους φοιτητές καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ *

Η Νομική Σχολή, διοικείται από τη Γενική Συνέλευση, την Κοσμητεία και τον Κοσμήτορα. Η Γενική Συνέλευση απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα, τα μέλη της Κοσμητείας, τους Διευθυντές των Τομέων και τριάντα (30) εκλεγμένους εκπρόσωπους των Καθηγητών και Λεκτόρων. Η Κοσμητεία απαρτίζεται από τον Κοσμήτορα, τρεις Καθηγητές της Σχολής και έναν εκπρόσωπο των φοιτητών. Ο Κοσμήτορας της Σχολής αναπληρώνεται από το μέλος της Κοσμητείας, που βρίσκεται στην υψηλότερη καθηγητική βαθμίδα και μεταξύ ομοίβαθμων μελών, από το αρχαιότερο.

Κοσμήτορας : Διονυσία Δ. Καλλινίκου
(Ακαδημίας 45) – (Ιπποκράτους 33)
Μέλη της Κοσμητείας: Καλλιόπη Χριστακάκου-Φωτιάδη, Φωτεινή Παζαρτζή, Γαρυφαλιά Αθανασίου

Γραμματεία Σχολής: Ακαδημίας 45. τηλ. 2103688661, fax. 2103688640

Προσωπικό Γραμματείας

Ελένη Κουρέλη (Γραμματέας Σχολής)
Αργύρης Γαρουφαλής
Σπυριδούλα Γκούβρα
Αικατερίνη Δρόσου
Ιωακείμ Κεκές
Αργυρώ Κορδατζάκη
Αναστάσιος Μακούλης
Μητροπούλου Μαρία
Μπαρμπέρη Γεωργία

Παπαδοπούλου Κωνσταντίνα
Παρασκευή Παπακωνσταντίνου
Μαγδαλινή Τάμπαρη
Τσουκανέλη Ελευθερία
Θεοδόσης Φρύδας
Θεόδωρος Σεΐτης

* Το παρόν κεφάλαιο απεικονίζει την οργανωτική διάρθρωση της Σχολής και τη σύνθεση (καθώς και την ιδιότητα) του προσωπικού όλων των κατηγοριών μέχρι 01-09-2015.

Η Νομική Σχολή με ένα μόνο Τμήμα (Νομικής) διαιρείται σε έξι (6) Τομείς. Οι Τομείς αυτοί είναι:

2.1. ΤΟΜΕΑΣ Α΄ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Οδός Ιπποκράτους 33, 2^{ος} όροφος, τηλ. 210 368 8370, fax. 210 368 8353

Διευθυντής: Αναπληρ. Καθηγητής Βασίλειος Βάθης

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Διονυσία ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΥ	Μιχαήλ ΑΥΓΟΥΣΤΙΑΝΑΚΗΣ	Γεώργιος ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Δήμητρα ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ	Βασίλειος ΒΑΘΗΣ	Αντώνιος ΚΑΡΑΜΠΑΤΖΟΣ
Παναγιώτης ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	Ευγενία ΔΑΚΟΡΩΝΙΑ	Ιωάννα ΚΟΝΔΥΛΗ
Καλλιόπη ΧΡΙΣΤΑΚΑΚΟΥ ΦΩΤΙΑΔΗ	Δημήτριος ΛΙΑΠΠΗΣ	Γεώργιος ΛΕΚΚΑΣ
	Ανθή ΠΕΛΛΕΝΗ-ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ	Γεώργιος ΜΕΝΤΗΣ
	Κλεάνθης ΡΟΥΣΣΟΣ	Παρασκευή ΠΑΠΑΡΣΕΝΙΟΥ
	Χριστίνα ΣΤΑΜΠΕΛΟΥ	Ζαφείριος ΤΣΟΛΑΚΙΔΗΣ
	Κων/νος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ	Αριστείδης ΧΙΩΤΕΛΛΗΣ

ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
ΛΕΚΤΟΡΕΣ	Γεώργιος ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Μαρίνα ΜΠΡΑΒΟΥ ΜΠΙΤΣΑΞΗ
Κων/νος ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ	
Γεώργιος ΛΑΔΟΓΙΑΝΝΗΣ	

Θεόδωρος ΛΥΤΡΑΣ	
Παναγιώτης ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ	
Βάνιας ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	
Ελισάβετ ΠΟΥΛΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ	

Λοιπά Προσωπικά :

- Μαρία Βελλή, Γραμματέας Τομέα
- Μαριάνθη Βλάχου (απουσιάζει με απόσπαση)
- Ανδρέας Λάμπρος
- Βασιλική Στρακαντούνα (βιβλιοθηκονόμος)

2.2. ΤΟΜΕΑΣ Β' ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Οδός: Ιπποκράτους 33, 2^{ος} όροφος,
Τηλ. 210 368 8370, fax. 210 368 8353

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
Τηλ. 210 368 8370	Τηλ. 210 368 8370	Τηλ. 210 368 8370
Fax. 210 368 8353	Fax. 210 368 8353	Fax. 210 368 8353

Διευθυντής : Καθηγητής Γεώργιος Μιχαλόπουλος

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Γεώργιος ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ	Γαρυφαλιά ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ	Ιωάννης ΔΕΛΗΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ
Γεώργιος ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ	Αλεξάνδρα ΜΙΚΡΟΥΛΕΑ	Νικόλαος ΚΑΤΗΦΟΡΗΣ
Κων/νος ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ	Στέφανος-Σπυρίδων ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ	Εμμανουήλ ΜΑΣΤΡΟΜΑΝΩΛΗΣ
Ηλίας ΣΟΥΦΛΕΡΟΣ	Κων/νος ΠΟΛΥΖΩΓΟΠΟΥΛΟΣ	Κων/νος ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Δημήτριος ΤΖΟΥΓΑΝΑΤΟΣ	Γεώργιος ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	Φλώρα ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ – ΑΛΜΠΑΝΙΔΟΥ
	Δημήτριος ΤΣΙΚΡΙΚΑΣ	Δημήτριος ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ
		Χρήστος ΧΡΥΣΑΝΘΗΣ

ΛΕΚΤΟΡΕΣ

Ιάκωβος ΒΕΝΙΕΡΗΣ
Νικόλαος ΒΕΡΒΕΣΟΣ
Ευθυμία ΚΙΝΙΝΗ
Δημήτριος ΛΑΔΑΣ
Χριστίνα ΛΙΒΑΔΑ
Κων/να ΜΠΕΤΖΙΟΥ – ΚΑΜΤΣΙΟΥ
Γεώργιος ΣΙΝΑΝΙΔΗΣ

Λοιπό Προσωπικό :

Μαρία Βελλή, Γραμματέας Τομέα
 Αναστασία Κιούση
 Παναγιώτα Κουφοστάθη

2.3. ΤΟΜΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Οδός: Ιπποκράτους 33, 5^{ος} όροφος, τηλ. 210 368 8372-8371, fax. 210 368 8367

Διευθυντής : Καθηγητής Θεοδώρα ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Νικόλαος Μιχαήλ ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ	Θεοδώρα ΑΝΤΩΝΙΟΥ
Ιωάννης ΔΡΟΣΟΣ	Σπυρίδων ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ
Ιουλία ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ – ΣΤΡΑΓΓΑ	Γεώργιος ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ
Παναγιώτης ΛΑΖΑΡΑΤΟΣ	Κων/νος ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ
Αντώνιος ΠΑΝΤΕΛΗΣ	Γεώργιος ΔΕΛΛΗΣ
Γλυκερία ΣΙΟΥΤΗ	Ζωή ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ
Φίλιππος ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	Πατρίνα ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ
Σταύρος ΤΣΑΚΥΡΑΚΗΣ	
Σπυρίδων ΦΛΟΓΑΪΤΗΣ	
Θεόδωρος ΦΟΡΤΣΑΚΗΣ (Αναστολή Καθηκόντων)	

ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
Παύλος Μιχαήλ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ	Αικατερίνη ΗΛΙΑΔΟΥ	Αναστασία ΚΑΤΣΑΝΟΥ
Βασίλειος ΚΟΝΔΥΛΗΣ	Νικόλαος	

	ΠΑΠΑΣΠΥΡΟΥ (Αναστολή Καθηκόντων)	
Γεώργιος ΚΑΜΙΝΗΣ(Ειδική άδεια)	Ανδρέας ΤΣΟΥΡΟΥΦΛΗΣ	
Παρασκευή ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗ		

Λοιπό Προσωπικό :

Αθηνά ΔΙΑΚΟΥ (Γραμματέας Τομέα),
Βασιλική ΓΕΩΡΓΙΟΥ – ΣΙΝΤΡΟΥ (Μέλος ΕΤΕΠ),
Πολυξένη ΓΚΟΥΒΑ (Μέλος ΕΤΕΠ, βιβλιοθηκονόμος).

2.4. ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Ο Τομέας λειτουργεί προσωρινά στο κτήριο της οδού Σόλωνος αρ. 57,1^{ος} όροφος. Για πληροφορίες τηλ. 210 368 8734

Διευθυντής : Καθηγητής Χρίστος ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Χρίστος ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΟΣ	Ηλίας ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ	Αλέξανδρος ΔΗΜΑΚΗΣ
	Ιωάννης ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ	Δημήτριος ΚΙΟΥΠΗΣ
		Μαρία ΚΡΑΝΙΔΙΩΤΗ
		Νικόλαος ΛΙΒΟΣ
		Αγλαΐα ΛΙΟΥΡΔΗ
		Αντωνία – Ιόλη ΤΖΑΝΝΕΤΑΚΗ

		Αριστομένης ΤΖΑΝΝΕΤΗΣ
		Γεώργιος ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

ΛΕΚΤΟΡΕΣ
Ιωάννης ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ
Νικόλαος ΔΗΜΗΤΡΑΤΟΣ
Αθανασία ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΥ
Ευστράτιος ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

Λοιπό Προσωπικό :

Τριανταφυλλιά ΝΤΑΝΑΚΑ (βιβλιοθηκονόμος),
Μυρσίνη ΤΑΡΑΝΗ (βιβλιοθηκονόμος),
Κωνσταντίνα ΤΣΙΒΑΡΑ (Γραμματέας Τομέα),
Ειρήνη ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗ (βιβλιοθηκονόμος).

2.5. ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

(ΙΣΤΟΡΙΑ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ, ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ)
Οδός Ακαδημίας 47, Τηλ. 210 368 8666, fax. 210 368 8669

Διευθύντρια : Καθηγήτρια Ελευθερία Παπαγιάννη

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Κων/νος ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ		Φίλιππος ΒΑΣΙΛΟΓΙΑΝΝΗΣ
Ελευθερία ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗ		Βασίλειος ΒΟΥΤΣΑΚΗΣ
		Γεώργιος ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
		Αθηνά ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ
		Ελένη ΡΕΘΥΜΙΩΤΑΚΗ
		Ανδρέας ΧΕΛΜΗΣ

ΛΕΚΤΟΡΕΣ	ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ
Γεώργιος ΑΝΔΡΟΥΤΣΟΠΟΥΛΟΣ	Μαρίνα ΜΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
	Άννα ΣΥΡΙΟΠΟΥΛΟΥ

Λοιπό Προσωπικό :

Σουλτάνα ΙΩΑΝΝΟΥ (Γραμματεία Τομέα – βιβλιοθηκονόμος),
Ελένη ΑΜΟΙΡΑΛΗ (βιβλιοθηκονόμος)

2.6. ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Οδός Σίνα 14, 3^{ος} όροφος Τηλ./fax. 210 3615812

Διευθυντής : Καθηγητής Χαράλαμπος ΠΑΜΠΟΥΚΗΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ	ΕΠΙΚΟΥΡΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ
Ελένη ΜΟΥΣΤΑΪΡΑ	Ελένη ΔΙΒΑΝΗ	Μαρία ΓΑΒΟΥΝΕΛΗ
Χαράλαμπος ΠΑΜΠΟΥΚΗΣ	Φωτεινή ΠΑΖΑΡΤΖΗ	Μεταξία ΚΟΥΣΚΟΥΝΑ
Αλέξανδρος Λινός ΣΙΣΙΛΙΑΝΟΣ (αναστολή καθηκόντων)	Χρυσαφώ ΤΣΟΥΚΑ	Ρεβέκκα Εμμανουέλα ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΛΕΚΤΟΡΕΣ

Αναστάσιος
ΓΟΥΡΓΟΥΡΙΝΗΣ

Γεώργιος
ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Λοιπό Προσωπικό :

Δήμητρα ΜΠΟΥΛΟΥΓΟΥΡΗ (Γραμματεία Τομέα - Βιβλιοθηκονόμος)
Ιφιγένεια ΣΤΡΑΤΟΠΟΥΛΟΥ
Ευαγγελία ΝΙΑΒΗ

2.7 Αίθουσα Πολυμέσων

Ασκληπιου 9, 1^{ος} όροφος, Τηλ. 2103688174

2.8 Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό

Αλέξανδρος ΒΑΡΒΕΡΗΣ (ΕΔΙΠ, Διατομεακή Τοποθέτηση)
Ελένη ΜΙΧΑ (ΕΔΙΠ, Τοποθέτηση στον Τομέα Διεθνών Σπουδών)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΧΩΡΟΙ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Η Νομική Σχολή στεγάζεται κατά κύριο λόγο στο κτίριο της οδού Σίνα 3 (Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών, Μ.Θ.Ε.) και στο κτήριο της οδού Ακαδημίας 45, όπου βρίσκονται οι θυρίδες και τα γραφεία της Γραμματείας. Πολλά σπουδαστήρια και γραφεία μελών των διδασκόντων βρίσκονται στο Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών, στο κτήριο της οδού Ιπποκράτους 33, στο κτίριο της οδού Ακαδημίας 45, καθώς και στην οδό Σίνα 14 (3^{ος} όροφος).

3.1. Γραμματεία

Οι θυρίδες και τα γραφεία της Γραμματείας της Νομικής Σχολής, στεγάζονται στο ισόγειο του κτιρίου της οδού Ακαδημίας 45, όπου βρίσκονται επίσης προσωρινά και για την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά τα γραφεία της Κοσμήτορος και της Κοσμητείας.

Ώρες εξυπηρέτησης φοιτητών :

ΔΕΥΤΕΡΑ, ΤΕΤΑΡΤΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 11.00 -13.00. Οι θυρίδες για το πρόγραμμα **ERASMUS** λειτουργούν ομοίως κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή 11.00-13.00.

3.2. Γραφεία Καθηγητών και Λεκτόρων

Τα γραφεία των διδασκόντων, Καθηγητών και Λεκτόρων, της Νομικής Σχολής βρίσκονται στο κτίριο της οδού Ιπποκράτους 33 (Τομείς Α΄ και Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου, Τομέας Δημοσίου Δικαίου) και στο κτίριο της οδού Ακαδημίας 45 (Τομέας Διεθνών, Τομέας Ποινικών Επιστημών, Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό). Μεμονωμένα γραφεία υπάρχουν ακόμη, στην οδό Ασκληπιού 9, καθώς και στην οδό Σίνα 14 (3^{ος} όροφος). Στην ιστοσελίδα της Σχολής μπορείτε να ενημερώνεστε για τις ώρες ακρόασης των διδασκόντων.

3.3 Αίθουσες διδασκαλίας – εξετάσεων

Η διδασκαλία και οι γραπτές εξετάσεις των μαθημάτων γίνονται στο Μέγαρο Θεωρητικών Επιστημών (Μ.Θ.Ε.) και ειδικότερα στις ακόλουθες αίθουσες : Νέο κτίριο, οδός Σίνα 3 : Αίθουσα Οικονομίδου (υπό ανακατασκευή), αίθουσες 1 και 2 (α΄ όροφος), αίθουσα 3 (πατάρια ορόφου), αίθουσες 4,5,6,7, (β΄ όροφος), αίθουσα 8 (γ΄ όροφος).

Παλαιό κτίριο: Αμφιθέατρο Σαριπόλων, Α΄ Μαθηματικών, Β΄ Μαθηματικών Θεολογικής. Και επιπλέον:

Στο κτίριο της οδού Ακαδημίας 45 : Αίθουσα Α΄, Β΄ και Γ, και περιορισμένα στην οδό Ιπποκράτους 7^α .

3.4 Αίθουσα Πολυμέσων

Στο χώρο αυτό οι φοιτητές με τη χρήση της ακαδημαϊκής τους ταυτότητας επιτρέπεται να έχουν ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο. και σε επιλεγμένες ψηφιακές βιβλιοθήκες μέσω σειράς διαθέσιμων Η/Υ, και ιδιαίτερα στην ιστοσελίδα της Σχολής στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.law.uoa.gr>, όπου και αναδημοσιεύεται ο παρών οδηγός σπουδών. Το περιεχόμενο της ιστοσελίδας της Σχολής διευρύνεται συνεχώς και οι φοιτητές μπορούν να πληροφορούνται από αυτή π.χ. τα αποτελέσματα των εξετάσεων, τις ώρες ακρόασης μελών Δ.Ε.Π.. Τέλος υπάρχει η δυνατότητα να προβαίνουν στις δηλώσεις των μαθημάτων καθώς και να υποβάλουν ηλεκτρονικά αίτηση για την χορήγηση του «πάσο».

Θα ανακοινωθούν ο τόπος και οι ώρες λειτουργίας.

3.5 Εργαστήρια

Με τη Νομική σχολή είναι συνδεδεμένα τα ακόλουθα Εργαστήρια:

ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ		2014-2015		
ΤΟΜΕΙΣ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΜΕΛΗ	ΑΠΟ - ΕΩΣ	ΦΕΚ ΙΔΡΥΣΗΣ
ΤΟΜΕΑΣ Α΄ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ				
ΤΟΜΕΑΣ Β΄ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	"ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ" Δαμάρεως 68	Καθηγητής Γεώργιος Ορφανίδης ΜΕΛΗ: Καθηγητής Κων/νος Παπαδημήτριου, Αν. Καθηγητές .Δημήτριος Τσικρικιάς, Στέφανος Πανταζόπουλος	Γ.Σ. 3-12-2014 (τρίτη θητεία)	74/26-3-2014 Α΄
ΤΟΜΕΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	1.ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ Δαμάρεως 68	Αν. Καθηγήτρια Πατρίνα Παπαρηγοπούλου με αναπληρωτή Δ/ντή τον Επικ. Καθηγητή Βασίλειο Κονδύλη	Γ.Σ. 20-7-2015 (τρίτη θητεία)	56/21-3-2002 Α΄
	2.ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ Δαμάρεως 68	Αν. Καθηγήτρια Θεοδώρα Αντωνίου ΜΕΛΗ: Αν. Καθηγητές Σπυρίδων Βλαχόπουλος, Γεώργιος Γεραπετρίτης Κων/νος Γιαννακόπουλος	Γ.Σ. 20-7-2015 (τρίτη θητεία)	74/26-3-2014 Α΄
ΤΟΜΕΑΣ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΚΓΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ			210/1991 Α΄ Π.Δ. 535
ΤΟΜΕΑΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΟΜΙΚΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (Laboratory of Law and Informatics L.L.I)			
ΤΟΜΕΑΣ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	"ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ"			1514/20-7-2015 Β΄

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

4.1 Θεσμικό πλαίσιο

N 4009/2011 (Όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 4076/2012 και 4115/2013)
Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας
των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων
(ΦΕΚ Α΄ 195/6.9.2011)

Άρθρο 31

Διδακτικό έργο

Το διδακτικό έργο κατανέμεται σε εξαμηνιαία μαθήματα. Ως διδακτικό έργο θεωρείται: **α)** η αυτοτελής διδασκαλία ενός μαθήματος, **β)** η αυτοτελής διδασκαλία μαθημάτων εμπάθυνσης σε μικρές ομάδες φοιτητών, **γ)** οι εργαστηριακές και κλινικές ασκήσεις και η εν γένει πρακτική εξάσκηση των φοιτητών, **δ)** η επίβλεψη εργασιών ή διπλωματικών εργασιών και **ε)** η οργάνωση σεμιναρίων ή άλλων ανάλογων δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην εμπέδωση των γνώσεων των φοιτητών.

Άρθρο 32

Πρόγραμμα σπουδών

1. **α)** Το πρόγραμμα σπουδών περιέχει τους τίτλους των υποχρεωτικών, των κατ' επιλογή υποχρεωτικών και των προαιρετικών μαθημάτων, το περιεχόμενό τους, τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας τους, στις οποίες περιλαμβάνεται το κάθε μορφής επιτελούμενο διδακτικό έργο, και τη χρονική αλληλουχία ή αλληλεξάρτηση των μαθημάτων. Περιέχει, επίσης, τα προσόντα και τις ειδικότητες του εκπαιδευτικού προσωπικού που απαιτούνται για την εφαρμογή του και την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του.

β) Σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων της Ανώτατης Εκπαίδευσης, κάθε πρόγραμμα σπουδών περιέχει επίσης τα μαθησιακά αποτελέσματα και τα προσόντα που αποκτώνται από το σύνολο του προγράμματος σπουδών, καθώς και από κάθε επί μέρους μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα ή πρακτική άσκηση που περιλαμβάνεται σε αυτό, τις πιστωτικές μονάδες σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Φ.5/89656/Β3/13.8.2007 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΦΕΚ Β΄ 1466), καθώς και το επίπεδο των προσόντων σε αντιστοίχσή του με εκείνα του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων, του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Δια Βίου Μάθησης και του Πλαισίου Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης. Αρμόδια όργανα για την απόδοση πιστωτικών μονάδων σε κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα του προγράμματος σπουδών

είναι η κοσμητεία της οικείας σχολής, ύστερα από εισήγηση της συνέλευσης του οικείου τμήματος σε περίπτωση προγράμματος προπτυχιακών σπουδών, και η κοσμητεία της σχολής μεταπτυχιακών σπουδών, ύστερα από εισήγηση της οικείας ομάδας διδασκόντων σε περίπτωση προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών.

2. Το κατά την παράγραφο 1 περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών καταρτίζεται από ειδική επιτροπή, η οποία αποτελείται από τουλάχιστον πέντε καθηγητές της σχολής του οικείου γνωστικού πεδίου και συγκροτείται από τον κοσμήτορα και, εφόσον δεν πρόκειται για νέο πρόγραμμα σπουδών, τον *Προέδρου* του τμήματος ή, σε περίπτωση συνεργασίας σχολών του ίδιου Α.Ε.Ι., από τους οικείους κοσμήτορες. Το περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών εγκρίνεται από τον πρύτανη, ύστερα από εισήγηση της ή των κοσμητειών και σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου. Με τον Εσωτερικό Κανονισμό ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν τη συγκρότηση της επιτροπής, καθώς και οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της κατ' έτος αναθεώρησης επί μέρους πτυχών του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών.

3. Στα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου ενός ιδρύματος μπορούν να περιλαμβάνονται, με την αναγνώριση των αντίστοιχων πιστωτικών μονάδων, και μαθήματα που παρέχονται από σχολές άλλων ιδρυμάτων της ημεδαπής, όπως ορίζεται στους Οργανισμούς των ιδρυμάτων αυτών, ή της αλλοδαπής. Μεταξύ των δύο ιδρυμάτων καταρτίζεται ειδικό πρωτόκολλο συνεργασίας.

4. Τα προγράμματα σπουδών πρώτου κύκλου δύνανται να περιλαμβάνουν μαθήματα για την εκμάθηση ξένων γλωσσών.

5. Μετά την πιστοποίηση ενός προγράμματος σπουδών σύμφωνα με τα άρθρα 70 έως και 72, ο κοσμήτορας αναθέτει την υλοποίησή του στο τμήμα.

Άρθρο 33

Χρονική διάρθρωση σπουδών - Εξετάσεις

1. Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα.

2. Ο φοιτητής εγγράφεται στη σχολή στην αρχή κάθε εξαμήνου σε ημερομηνίες που ορίζονται από την κοσμητεία και δηλώνει τα μαθήματα που επιλέγει. Αν δεν εγγραφεί για δύο συνεχόμενα εξάμηνα, διαγράφεται αυτοδικαίως από τη σχολή. Για τη διαγραφή εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του κοσμήτορα.

3. Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα δύνανται να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης, ύστερα από αίτησή τους που εγκρίνεται από την κοσμητεία της σχολής. Ο Οργανισμός ορίζει τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τη διαδικασία διευκόλυνσης της φοίτησης των φοιτητών με αναπηρία.

4. Οι φοιτητές μπορούν, ύστερα από αίτησή τους προς την κοσμητεία της σχολής τους, να διακόψουν τη φοίτησή τους. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος καθορίζεται η διαδικασία διαπίστωσης της διακοπής της φοίτησης, τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν την αίτηση και ο μέγιστος χρόνος της διακοπής, καθώς και η δυνατότητα της κατ' εξαίρεση υπέρβασης του χρόνου αυτού. Η φοιτητική ιδιότητα διακόπτεται προσωρινά κατά το χρόνο διακοπής της φοίτησης, εκτός αν η διακοπή οφείλεται σε αποδεδειγμένους λόγους υγείας ή σε λόγους ανωτέρας βίας.

5. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Ο αριθμός των εβδομάδων για τη διενέργεια των εξετάσεων ορίζεται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

6. Παράταση της διάρκειας ενός εξαμήνου επιτρέπεται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις προκειμένου να συμπληρωθεί ο απαιτούμενος ελάχιστος αριθμός εβδομάδων διδασκαλίας,

δεν μπορεί να υπερβαίνει τις δύο εβδομάδες και γίνεται με απόφαση του πρύτανη, ύστερα από πρόταση της κοσμητείας της σχολής.

7. Αν για οποιονδήποτε λόγο ο αριθμός των εβδομάδων διδασκαλίας που πραγματοποιήθηκαν σε ένα μάθημα είναι μικρότερος από τις δεκατρείς, το μάθημα θεωρείται ότι δεν διδάχθηκε και δεν εξετάζεται, τυχόν δε εξέτασή του είναι άκυρη και ο βαθμός δεν υπολογίζεται για την απονομή του τίτλου σπουδών.

8. Οι εξετάσεις διενεργούνται αποκλειστικά μετά το πέρας του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου για τα μαθήματα που διδάχθηκαν στα εξάμηνα αυτά, αντίστοιχα. Ο φοιτητής δικαιούται να εξεταστεί στα μαθήματα και των δύο εξαμήνων πριν από την έναρξη του χειμερινού εξαμήνου. Ειδική μέριμνα λαμβάνεται για την προφορική εξέταση φοιτητών με αποδεδειγμένη πριν από την εισαγωγή τους στο ίδρυμα δυσλεξία, σύμφωνα με διαδικασία που ορίζεται στον Εσωτερικό Κανονισμό του ιδρύματος.

9. Η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζεται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις.

10. Αν ο φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις φορές σε ένα μάθημα, με απόφαση του κοσμήτορα εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή καθηγητών της σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο και ορίζονται από τον κοσμήτορα. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής συνεχίζει ή όχι τη φοίτησή του σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος, στους οποίους περιλαμβάνεται και ο μέγιστος αριθμός επαναλήψεων της εξέτασης σε ένα μάθημα.

11. α) Μετά το πέρας της περιόδου κανονικής φοίτησης, που ισούται με τον ελάχιστο αριθμό των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής, προσαυξημένο κατά τέσσερα εξάμηνα, οι φοιτητές μπορούν να εγγραφούν στα εξάμηνα, μόνον εφόσον πληρούν τους όρους συνέχισης της φοίτησης που καθορίζονται στον Οργανισμό κάθε ιδρύματος.

β) Για τους φοιτητές μερικής φοίτησης, η περίπτωση α' έχει εφαρμογή μετά το πέρας περιόδου που ισούται με το διπλάσιο χρόνο του ελάχιστου αριθμού των αναγκαίων για την απονομή του τίτλου σπουδών εξαμήνων, σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών της σχολής.

γ) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται το ύψος της οικονομικής συμμετοχής για τη φοίτηση στα κανονικά εξάμηνα σπουδών των αλλοδαπών φοιτητών που προέρχονται από χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και δεν έχουν εισαχθεί με το εκάστοτε ισχύον σύστημα εισαγωγικών εξετάσεων για τους Έλληνες.

12. Ο φοιτητής ολοκληρώνει τις σπουδές του και του απονέμεται τίτλος σπουδών όταν εξεταστεί επιτυχώς στα μαθήματα που προβλέπονται από το πρόγραμμα σπουδών και συγκεντρώσει τον απαιτούμενο αριθμό πιστωτικών μονάδων.

13. Για την απονομή του τίτλου σπουδών πρώτου κύκλου απαιτείται η επιτυχής ολοκλήρωση μαθημάτων μίας τουλάχιστον ξένης γλώσσας ή η αποδεδειγμένη γνώση της. Οι ξένες γλώσσες που απαιτούνται, ο αριθμός των μαθημάτων, το επίπεδο εκμάθησής τους και ο τρόπος απόδειξης της γνώσης της ξένης γλώσσας ή των γλωσσών ορίζονται στον Οργανισμό του ιδρύματος.

14. Ο τρόπος υπολογισμού του βαθμού του τίτλου σπουδών καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 34

Κανονιστικές πράξεις για τις σπουδές πρώτου κύκλου

1. Ιδιαίτερο κεφάλαιο του Εσωτερικού Κανονισμού του ιδρύματος αποτελεί ο κανονισμός προπτυχιακών σπουδών, ο οποίος καταρτίζεται ύστερα από εισήγηση των κοσμητειών.
2. Ο κανονισμός προπτυχιακών σπουδών περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, τις προϋποθέσεις για την απονομή τίτλου σπουδών, την πρόβλεψη υποχρεωτικής παρακολούθησης συγκεκριμένων μαθημάτων, τον ανώτατο αριθμό πιστωτικών μονάδων που αντιστοιχούν στα μαθήματα στα οποία μπορεί να εγγραφεί κάθε φοιτητής ανά εξάμηνο, τον χαρακτηρισμό των μαθημάτων και τα τυχόν προαπαιτούμενα μαθήματα, τη δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων από άλλες σχολές ή ιδρύματα, τις κατευθύνσεις, την έκταση και το περιεχόμενο των προπτυχιακών μαθημάτων, τη σειρά των μαθημάτων στα οποία μπορούν να εγγραφούν οι φοιτητές, τις διαδικασίες αξιολόγησης των μαθημάτων και των διδασκόντων από τους φοιτητές, τους τρόπους διασφάλισης του αδιάβλητου των εξετάσεων, την προθεσμία μέσα στην οποία χορηγείται ο τίτλος σπουδών και τα αρμόδια προς τούτο όργανα, το τελετουργικό αποφοίτησης, τον τύπο των τίτλων σπουδών, τη διαδικασία για τη χορήγηση υποτροφιών, ανταποδοτικών ή μη, τους όρους υπό τους οποίους ο φοιτητής θεωρείται ότι δεν δικαιούται τις πάσης φύσεως φοιτητικές παροχές, καθώς και τη διαδικασία με την οποία βεβαιώνεται η απώλεια του δικαιώματος αυτού, καθώς και ζητήματα τεχνολογικής και οικονομικής υποστήριξης των προγραμμάτων σπουδών και ειδικής γραμματειακής κάλυψης των αναγκών τους.

4.2. Η Οργάνωση των Σπουδών ειδικότερα

Μέχρι την κατάρτιση του Εσωτερικού κανονισμού του ιδρύματος, τμήμα του οποίου αποτελεί και ο κανονισμός των προπτυχιακών σπουδών (βλ. άρθρο 34 ν. 4009/2011), οι σπουδές στη Νομική Σχολή οργανώνονται ως εξής:

Ι. Εξάμηνα-πρόγραμμα μαθημάτων

Η εκπαίδευση των φοιτητών της Νομικής Σχολής γίνεται με τις παραδόσεις των μαθημάτων, τις φροντιστηριακές ασκήσεις και τα σεμινάρια.

Κάθε ακαδημαϊκό έτος χωρίζεται σε διδακτικές περιόδους που ονομάζονται εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών διακρίνονται σε υποχρεωτικά και επιλεγόμενα και κατανέμονται σε οκτώ (8) εξάμηνα. Κατά την διάρκεια του χειμερινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα που υπάγονται στο 1ο, 3ο, 5ο, και 7ο εξάμηνο του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών. Κατά την διάρκεια του εαρινού εξαμήνου διδάσκονται τα μαθήματα που υπάγονται στο 2ο, 4ο, 6ο και 8^ο εξάμηνο του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών.

Οι φοιτητές δηλώνουν τα μαθήματα τα οποία θα διδαχθούν με βάση προσωπικές επιλογές για την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος που θα τους οδηγήσει στη λήψη του πτυχίου. Τα μαθήματα αυτά μπορεί να είναι διάφορα των μαθημάτων του ενδεικτικού προγράμματος. Ανώτατος αριθμός μαθημάτων που μπορεί να επιλεγεί ο φοιτητής σε κάθε εξάμηνο είναι το ανώτατο όριο του «ν» που παρουσιάζεται στο εκάστοτε πρόγραμμα

σπουδών της Σχολής συν 3 (τρία). Επί του παρόντος στη Νομική ο ανώτατος αριθμός δηλούμενων ανά εξαμήνο μαθημάτων ανέρχεται σε οκτώ (8).

II. Υποχρεωτικά και Επιλεγόμενα Μαθήματα

A) Υποχρεωτικά μαθήματα

Ως υποχρεωτικά μαθήματα χαρακτηρίζονται τα μαθήματα, των οποίων η παρακολούθηση και η επιτυχής εξέταση θεωρείται απαραίτητη για τη λήψη πτυχίου από όλους τους φοιτητές της Νομικής.

Η παρακολούθηση των παραδόσεων της θεωρίας των μαθημάτων αποτελεί ακαδημαϊκή μόνο υποχρέωση του φοιτητή, δηλαδή δεν είναι υποχρεωτική και δεν τηρείται αναγκαστικά σύστημα καταχωρίσεων απουσιών. Παρ' όλα αυτά, η συστηματική παρακολούθηση των παραδόσεων είναι απόλυτα ενδεδειγμένη για τη σωστή θεωρητική κατάρτιση του φοιτητή. Μόνο η άμεση επαφή με τον διδάσκοντα μπορεί να οδηγήσει στην ακριβή γνώση του αντικειμένου κάθε μαθήματος.

Οι εξετάσεις γίνονται από τον διδάσκοντα (ή τους διδάσκοντες) στο τέλος του εξαμήνου σε καθορισμένη ύλη. Οι εξετάσεις μπορεί, κατά την κρίση του διδάσκοντος, να είναι γραπτές ή προφορικές ή να συνδυάζονται με άλλους τρόπους αξιολόγησης.

Η βαθμολογία των μαθημάτων εκφράζεται με την κλίμακα μηδέν-δέκα (0-10), με βάση επιτυχίας το βαθμό πέντε (5) και χωρίς τη χρήση κλασματικού μέρους. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής έχει την δυνατότητα μιας συμπληρωματικής εξέτασης. Εάν ο φοιτητής αποτύχει και στη συμπληρωματική εξέταση τότε θα πρέπει να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο.

Το πρόγραμμα σπουδών της Νομικής περιλαμβάνει τριάντα ένα (31) υποχρεωτικά μαθήματα.

B) Επιλεγόμενα μαθήματα

Σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών της Νομικής ο φοιτητής πρέπει να εξετασθεί επιτυχώς σε δέκα (10) τουλάχιστον μαθήματα επιλογής, από τα οποία έξι (6) τουλάχιστον μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής. Ο φοιτητής είναι κατ' αρχήν ελεύθερος να επιλέξει μαθήματα αυτού του τύπου ανάλογα με τα προσωπικά του ενδιαφέροντα. Είναι, επίσης, ελεύθερος να επιλέξει και να εξετασθεί σε περισσότερα από δέκα μαθήματα επιλογής.

Τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής διακρίνονται σε πέντε ομάδες, που αντιστοιχούν στους κλάδους, στους οποίους διαιρείται οργανωτικά από άποψη ειδικότερου γνωστικού αντικειμένου η Νομική Σχολή. Ο φοιτητής υποχρεούται να εξετασθεί επιτυχώς σε δύο (2) μαθήματα από την ομάδα του Ιδιωτικού Δικαίου και ένα (1) μάθημα από κάθε μία από τις υπόλοιπες ομάδες.

Τα υπόλοιπα τέσσερα (4) μαθήματα μπορεί να είναι είτε υποχρεωτικής είτε ελεύθερης επιλογής, είτε σεμινάρια.

Αναφορικά με τις εξετάσεις, τη βαθμολογία και τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων κάθε μαθήματος επιλογής ισχύει ό,τι και στα υποχρεωτικά μαθήματα. Σε περίπτωση αποτυχίας, ο φοιτητής μπορεί να επανεγγραφεί στο μάθημα και να το παρακολουθήσει σε επόμενο εξάμηνο ή να εγγραφεί σε άλλο επιλεγόμενο μάθημα.

PIV. Αναβαθμολόγηση υποχρεωτικών ή επιλεγόμενων μαθημάτων.

Οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα από το Ε΄ εξάμηνο σπουδών και μετά, να ζητήσουν αναβαθμολόγηση το πολύ σε έξι υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα μαθήματα. Μπορούν να ζητήσουν αναβαθμολόγηση μια φορά για κάθε μάθημα και πάντοτε στο πλαίσιο του ν + 3. Εάν ο φοιτητής προσέλθει να εξετασθεί στο δηλωθέν προς αναβαθμολόγηση μάθημα, ισχύει εφεξής ο βαθμός που λαμβάνει, ανεξαρτήτως εάν είναι υψηλότερος από τον προηγούμενο βαθμό.

IV. Αναγνωρίσεις μαθημάτων

1. Στους φοιτητές, οι οποίοι εισάγονται στη Νομική μετά από κατατακτήριες εξετάσεις:

α) Αναγνωρίζονται αυτοδίκαια οι βαθμοί και οι Δ.Μ/ECTS των μαθημάτων, στα οποία εξετάστηκαν με επιτυχία στις κατατακτήριες εξετάσεις. Οι πιστωτικές μονάδες θα είναι εκείνες που έχει το μάθημα στο πρόγραμμα σπουδών.

β) Ο αρμόδιος Τομέας έχει την δυνατότητα αναγνώρισης των Δ.Μ/ECTS επιπλέον μαθημάτων μόνο στην περίπτωση που ο φοιτητής προέρχεται από Τμήμα Α.Ε.Ι. συγγενούς γνωστικού αντικειμένου και εφόσον η ύλη του μαθήματος συμπίπτει.

γ) Η αναγνώριση του μαθήματος της Πολιτικής Επιστήμης για τους πτυχιούχους του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης και του μαθήματος της Πολιτικής Οικονομίας για τους πτυχιούχους του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου μας, που κατατάσσονται στη Νομική, θα γίνεται απευθείας από τη Γ.Σ. της Σχολής, χωρίς παραπομπή του αιτήματος των καταταγέντων στον διδάσκοντα καθηγητή. Για τους καταταγέντες πτυχιούχους άλλων Τμημάτων Σχολών ή Σχολών η αναγνώριση των ανωτέρω μαθημάτων θα γίνεται από τη Γ.Σ. Νομικής μετά από σχετική εισήγηση του διδάσκοντος.

2. Οι φοιτητές οι οποίοι εισάγονται στη Νομική με τις Πανελλαδικές εξετάσεις (10 %) δύναται να ενταχθούν σε διαφορετικό εξάμηνο από αυτό της εγγραφής τους με αίτησή τους στη Γραμματεία της Σχολής. Μετά την απόφαση της Γ.Σ. και την ένταξή τους σε διαφορετικό εξάμηνο δίνεται η δυνατότητα να αναγνωρίσουν μαθήματα (με βαθμό και Δ.Μ/ECTS τα οποία έχουν διδαχθεί και εξεταστεί επιτυχώς στη Σχολή προέλευσης τους (N 4115/2013).

3. Στους φοιτητές οι οποίοι εισάγονται στη Νομική με μεταφορά θέσης φοίτησης (οποιαδήποτε κατηγορίας) δίνεται η δυνατότητα να αναγνωρίσουν μαθήματα (με βαθμό και Δ.Μ/ECTS) τα οποία έχουν διδαχθεί και εξεταστεί επιτυχώς στην Σχολή Προέλευσης (άρθρο 35 Ν. 4115/2013) (απόφαση Κοσμητείας συνεδρία 22.09.2015)

4. Στους φοιτητές, οι οποίοι συμμετείχαν σε Πανεπιστήμια του εξωτερικού με το πρόγραμμα ERASMUS :

α) Αναγνωρίζονται ο βαθμός και οι Δ.Μ/ECTS των μαθημάτων των οποίων η ύλη αντιστοιχεί με εκείνη των αντίστοιχων μαθημάτων που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών της Νομικής από τον διδάσκοντα στο μάθημα Καθηγητή.

β) Αναγνωρίζονται ως μαθήματα «ελεύθερης επιλογής» τα μαθήματα τα οποία είναι εκτός προγράμματος σπουδών αλλά έχουν νομική βάση ή των οποίων η ύλη δεν αντιστοιχεί με εκείνη των αντίστοιχων μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών της Νομικής, παρά την ταυτότητα του τίτλου, με βαθμό, Δ.Μ/ECTS και τίτλο που ορίζει ο εκάστοτε αρμόδιος Ακαδημαϊκός Υπεύθυνος του προγράμματος ERASMUS. Δεν θα αναγνωρίζονται μαθήματα που έχουν περιεχόμενο άλλο από νομικό (π.χ. πολιτιστικό, πολιτισμικό κ.λ.π.).

γ) Δεν αναγνωρίζονται υποχρεωτικά μαθήματα, τα οποία ενώ έχει εξεταστεί με επιτυχία ο φοιτητής στη Νομική, διδάσκεται ξανά και ζητά να τα αναγνωρίσει εκ νέου ως μαθήματα επιλογής με το πρόγραμμα ERASMUS.

- δ) Δεν αναγνωρίζονται μαθήματα εκμάθησης γλώσσας ή νομικής ορολογίας.
- ε) Δεν επιτρέπεται αναβαθμολόγηση μαθήματος που εξετάστηκε σε ξένο Πανεπιστήμιο.
- στ) Φοιτητής ο οποίος δεν επιθυμεί να αναγνωρίσει όλα τα μαθήματα στα οποία επιτυχώς εξετάστηκε στο ξένο Πανεπιστήμιο, μπορεί να επιλέξει ποια από αυτά επιθυμεί να αναγνωρισθούν καταθέτοντας σχετική υπεύθυνη δήλωση στη Γραμματεία της Σχολής.
- ζ) Φοιτητής που διδάχθηκε μάθημα του προγράμματος σπουδών της Σχολής στο εξωτερικό, όμως σημαντικό τμήμα της ύλης του μαθήματος, δεν περιελήφθη στην ύλη που διδάχθηκε και εξετάστηκε στο ξένο Πανεπιστήμιο, μπορεί να επιλέξει:
- i. είτε να αναγνωρισθεί ως μάθημα «ελεύθερης επιλογής» με ειδικότερο τίτλο
 - ii. είτε να εξετάζεται συμπληρωματικά στο υπόλοιπο της ύλης και να συμψηφίζεται ο βαθμός με εκείνον της αλλοδαπής και το μάθημα να αναγνωρίζεται ως μάθημα του προγράμματος μας (υποχρεωτικό κ.λ.π.)- πάντα κατά τη κρίση του διδάσκοντος.
- η) Η διαδικασία αναγνώρισης είναι η εξής:
- Για κάθε μάθημα που συμπεριλαμβάνεται στο κανονικό Πρόγραμμα Σπουδών της Νομικής, η αναγνώριση θα γίνεται από τον αρμόδιο Καθηγητή που διδάσκει το μάθημα – αφού του προσκομίσει ο φοιτητής την σχετική ύλη – ο οποίος θα θέτει στο σχετικό έγγραφο, τον τίτλο του κάθε μαθήματος, τις πιστωτικές μονάδες, το βαθμό και θα υπογράφει.
- Το συμπληρωμένο έγγραφο υπογράφεται από τον αρμόδιο Καθηγητή και από την Γραμματεία της Σχολής και διαβιβάζεται από τον φοιτητή στο Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- Για την αναγνώριση των μαθημάτων «ελεύθερης επιλογής», αρμόδιοι είναι οι Ακαδημαϊκοί Υπεύθυνοι οι οποίοι πρέπει να ακολουθήσουν την ίδια διαδικασία.
- θ) Η Γ.Σ. του (τότε) Τμήματος Νομικής, στις 24.03.2012 ενέκρινε την εφαρμογή του Συστήματος Μεταφοράς και Συσσώρευσης Πιστωτικών Μονάδων στο Τμήμα και άρα τώρα στη Σχολή.
- Καθηγητές και Ακαδημαϊκοί Υπεύθυνοι οφείλουν να αναγνωρίσουν πλήρως και να εγκρίνουν το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που κάθε φοιτητής μεταφέρει από το Πανεπιστήμιο του εξωτερικού στο σύνολο τους και να αντιστοιχούν καταλλήλως τα μαθήματα. Λόγω της διαφοράς στα προγράμματα σπουδών των Πανεπιστημίων (στην ύλη, στις ώρες διδασκαλίας, στο φόρτο εργασίας κλπ), είναι δυνατή αντικατάσταση μαθήματος του εξωτερικού με δύο ή περισσότερα συναφή μαθήματα του προγράμματος σπουδών της Νομικής, σύμφωνα με την κρίση του Ακαδημαϊκού Υπευθύνου.

4.3. Πρόγραμμα σπουδών

Το πρόγραμμα σπουδών της Σχολής Νομικής περιλαμβάνει συνολικά εκατόν δύο (102) μαθήματα, από τα οποία τριάντα ένα (31) μαθήματα είναι υποχρεωτικά και εβδομήντα (71) επιλεγόμενα. Τα επιλεγόμενα μαθήματα διακρίνονται περαιτέρω σε μαθήματα υποχρεωτικής και ελεύθερης επιλογής. Από τα συνολικά εβδομήντα ένα (71) επιλεγόμενα μαθήματα, τριάντα (30) μαθήματα είναι υποχρεωτικής και σαράντα δύο (41) ελεύθερης επιλογής. Τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής κατανέμονται ανάλογα με τη συγγένεια του γνωστικού τους αντικειμένου σε πέντε ενότητες:

Α) Γενικής Θεωρίας, Ιστορίας και Εκκλησιαστικού Δικαίου, β) Ιδιωτικού Δικαίου, γ) Δημοσίου Δικαίου, δ) Ποινικών Επιστημών και ε) Διεθνών Σπουδών. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών της Νομικής είναι αναλυτικά τα ακόλουθα:

Α)Υποχρεωτικά μαθήματα

1. Ιστορία του Δικαίου
2. Συνταγματικό Δίκαιο
3. Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου
4. Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου
5. Οικογενειακό Δίκαιο
6. Γενικό Ποινικό Δίκαιο
7. Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο
8. Γενικό Διοικητικό Δίκαιο
9. Εμπράγματο Δίκαιο
10. Γενικό Ενοχικό Δίκαιο
11. Ειδικό Ποινικό Δίκαιο
12. Εμπορικό Δίκαιο Ι(Γενικό Μέρος, Δίκαιο Αξιογράφων)
13. Ευρωπαϊκό Δίκαιο
14. Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο
15. Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα
16. Πολιτική Δικονομία Ι
17. Ποινική Δικονομία
18. Κληρονομικό Δίκαιο
19. Διοικητική Δικονομία
20. Εμπορικό Δίκαιο ΙΙ (Δίκαιο των Εμπορικών Εταιριών)
21. Εμπορικό Δίκαιο ΙΙΙ (Δίκαιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας)
22. Ατομικό Εργατικό Δίκαιο
23. Εφαρμογές Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου
24. Πολιτική Δικονομία ΙΙ (Ένδικα Μέσα, Αναγκαστική Εκτέλεση)
25. Φιλοσοφία του Δικαίου
26. Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο
27. Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο
28. Εφαρμογές Αστικού Δικαίου
29. Εφαρμογές Δημοσίου Δικαίου
30. Εφαρμογές Πολιτικής Δικονομίας
31. Εφαρμογές Ποινικού Δικαίου-Ποινικής Δικονομίας.

Β)Μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής

Ενότητα Γενικής Θεωρίας Ιστορίας και Εκκλησιαστικού Δικαίου

- 1) Γενική Πολιτειολογία
- 2)Μεθοδολογία του Δικαίου
- 3)Κοινωνιολογία του Δικαίου
- 4)Ιστορία Πολιτικών και Συνταγματικών Θεσμών (και ενότητας Δημοσίου Δικαίου)
- 5)Εκκλησιαστικό Δίκαιο
- 6)Ρωμαϊκό Δίκαιο

Ενότητα Ιδιωτικού Δικαίου

- 7) Ναυτικό Δίκαιο
- 8) Πτωχευτικό Δίκαιο
- 9) Ασφαλιστικό Δίκαιο
- 10) Πνευματική Ιδιοκτησία
- 11) Δίκαιο Εκμεταλλεύσεως
- 12) Δίκαιο Εμπορικών Συμβάσεων
- 13) Δίκαιο Περιβάλλοντος (και Ενότητας Δημοσίου Δικαίου)
- 14) Ασφαλιστικά Μέσα-Εκούσια Δικαιοδοσία-Ειδικές Διαδικασίες

Ενότητα Δημοσίου Δικαίου

- 15) Φορολογικό Δίκαιο
- 16) Κοινοβουλευτικό Δίκαιο
- 17) Ειδικό Διοικητικό Δίκαιο
- 18) Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλειας
- 19) Χωροταξικό και Πολεοδομικό Δίκαιο
- 20) Ελληνική Πολιτική και Συνταγματική Ιστορία

Ενότητα Ποινικών Επιστημών

- 21) Εγκληματολογία
- 22) Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι
- 23) Ποινική Καταστολή-Σωφρονιστική
- 24) Δίκαιο Οικονομικής Εγκληματικότητας
- 25) Δικαστική Ψυχολογία Ψυχιατρική
- 26) Διεθνές Ποινικό Δίκαιο (και Ενότητας Διεθνών Σπουδών)

Ενότητα Διεθνών Σπουδών

- 27) Διεθνείς Οργανισμοί
- 28) Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών
- 29) Οικονομικό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- 30) Διεθνής Προστασία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Γ) Μαθήματα ελεύθερης επιλογής

- 1) Πολιτική Επιστήμη
- 2) Πολιτική Οικονομία
- 3) Γενική Κοινωνιολογία
- 4) Αρχαία Ελληνικά Δίκαια
- 5) Ιστορία Εξωτερικής Πολιτικής
- 6) Ιστορία Πολιτικών Ιδεών
- 7) Ποινικό Δίκαιο Ανηλίκων
- 8) Βυζαντινό Δίκαιο και Δίκαιο των Νεότερων Χρόνων
- 9) Δίκαιο και Οικονομία.
- 10) Ποινική και εγκληματολογική προσέγγιση του φύλου στο πλαίσιο του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Δικαίου.

- 11) Το ζήτημα του φύλου και της έμφυλης διαφοράς στον ελληνικό χώρο : (Ανθρωπολογικές και ιστορικές προσεγγίσεις των δικαϊκών θεσμίσεων και αναπαραστάσεων).
- 12) Συγκριτικό Δίκαιο
- 13) Δίκαιο Μέσων Ενημέρωσεως – Επικοινωνίας
- 14) Ανακριτική
- 15) Τραπεζικό Δίκαιο
- 16) Δίκαιο Αλλοδαπών
- 17) Δίκαιο Ελεύθερου Ανταγωνισμού
- 18) Ιατρικό Δίκαιο
- 19) Διεθνές Δίκαιο Εναερίου Χώρου και Διαστήματος/Αεροπορικό Δίκαιο
- 20) Ιδιαίτερα Εκκλησιαστικά Καθεστώτα στην Ελληνική Επικράτεια
- 21) Διεθνές Οικονομικό Δίκαιο
- 22) Διαιτησία – Διεθνές και Ευρωπαϊκό (κοινοτικό και συγκριτικό) Αστικό Δικονομικό Δίκαιο
- 23) Σύγχρονες Μορφές Πιστωτικών Συναλλαγών και Τρόποι Ασφάλισης των Πιστώσεων
- 24) Νομική Πληροφορική
- 25) Δίκαιο της Κεφαλαιαγοράς
- 26) Ευρωπαϊκό και Συγκριτικό Συνταγματικό Δίκαιο
- 27) Η καταπολέμηση της διαφθοράς σε Διεθνές και Εθνικό επίπεδο
- 28) Δημόσιο Δίκαιο και Οικονομικά

Σεμινάρια

- 28) Σεμινάριο Αθλητικού Δικαίου
- 29) Σεμινάριο Αστικού Δικαίου
- 30) Σεμινάριο Εργατικού Δικαίου
- 31) Σεμινάριο Εμπορικού Δικαίου
- 32) Σεμινάριο Πολιτικής Δικονομίας
- 33) Σεμινάριο Δημοσίου Δικαίου
- 34) Ανώτερο Σεμινάριο Ποινικών Επιστημών
- 35) Σεμινάριο Ιστορίας, Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου
- 36) Σεμινάριο Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- 37) Σεμινάριο Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου
- 38) Σεμινάριο Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου

Πρόγραμμα JEAN MONNET :

- 40) Ειδικά θέματα Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- 41) Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο Περιβάλλοντος

4.4 Υποτροφίες

Ο ενδεικτικός αριθμός μαθημάτων για την χορήγηση υποτροφιών κάθε ακαδημαϊκού έτους θα είναι αυτός που προκύπτει από τη διαίρεση του συνόλου των μαθημάτων όλων των ετών φοίτησης, που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου, δηλαδή τριάντα ενός (31) υποχρεωτικών και δέκα (10) τουλάχιστον επιλογής, δια του αριθμού των τεσσάρων ετών φοίτησης στρογγυλοποιημένου στην περίπτωση κλάσματος :

Δηλαδή $31 + 10 = 41 : 4 = 10$ συνολικά που αναλύονται σε οκτώ (8 υποχρεωτικά μαθήματα και δύο (2) μαθήματα επιλογής. Οι υποτροφίες επίδοσης του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) χορηγούνται στους φοιτητές, οι οποίοι έχουν επιτύχει την

υψηλότερη βαθμολογία στα μαθήματα του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών της Σχολής δηλ. στα οκτώ (8) υποχρεωτικά μαθήματα, τα οποία περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα των εξαμήνων για τα οποία χορηγείται η υποτροφία και σε δύο (2) επιλογές. Σε περίπτωση που ο φοιτητής έχει εξεταστεί σε περισσότερες από δύο (2) επιλογές, για τον υπολογισμό του μέσου όρου για την υποτροφία επίδοσης, θα λαμβάνονται υπόψη οι επιλογές με την υψηλότερη βαθμολογία (απόφαση Δ.Σ. / 17.10.2002).

4.5 Λήψη πτυχίου

Για τη λήψη του πτυχίου της Νομικής απαιτείται η επιτυχής εξέταση στο σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων του προγράμματος σπουδών τριάντα ένα (31) και σε δέκα (10) τουλάχιστον επιλεγόμενα μαθήματα. Από αυτά ο φοιτητής πρέπει να εξεταστεί με επιτυχία, σε έξι (6) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής και σε τέσσερα (4) τουλάχιστον ακόμη μαθήματα επιλογής. Από τις πέντε ενότητες, στις οποίες κατανέμονται τα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής, ο φοιτητής οφείλει να επιλέξει ένα (1) τουλάχιστον μάθημα από κάθε μία, εκτός από την Ενότητα Ιδιωτικού Δικαίου, από την οποία ο φοιτητής οφείλει να επιλέξει δύο (2) τουλάχιστον μαθήματα. Τα τέσσερα (4) επιλεγόμενα μαθήματα που απομένουν, ο φοιτητής μπορεί να τα επιλέξει από τα σαράντα ένα (41) μαθήματα ελεύθερης επιλογής και από τα υπόλοιπα τριάντα (30) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής, τα οποία τελικά δεν επελέγησαν. Για τη λήψη επομένως του πτυχίου απαιτείται η επιτυχής εξέταση σε σαράντα ένα (41) μαθήματα, δηλ. τριάντα ένα (31) υποχρεωτικά, έξι (6) υποχρεωτικής επιλογής και τέσσερα (4) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα.

Με απόφαση Δ.Σ. (14.10.2010) από το ακαδ. έτος 2011-2012 όσοι φοιτητές πληρούν τις προϋποθέσεις για την λήψη πτυχίου και δεν έχουν καταθέσει αίτηση ορκωμοσίας, θα ανακηρύσσονται πτυχιούχοι αυτόματα από την Γραμματεία της Σχολής και στον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου τους θα λαμβάνονται υπόψη οι βαθμοί όλων των επιλεγόμενων μαθημάτων.

Επίσης όσοι φοιτητές επιθυμούν να βαθμολογηθούν σε περισσότερα επιλεγόμενα μαθήματα από τα ελάχιστα που απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου δηλ. δέκα (10) μαθήματα, θα πρέπει να το κάνουν μέχρι να συμπληρώσουν τις προϋποθέσεις για την λήψη του πτυχίου.

4.6 Λήψη πτυχίου για φοιτητές που κατατάσσονται σε εξάμηνο σπουδών από το Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Β' εξάμηνο σπουδών, οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των Β', Γ', Δ', Ε', ΣΤ', Ζ' και Η' εξαμήνων σπουδών,
- β) σε έξι (6) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (δύο από την ενότητα Ιδιωτικού Δικαίου και ένα από τις υπόλοιπες ενότητες) και
- γ) σε δύο (2) μαθήματα ελεύθερης επιλογής.

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Γ' εξάμηνο σπουδών, οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των Γ', Δ', Ε', ΣΤ', Ζ' και Η' εξαμήνων σπουδών
- β) σε πέντε (5) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (ένα από κάθε ενότητα)
- γ) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Δ' εξάμηνο σπουδών, οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των Δ', Ε', ΣΤ', Ζ' και Η' εξαμήνων σπουδών
- β) σε τέσσερα (4) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (από διαφορετική ενότητα) και
- γ) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα.

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Ε' εξάμηνο σπουδών, οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των Ε', ΣΤ', Ζ', και Η' εξαμήνων σπουδών
- β) σε τρία (3) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (από διαφορετική ενότητα) και
- γ) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο ΣΤ' εξάμηνο σπουδών, οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των ΣΤ', Ζ' και Η' εξαμήνων σπουδών
- β) σε δύο (2) μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής (από διαφορετική ενότητα) και
- γ) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Ζ' εξάμηνο σπουδών, οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα των Ζ' και Η' εξαμήνων σπουδών
- β) σε ένα (1) υποχρεωτικής επιλογής μάθημα και
- γ) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα

Οι φοιτητές που κατατάσσονται στο Η' εξάμηνο σπουδών, οφείλουν να εξεταστούν επιτυχώς:

- α) στα υποχρεωτικά μαθήματα του Η' εξαμήνου σπουδών και
- β) σε δύο (2) οποιαδήποτε επιλεγόμενα μαθήματα.

4.7. Υπολογισμός βαθμού πτυχίου

Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου ακολουθείται η παρακάτω διαδικασία:

- 1) Λαμβάνεται υπόψη ο συντελεστής βαρύτητας του κάθε μαθήματος ανάλογα με τις διδακτικές μονάδες :

Διδακτικές Μονάδες	Συντελεστές Βαρύτητας
1-2	1
3-4	1,5
5 και πάνω	2

- 2) Στη συνέχεια, πολλαπλασιάζεται ο βαθμός του κάθε μαθήματος με το συντελεστή βαρύτητας:

π.χ. Κληρονομικό Δίκαιο (Δ.Μ 4 , Σ.Β.1,5. ΒΑΘΜΟΣ 10)

$$10 \times 1,5 = 15 \text{ (γινόμενο)}$$

π.χ. Εμπράγματο Δίκαιο (Δ.Μ. 5,Σ.Β. 2 ΒΑΘΜΟΣ 6)

$$6 \times 2 = 12 \text{ (γινόμενο)}$$

3)Τέλος,

α) αθροίζονται όλα τα γινόμενα

β) αθροίζονται οι συντελεστές βαρύτητας όλων των μαθημάτων που έχουν βαθμό

γ) διαιρείται το άθροισμα των γινομένων (Διαιρετέος) με το άθροισμα των συντελεστών βαρύτητας (Διαιρέτης)

Το πηλίκο της διαίρεσης είναι ο βαθμός του πτυχίου.

Εάν ένας φοιτητής έχει βαθμολογηθεί σε περισσότερα μαθήματα από όσα απαιτούνται για την λήψη του πτυχίου, μπορεί αυτός να ζητήσει με την υποβολή της αίτησης ορκωμοσίας του να μην συνυπολογισθούν, για την εξαγωγή του βαθμού πτυχίου, οι βαθμοί ενός αριθμού επιλεγόμενων μαθημάτων, με την προϋπόθεση ότι ο αριθμός και το είδος των μαθημάτων που απομένουν είναι τουλάχιστον ίσος με τον απαιτούμενο για τη λήψη του πτυχίου.

Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου των κατατασσόμενων λαμβάνονται υπόψη μόνο οι βαθμοί των μαθημάτων, στα οποία εξετάζονται επιτυχώς στη Νομική Σχολή (απόφαση Γ.Σ. / 30.09.1987).

4.8 Μεταπτυχιακές Σπουδές

Στη Νομική Σχολή είναι δυνατή η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής προς απόκτηση του τίτλου του Διδάκτορος Νομικής (Doctor Irius, Dr. Iur) σε όλους τους κλάδους του δικαίου. Όλοι οι Τομείς της μονοτημηματικής, επί του παρόντος, Νομικής Σχολής προβλέπουν επίσης την λειτουργία και ενός ενδιάμεσου κύκλου μεταπτυχιακών σπουδών ειδίκευσης και απόκτηση σχετικού διπλώματος, το οποίο είναι κατ' αρχήν απαραίτητο για την εκπόνηση στη συνέχεια διδακτορικής διατριβής.

Ειδικότερα λειτουργούν στο Τμήμα Νομικής της Νομικής Σχολής (και στους κατ'ιδίαν Τομείς) τα ακόλουθα ενδιάμεσα μεταπτυχιακά προγράμματα:

		ΤΗΛΕΦΩΝΑ
ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (Αρ. ΦΕΚ 3045/11-11-2014 τευχ. Β)		210 368 8370, 368 8352
Β' ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Αρ. ΦΕΚ 3044/11-11-2014 τευχ. Β)	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	210 368 8370
	ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	210 368 8370
	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	210 368 8370
ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΚΑΙΟ (Αρ. ΦΕΚ 3045/11-11-2014 τευχ. Β)		210 368 8372

ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΟ) ΦΕΚ 1723/18-08-2015 τεύχ. Β		210 368 8372
ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ (Αρ. ΦΕΚ 3045/11-11-2014 τεύχ. Β)	ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	210 368 8734
	ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	210 368 8734
ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Αρ. ΦΕΚ 3044/11-11-2014 τεύχ. Β)	ΙΣΤΟΡΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	210 368 8666
	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	210 368 8666
	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥ	210 368 8666
	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	210 368 8666
ΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ (Αρ. ΦΕΚ 3045/11-11-2014 τεύχ. Β) Τροποποίηση με απόφαση Σ.Ε.Σ – 21/07/2015	ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ	210 3644028
	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	210 3644028
	ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΣΥΓΓΡΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	210 3644028

Τηλέφωνα Γραμματείας Μεταπτυχιακών (Ακαδημίας 45) 210 368 8651 , 3688656

Για περισσότερες πληροφορίες παρακολουθείτε την Ιστοσελίδα της Σχολής www.law.uoa.gr

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Στο ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών προτείνεται μια ορθολογική σειρά παρακολούθησης των μαθημάτων κατά εξάμηνο. Η ακριβής τήρηση της σειράς των μαθημάτων δεν είναι υποχρεωτική, αλλά σημαντικές αποκλίσεις από αυτή ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στην ομαλή συνέχεια των μαθημάτων, με συνέπεια οι φοιτητές να αντιμετωπίσουν δυσκολίες. Πρέπει να τονιστεί πάντως ότι το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων και φροντιστηριακών ασκήσεων και σεμιναρίων, καθώς και το πρόγραμμα εξετάσεων, καταρτίζεται με βάση το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών και ανακοινώνεται στους φοιτητές κατά την έναρξη του χειμερινού και του εαρινού εξαμήνου.

Στους φοιτητές συνιστάται να εγγράφονται στα μαθήματα κατά το δυνατόν σύμφωνα με το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών, κυρίως όσον αφορά στα υποχρεωτικά μαθήματα. Φοιτητές που έχουν καθυστερήσει στις σπουδές τους, σε σχέση με το ενδεικτικό πρόγραμμα, προτείνεται να επιλέγουν μαθήματα που εμφανίζονται σε προηγούμενα εξάμηνα στο ενδεικτικό πρόγραμμα.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την συμμετοχή σε εξέταση μαθήματος είναι η προηγούμενη δήλωσή του. Οι δηλώσεις μαθημάτων γίνονται μόνο ηλεκτρονικά, δύο φορές το χρόνο μία για κάθε εξάμηνο σπουδών.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται το ενδεικτικό πρόγραμμα σπουδών που ισχύει το τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2015-2016 στη Νομική Σχολή.

5.1 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2015-2016

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		ΩΡΕΣ				ΜΟΝΑΔΕΣ	
Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ		Φρον.		Διδ.	Πιστ.
2000	ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3	+	1	=	3	4
2001	ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	2	=	6	8
2002	ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	5	+	2	=	6	8
2003	ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3	+	1	=	3	4
	Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής						
2057	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ	3			=	3	4
2058	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	3			=	3	4
2059	ΓΕΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ	3			=	3	4

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ		ΩΡΕΣ				ΜΟΝΑΔΕΣ	
Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ		Φρον.		Διδ.	Πιστ.
2004	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4	6
2005	ΓΕΝΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	2	=	6	8
2006	ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	2	=	6	7
2007	ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	2	=	6	8
	Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής						
2060	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΑ				=	3	4
2061	ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	3			=	3	4
2096	ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ	3			=	3	4

	ΙΔΕΩΝ							

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ		ΩΡΕΣ		ΜΟΝΑΔΕΣ			
Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ.		Φρον.		Διδ.	Πιστ.
2008	ΕΜΠΙΡΑΓΜΑΤΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	2	=	5	6
2009	ΓΕΝΙΚΟ ΕΝΟΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	2	=	6	8
2010	ΕΙΔΙΚΟ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	2	=	6	8
2011	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ Ι (ΓΕΝΙΚΟ ΜΕΡΟΣ – ΔΙΚΑΙΟ ΑΞΙΟΓΡΑΦΩΝ)	4	+	2	=	5	7
	Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής						
ΥΕ12	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ28	ΡΩΜΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ06	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ01	ΓΕΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΕΙΟΛΟΓΙΑ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ18	ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ17	ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ08	ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ	3	+	1	=	3	4

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΩΡΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ		Φρον.		Διδ.	Πιστ.
2012	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4	6
2013	ΕΙΔΙΚΟ ΕΝΟΧΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4	6
2014	ΑΤΟΜΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ	5	+	1	=	5	7
2015	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ Ι	4	+	2	=	5	7
	Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής						
ΥΕ03	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ10	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ19	ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ20	ΔΙΕΘΝΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	3	+	1	=	3	4
	Μαθήματα ελεύθερης επιλογής						
2064	ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΑΝΗΛΙΚΩΝ	3			=	3	4
2066	ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΝΕΩΤΕΡΩΝ ΧΡΟΝΩΝ	3			=	3	4
2104	ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	3			=	3	4
2101	ΠΟΙΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3	4
2102	ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ	3			=	3	4

ΦΥΛΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΜΦΥΛΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ. ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΪΚΩΝ ΘΕΣΜΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ								

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΩΡΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ		Φρον.		Διδ.	Πιστ.
2016	ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	5	+	2	=	6	8
2017	ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4	6
2018	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ	4	+	1	=	4	5
2019	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΙΙ (ΔΙΚΑΙΟ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ)	4	+	1	=	4	6
	Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής						
ΥΕ27	ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ21	ΕΙΔΙΚΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ07	ΠΟΙΝΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ-ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΗ	3	+	1	=	3	4
	Μαθήματα ελεύθερης επιλογής						
2067	ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3	4
2069	ΔΙΚΑΙΟ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	3			=	3	4
2098	ΑΝΑΚΡΙΤΙΚΗ	3			=	3	4

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΩΡΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ		Φρον.		Διδ.		Πιστ.
2020	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΙΙΙ (ΔΙΚΑΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ)	4	+	1	=	4		6
2021	ΑΤΟΜΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4		6
2022	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2023	ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ ΙΙ (Ενδικο μέσα, Αναγκαστική εκτέλεση)	4	+	1	=	4		6
	Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής							
ΥΕ02	ΝΑΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ13	ΔΙΚΑΙΟ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ14	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ- ΕΚΟΥΣΙΑ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ- ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ15	ΔΙΚΑΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ29	ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ30	ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΟΙΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3		4
ΥΕ22	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	3	+	1	=	3		4
	Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής							
2070	ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3		4

2071	ΔΙΚΑΙΟ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ	3			=	3	4
2105	ΔΙΚΑΙΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	3			=	3	4
2073	ΙΑΤΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3	4
2074	ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ ΕΝΑΕΡΙΟΥ ΧΩΡΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΗΜΑΤΟΣ /ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3	4
2092	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (J.Monnet)	3			=	3	4
2108	ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ	3			=	3	4

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	ΩΡΕΣ		ΜΟΝΑΔΕΣ		Πιστ.	
		Διδ.		Φρον.	Διδ.		
2024	ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3	+	1	=	3	4
2025	ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΚΑΙΟ	5	+	1	=	5	7
2026	ΣΥΛΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	4	+	1	=	4	6
2027	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	6			=	6	8
	Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής						
ΥΕ11	ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ24	ΔΙΚΑΙΟ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ04	ΔΙΚΑΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ23	ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ16	ΕΙΔΙΚΟΙ ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΝΟΜΟΙ	3	+	1	=	3	4
	Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής						
2078	ΔΙΕΘΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3	4
2079	ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ-ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΑΣΤΙΚΟ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3	4
2080	ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΚΑΙ	3			=	3	4

	ΤΡΟΠΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ						
2082	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3	4
2083	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3	4
2084	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	3			=	3	4
2085	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3	4
2089	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3	4
2109	Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ ΣΕ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ	3	+	1	=	3	4
2113	ΔΗΜΟΣΙΟ ΔΙΚΑΙΟ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ	3			=	3	4

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΩΡΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ

Κωδ.	Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ		Φρον.		Διδ.	Πιστ.
2028	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	6	+	1	=	6	8
2029	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	3			=	3	4
2030	ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ-ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	6			=	6	8
	Μαθήματα Υποχρεωτικής Επιλογής						
ΥΕ05	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ09	ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ25	ΔΙΚΑΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	3	+	1	=	3	4
ΥΕ26	ΔΙΚΑΙΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	3	+	1	=	3	4
	Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής						
2065	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ (Διατομ)	3			=	3	4
2095	ΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ(Διατομ)	3	+	1	=	3	4
2081	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΣΤΙΚΟΥ	3			=	3	4

	ΔΙΚΑΙΟΥ							
2086	ΑΝΩΤΕΡΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ	3			=	3		4
2087	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ,ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2088	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2090	ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΔΙΚΑΙΟΥ	3			=	3		4
2099	ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (J.Monnet)	3			=	3		4
2106	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ	3			=	3		4
2107	ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑΣ	3			=	3		4

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ – ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

6.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Ιστορία του Δικαίου – κωδ. 2000

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Α΄ κλιμ. Ε. Παπαγιάννη, Α. Χέλμης

Β΄ κλιμ. Ε. Παπαγιάννη, Α. Δημοπούλου

Περιεχόμενο

Ανάπτυξη θεμελιωδών ζητημάτων του δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου από τις έννομες τάξεις της ελληνικής αρχαιότητας, της ρωμαϊκής περιόδου, του Βυζαντίου και των νεότερων χρόνων.

Συνταγματικό Δίκαιο – κωδ. 2001

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Α΄ κλιμ. Φ. Σπυρόπουλος, Θ. Αντωνίου

Β΄ κλιμ. Α. Παντελής, Σ. Βλαχόπουλος

Γ΄ κλιμ. Ι. Δρόσος, Ν. Αλιβιζάτος

Φροντ. Ε. Κουτσίμπου

Ι. Θεωρητικά προλεγόμενα: Κράτος (έννοια και στοιχεία), Σύνταγμα (έννοια, διακρίσεις, νομικοπολιτική σημασία), Πηγές του συνταγματικού δικαίου, Συντακτική εξουσία - Αναθεωρητική λειτουργία, Έλεγχος συνταγματικότητας των νόμων.

ΙΙ. Θεμελιώδεις αρχές: Δημοκρατική αρχή, αρχή του κράτους δικαίου, αρχή του κοινωνικού κράτους, αρχή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, αρχή της ισότητας, αρχή της ελευθερίας.

III. Το Πολίτευμα: Διακρίσεις, Αρχή της λαϊκής κυριαρχίας, Οργανωτικές βάσεις του πολιτεύματος, Διάκριση των εξουσιών, Αντιπροσωπευτικό σύστημα, Συστήματα κυβερνήσεως, Ανάδειξη αρχηγού κράτους, Το πολίτευμα κατά το άρθρο 1 Συντ., Προστασία του πολιτεύματος.

IV. Άσκηση της λαϊκής κυριαρχίας: Το δικαίωμα πολιτικής ψήφου, το εκλογικό σώμα, τα πολιτικά κόμματα.

V. Βουλή: Ανάδειξη των μελών της Βουλής, Νομικό καθεστώς των βουλευτών, Εσωτερική δομή της Βουλής, Λειτουργία της Βουλής, Αρμοδιότητες της Βουλής, Διάλυση της Βουλής.

VI. Εκτελεστική εξουσία: Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας (ανάδειξη, θητεία, συνταγματική θέση, αρμοδιότητες), η Κυβέρνηση (σύνθεση, νομική θέση αρμοδιότητες, σχηματισμός, σχέσεις Κυβερνήσεως, Προέδρου της Δημοκρατίας και Βουλής, ευθύνη υπουργών), η Διοίκηση (οργάνωση, συγκεντρωτικό – αποκεντρωτικό σύστημα, αυτοδιοίκηση καθ' ύλη και τοπική, ειδικό καθεστώς Αγ. Όρους, όργανα της διοικήσεως, βασικές γραμμές υπηρεσιακής καταστάσεως).

VII. Δικαστική εξουσία: Δικαστήρια (είδος οργάνων, κατηγορίες, αρμοδιότητες), Συνταγματικές εγγυήσεις της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης (προσωπικές και λειτουργικές), Δικαστήρια προβλεπόμενα ειδικά από το Σύνταγμα.

VIII. Ελληνική Συνταγματική Ιστορία

IX. Οι κανόνες δικαίου (αναθεώρηση συντάγματος, νόμοι, ευρωπαϊκό δίκαιο, κανονιστική αρμοδιότητα εκτελεστικής εξουσίας, κατάσταση πολιορκίας κ.λ.π.)

Γενικές Αρχές Αστικού Δικαίου – κωδ. 2002

Τομέας Α' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. Χριστακάκου- Φωτιάδη, Κ. Καραγιάννης, Β. Παναγιωτόπουλος

Π. Παπαρσενίου, Γ. Μεντής, Ε. Πούλου, Β. Βάθης

Κ. Ρούσσος, Ε. Δακορώνια, Ι. Κονδύλη Ζ. Τσολακίδης, Θ. Λύτρας,
Επ. Συνεργ. Γ. Αντωνόπουλος

I. Έννοια και λειτουργία του δικαίου – πηγές – κανόνες δικαίου.

II. Δικαίωμα : Έννοια – διακρίσεις – γένεση – κτήση – αλλοίωση – απώλεια – άσκηση.

III. Τα Πρόσωπα : Η έννοια του προσώπου ως θεμελιώδης νομική έννοια – φυσικά πρόσωπα – νομικά πρόσωπα

IV. Οι Δικαιοπραξίες : Έννοια και είδη – προαπαιτούμενα – κατάρτιση σύμβασης – ακυρότητα, ακυρωσία – ερμηνεία.

V. Αιρέσεις – Προθεσμίες

VI. Συναίνεση – Έγκριση.

VII. Αντιπροσώπευση.

VIII. Ο χρόνος στο δίκαιο.

Εισαγωγή στην Επιστήμη του Δικαίου - κωδ. 2003

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Κ. Παπαγεωργίου, Β. Βουτσάκης, Θ. Βασιλογιαννης

Περιεχόμενο

Ορισμός του δικαίου. Ισχύς του δικαίου. Δίκαιο, πολιτική, ηθική. Οι λειτουργίες του δικαίου. Η δικαιοσύνη. Οι πηγές του δικαίου. Οι κανόνες δικαίου. Η επιστήμη του δικαίου. Ερμηνεία και εφαρμογή των κανόνων δικαίου. Τα νομικά επαγγέλματα.

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

Πολιτική Επιστήμη – κωδ 2057

Διατμηματικό

Διδάσκοντες

Δ. Σωτηρόπουλος

Πολιτική Οικονομία – κωδ.2058

Διατμηματικό

Διδάσκοντες

Ε. Κουντούρης

Γενική Κοινωνιολογία – κωδ 2059

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Ε. Ρεθυμιωτάκη

Περιεχόμενο

Τι είναι η Κοινωνιολογία και ποια είναι η μεθοδολογία της. Το επιστημονικό παράδειγμα της Κοινωνιολογίας. Το κοινωνικό σύστημα και ο λειτουργισμός . Οι κοινωνιολογικές θεωρίες για την κοινωνική σύγκρουση. Η έννοια της διαντίδρασης και η κατασκευή του κοινωνικού (κονστρουκτιβισμός). Η έννοια της κοινωνικής δομής και οι σύγχρονες, συναρθρωτικές θεωρήσεις για τη σχέση της με τους φορείς δράσης (Bourdieu & Giddens). Η έννοια της κοινωνικής αλλαγής και η ιστορική κοινωνιολογία. Οι Μέθοδοι της Κοινωνιολογίας: η έμμεση & η άμεση παρατήρηση της κοινωνικής πραγματικότητας. Η ερευνητική στρατηγική ανακάλυψης συσχετίσεων και η κατασκευή κοινωνιολογικών εννοιών και τύπων. Τα αίτια της πολλαπλότητας των κοινωνιολογικών θεωριών. Η επιστημονική μέθοδος ως συντελεστής ενότητας.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Οικογενειακό Δίκαιο – κωδ. 2004

Τομέας Α' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Δ. Καλλινίκου, Δ. Παπαδοπούλου, Χ. Σταμπέλου, Γ. Λέκκας, Π. Νικολόπουλος,

Γ. Γεωργιάδης, Επ. Συνεργ. Μ. Μπράβου

Περιεχόμενο

I. Εισαγωγή : Οικογένεια και συγγένεια, έννοια και χαρακτηριστικά του οικογενειακού δικαίου, τα νέα προβλήματα του οικογενειακού δικαίου (τεχνητή υποστήριξη της ανθρώπινης παραγωγής, ελεύθερες ενώσεις, νέες μορφές προστασίας ανηλίκων ή και ενηλίκων).

II Ο γάμος

α) Η σύμβαση του γάμου : Όροι για την έγκυρη σύναψη, ελαττωματικός γάμος.

β) Η έγγαμη σχέση : Το επώνυμο των συζύγων, η υποχρέωση για έγγαμη συμβίωση, οι κοινές αποφάσεις, η συνεισφορά στις οικογενειακές ανάγκες, η ρύθμιση των περιουσιακών σχέσεων

γ) Η κρίση του γάμου: Η διάσταση, το διαζύγιο.

III. Η γονική Σχέση

α) Η θεμελίωση της μητρότητας και της πατρότητας. Η μητρότητα και η θεμελίωση της, η θεμελίωση της πατρότητας με τη γέννηση σε γάμο και με αναγνώριση, η υιοθεσία.

β) Οι συνέπειες από τη γονική σχέση: Επώνυμο, διατροφή, υποχρέωση για παροχή υπηρεσιών, γονικές παροχές, γονική μέριμνα.

γ) Η επιτροπεία και η αναδοχή ανηλίκων

IV. Η προστασία ανίκανων (ή περιορισμένα ικανών) προσώπων στο πλαίσιο της οικογένειας. Η δικαστική συμπαράσταση.

Γενικό Ποινικό Δίκαιο – κωδ. 2005

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

(Α-Κ) Γ. Τριανταφύλλου, Α. Λιούρδη, Α. Διονυσοπούλου

(Λ-Ω) Χ. Μυλωνόπουλος, Δ. Κιούπης, Ι. Ανδρουλάκης, Ν. Δημητράτος

Περιεχόμενο

Έγκλημα και ποινή στον Π.Κ. Η αρχή π.ε.π.ρ.ε.1 και η τεχνική – πρακτική έννοια του εγκλήματος. Τα στοιχεία του εγκλήματος. Η ανθρώπινη συμπεριφορά (πράξη). Η ειδική ποινική υπόσταση του εγκλήματος, αντικειμενική και υποκειμενική υπόσταση.

Το άδικο. Ο καταλογισμός εις ενοχήν. Ειδικές μορφές εμφανίσεως του εγκλήματος (απόπειρα-συμμετοχή-συρροή). Λόγοι αποκλεισμού του τιμωρητού (προσωπικοί λόγοι απαλλαγής από την ποινή, δικαστική άφεση του αξιόποινου, λόγοι εξάλειψης του αξιόποινου).

Δημόσιο Διεθνές Δίκαιο – κωδ. 2006

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Φ. Παζαρτζή, Μ. Γαβουνέλη, Γ. Κυριακόπουλος, Α. Γουργουρίνης

Φροντ. Ε.ΔΙ.Π. Ελένη Μίχα

Περιεχόμενο

I. Διεθνές δίκαιο και διεθνής κοινότητα: Θεμελιώδεις αρχές του συστήματος.

II. Πηγές του διεθνούς δικαίου: Έθιμο, διεθνείς συμβάσεις, ιεράρχηση των κανόνων του διεθνούς δικαίου, σχέσεις διεθνούς και εσωτερικού δικαίου.

III. Υποκείμενα διεθνούς δικαίου: Κράτος: συστατικά στοιχεία, διεθνής αναγνώριση, διαδοχή κρατών. Διεθνείς Οργανισμοί : Νομική προσωπικότητα. Άλλοι χρήστες: Άτομα, μη κρατικές οντότητες.

IV. Διεθνείς δραστηριότητες των κρατών: διπλωματικές και προξενικές σχέσεις, ετεροδικία, διεθνής ευθύνη, διπλωματική προστασία.

V. Διεθνείς Οργανισμοί: ΟΗΕ. Αντιμετώπιση διεθνών κρίσεων και ειρηνική επίλυση διεθνών διαφορών.

VI. Δίκαιο της Θάλασσας

Γενικό Διοικητικό Δίκαιο – κωδ. 2007

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Αικ. Ηλιάδου, Α. Τσουρουφλής, Π.Μ. Ευστρατίου
Σ. Φλογαίτης, Π. Μουζουράκη
Φροντ. Α. Κατσάνου

Διοίκηση και διοικητικό δίκαιο. Πηγές του διοικητικού δικαίου. Νομική δέσμευση και διακριτική ευχέρεια της διοικήσεως. Έννομη σχέση διοικητικού δικαίου. Κανονιστική πράξη της διοικήσεως. Ατομική διοικητική πράξη. Διοικητική σύμβαση. Άλλες μορφές δράσεως της διοικήσεως. Διοικητική διαδικασία. Κανόνες διοικητικής δράσεως. Διοικητικός καταναγκασμός. Γενικές αρχές οργάνωσης της δημόσιας διοικήσεως. Κεντρική κρατική διοίκηση. Διοικητική αποκέντρωση. Τοπική αυτοδιοίκηση. Ειδική αυτοδιοίκηση. Δημόσια πράγματα. Αναγκαστική απαλλοτρίωση. Αστική ευθύνη του δημοσίου.

Μαθήματα ελεύθερης επιλογής

Αρχαία Ελληνικά Δίκαια –κωδ.2060

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Α. Χέλμης

Περιεχόμενο

Πλειονότητα δικαίων στον ελλαδικό χώρο. Πηγές των αρχαίων ελληνικών δικαίων. Σχέση δικαίου και θρησκείας. Μορφές αρχαίων πολιτευμάτων. Χαρακτηριστικοί θεσμοί της πόλεως-κράτους.

Ιστορία Εξωτερικής Πολιτικής –κωδ 2061

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Ε. Διβάνη

Ελληνική, Βαλκανική και Ευρωπαϊκή εξωτερική πολιτική του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα. Σύγχρονα προβλήματα

Ιστορία Πολιτικών Ιδεών – κωδ 2096

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Θ. Αντωνίου

Γ ΞΕΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά Μαθήματα

Εμπράγματο Δίκαιο – κωδ. 2008

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Ε. Δακορώνια, Δ. Λιάππης, Γ. Γεωργιάδης Β. Παναγιωτόπουλος
Κ. Χριστακάκου-Φωτιάδη, Γ. Μεντής, Ε. Πούλου, Θ. Λύτρας,
Επ. Συνερ. Γ. Αντωνόπουλος

Περιεχόμενο

Τα εμπράγματα δικαιώματα (έννοια-βασικά χαρακτηριστικά). Γενικές αρχές του εμπραγματού δικαίου (κλειστού αριθμού, ειδικότητας, δημοσιότητας, κ.ά.) .Σχέσεις εμπράγματος και ενοχικού δικαιώματος, πράγματα – διακρίσεις. Νομή (έννοια, είδη, κτήση, απώλεια, προστασία) κυριότητα, (έννοια, περιεχόμενο, γειτονικό δίκαιο, κτήση και απώλεια κυριότητας ακινήτου και κινητού, προστασία, ιδιαίτερες μορφές κυριότητας) δουλείες, δικαιώματα εμπράγματος ασφάλειας (υποθήκη – ενέχυρο) δημοσιότητα εμπράγματος δικαιωμάτων.

Γενικό Ενοχικό Δίκαιο – κωδ. 2009

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Π. Παπανικολάου, Κων/νος Χριστοδούλου, Α. Καραμπατζός και Ζ. Τσολακίδης, Γ. Λαδογιάννης

Δ. Παπαδοπούλου, Χρ. Σταμπέλου, Μιχ. Αυγουστιανάκης, Δ. Λιάππης, Αρ. Χιωτέλλης, Επιστ. Συνεργάτης Μ. Μπράβου

Περιεχόμενο

Πρωταρχικές έννοιες και ρυθμίσεις. Είδη ενοχών κατά περιεχόμενο. Είδη ενοχών κατά το γενεσιουργό τους λόγο (ενοχές από δικαιοπραξία – ενοχές από το νόμο). Φυσιολογία της ενοχής. Ανώμαλη εξέλιξη και απόσβεση της ενοχής. Ενίσχυση του δανειστή. Συμμετοχή τρίτων προσώπων στην ενοχή- Μεταβίβαση ενοχικού δικαιώματος ή υποχρέωσης.

Ειδικό Ποινικό Δίκαιο – κωδ 2010

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Ν.Λίβος, Α. Δημάκης, Α. Διονυσοπούλου
Χ. Μυλωνόπουλος, Γ. Τριανταφύλλου, Ν. Δημητράτος,

Περιεχόμενο

Εγκλήματα κατά της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας και υγείας. Εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας. Εγκλήματα κατά των περουσιακών ενόμων αγαθών. Εγκλήματα περί τα υπομνήματα. (Πλαστογραφία). Εγκλήματα κατά της τιμής.

Εμπορικό Δίκαιο Ι(Γενικό Μέρος, Δίκαιο Αξιογράφων) κωδ. 2011

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κλιμ (Α/Κ) Δ.Τζουγανάτος, Γ. Μιχαλόπουλος, Φρ. Δ.Χριστοδούλου,
Κλιμ.(Λ/Ω) Α. Μικρούλεα, Κ.Κάμτσιου
Φροντ. Δ. Χριστοδούλου, Ε. Κινινή, Χ. Λιβαδά, Ι. Βενιέρης

Περιεχόμενο

Γενικό μέρος: Έννοια και αντικείμενο του εμπορικού δικαίου. Δικαιολογητικός λόγος του εμπορικού δικαίου ως ιδιαίτερου κλάδου δικαίου-Σχέσεις με άλλους κλάδους δικαίου-Ιστορική εξέλιξη του εμπορικού δικαίου-Νομοθετικές πηγές-Οι δογματικές βάσεις του εμπορικού δικαίου-Εμπορικές πράξεις-Εμποροι (νομοθετικό καθεστώς) Συνέπειες της εμπορικότητας-Η διοικητική οργάνωση του εμπορικού επαγγέλματος-Βασικές έννοιες και ρυθμίσεις του δικαίου της αγοράς.

Αξίογραφο είναι έγγραφο που ενσωματώνει ένα ιδιωτικό περιουσιακό δικαίωμα κατά τέτοιο τρόπο ώστε η κατοχή του εγγράφου να είναι απαραίτητη για την άσκηση και την μεταβίβαση του ενσωματούμενου δικαιώματος. Αξίογραφα είναι η συναλλαγματική, το γραμματίο σε διαταγή, η επιταγή, τα εμπορικά αξίογραφα σε διαταγή (εμπορική εντολή πληρωμής, εμπορικό χρεωστικό ομόλογο, αποθετήριο και ενεχυρόγραφο κ.λπ.).

Μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής

Πνευματική Ιδιοκτησία – κωδ. ΥΕ12

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Δ. Καλλινίκου, Α. Χιωτέλλης, Π.Νικολόπουλος, Κ.Καραγιάννης
--

Νομική προστασία του πνευματικού έργου και του δημιουργού. Εννοιολογικά γνωρίσματα της πνευματικής ιδιοκτησίας. Αντικείμενο προστασίας. Ειδικές κατηγορίες έργων (προγράμματα Η/Υ, βάσεις δεδομένων). Ηθικό και περιουσιακό δικαίωμα. Εκμετάλλευση του έργου. Συγγενικά δικαιώματα. Διεθνείς Συμβάσεις. Κοινωνία Πληροφοριών (Συνθήκες Internet).

Ρωμαϊκό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ28

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Α. Δημοπούλου

Περιεχόμενο

Δημόσιο και ιδιωτικό ρωμαϊκό δίκαιο. Πολιτειακοί θεσμοί του ρωμαϊκού κράτους κατά τους δημοκρατικούς και αυτοκρατορικούς χρόνους. Το ιδιωτικό ρωμαϊκό δίκαιο (Εισηγήσεις) και οι διακρίσεις του : Τα πρόσωπα (στοιχεία γενικών αρχών και

οικογενειακού δικαίου) και τα πράγματα (στοιχεία ενοχικού, εμπράγματος και κληρονομικού δικαίου). Δίκαιο των αγώνων: Ιστορική εξέλιξη και χαρακτηριστικά του δικαστικού αγώνα.

Ελληνική Πολιτική και συνταγματική Ιστορία – κωδ. ΥΕ06

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Ν. Αλιβιζάτος, Σ. Βλαχόπουλος

Περιεχόμενο

Μεγάλες στιγμές της πολιτικής μας ιστορίας και τα συνταγματικά προβλήματα. Το μάθημα θα έχει ερευνητικό χαρακτήρα και θα αναφερθεί σε συγκεκριμένες περιόδους της ιστορίας του πολιτεύματος μας. Θα εξεταστούν οι σχέσεις των νομικών προβλημάτων της λειτουργίας του πολιτεύματος με το πολιτικό τους υπόβαθρο.

Γενική Πολιτειολογία – κωδ. ΥΕ 01

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Σ. Γσακυράκης

Περιεχόμενο

Στο μάθημα εξετάζεται η φιλοσοφική και πολιτική θεμελίωση της αρχαίας πόλεως και του σύγχρονου κράτους. Στα πλαίσια της κλασικής παράδοσης η Απολογία του Σωκράτους χρησιμεύει ως εισαγωγή και ακολουθεί συζήτηση της Πολιτείας του Πλάτωνος και των Πολιτικών του Αριστοτέλους. Βασικό χαρακτηριστικό της κλασικής παράδοσης η αναζήτηση της δικαιοσύνης και των δίκαιων θεσμών ως συλλογικά ιδεώδη. Η φιλοσοφική θεμελίωση του σύγχρονου κράτους θέτει το άτομο ως υποκείμενο στο προσκήνιο και αναζητεί να συμφιλιώσει τις ατομικές επιδιώξεις με την κοινωνική οργάνωση. Στο πλαίσιο αυτό οι κλασικές θεωρίες του κοινωνικού συμβολαίου των Hobbes, Locke και Rousseau αποτελούν υποχρεωτικούς σταθμούς για την κατανόηση της σύγχρονης εποχής. Η επισκόπηση των κλασικών του σύγχρονου κράτους συμπληρώνεται με την εξέταση των απόψεων του J. S. Mill (On liberty), οι οποίες αποτελούν την κορύφωση της φιλελεύθερης παράδοσης.

Ιστορία Πολιτικών και Συνταγματικών Θεσμών – κωδ. ΥΕ18

Διατομεακό

Διδάκοντες

Θ. Αντωνίου, Αικ. Ηλιάδου

Περιεχόμενο

Το αντικείμενο του μαθήματος αφορά τη γέννηση και τη διαμόρφωση του συνταγματικού κράτους με έμφαση σε ιδιαίτερα σημαντικές ιστορικές φάσεις τόσο από τον αγγλοσαξονικό όσο και από τον κεντροευρωπαϊκό χώρο και στην ιστορία των σύγχρονων συνταγματικών θεσμών, συμπεριλαμβανομένης και της συζήτησης για τη νέα διάσταση που προσδίδεται στην έννοια του κράτους από τη μετεξέλιξη του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την προοπτική του Ευρωπαϊκού Συντάγματος. Η διδασκαλία αναπτύσσεται σε 4 ενότητες :

- Η Γένεση του Συνταγματικού Κράτους (η βρετανική παράδοση και η αμερικανική επανάσταση, η συνταγματική εμπειρία της γαλλικής επανάστασης, η μακρά πορεία προς την γερμανική ενοποίηση και ο θετικισμός των Γερμανών δημοσιολόγων).

- Η Κρίση του Συνταγματικού Κράτους (η κρίση της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και η άνοδος των φασισμών, Κομμουνιστική πρόκληση, κρατικός παρεμβατισμός, New Deal, η διαμάχη C. Schmitt και H. Kelsen για τον φύλακα του Συντάγματος).
- Το Μεταπολεμικό Συνταγματικό Κράτος (το «κοινωνικό κράτος» στα μεταπολεμικά συντάγματα, ο κλονισμός του νομικού θετικισμού και η αναβάθμιση του ρόλου των δικαστών)
- Το Ευρωπαϊκό Συνταγματικό Δίκαιο (ο νέος ευρωπαϊκός χώρος για την προστασία των δικαιωμάτων, το Ευρωπαϊκό Σύνταγμα και η νέα διάσταση του κρατικού φαινομένου).

Εγκληματολογία – κωδ. ΥΕ17

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

I. Τζαννετάκη, Μ. Κρανιδιώτη, Ε. Παπαθανασόπουλος,

Περιεχόμενο

Εξετάζονται ζητήματα που αφορούν το έγκλημα, τον εγκληματία, το θύμα και την κοινωνική αντίδραση στο έγκλημα, καθώς και τη λειτουργία του συστήματος της ποινικής δικαιοσύνης. Επίσης αναλύονται, μεταξύ άλλων, οι μέθοδοι της εγκληματολογίας, οι βασικοί παράγοντες που οδηγούν κάποιον στο έγκλημα, οι σύγχρονες θεωρητικές αντιπαραθέσεις που έχουν διαμορφωθεί στους κόλπους της εγκληματολογίας και ο τρόπος προσέγγισης των στατιστικών στοιχείων για την εγκληματικότητα, ενώ γίνεται και εκτενής αναφορά σε επιμέρους περιπτώσεις εγκλημάτων, όπως π.χ. αυτών που σχετίζονται με τις ναρκωτικές ουσίες.

Τα θέματα των εξετάσεων έχουν θεωρητικό χαρακτήρα. Το μάθημα ανήκει στα μαθήματα υποχρεωτικής επιλογής της ενότητας Ποινικών Επιστημών. Μπορούν να το παρακολουθήσουν και πρωτοετείς φοιτητές.

Διεθνείς Οργανισμοί – κωδ. ΥΕ08

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Γ. Κυριακόπουλος, Α. Γουργουρίνης

Περιεχόμενο

I. Ίδρυση των διεθνών οργανισμών, με ανάλυση της φύσης και των χαρακτηριστικών της ιδρυτικής συνθήκης και διάλυσή τους με διάφορους τρόπους. **II.** Η νομική (εσωτερική και διεθνής) προσωπικότητα των διεθνών οργανισμών καθώς και οι ιδιότητες τους (ικανότητα σύναψης διεθνών συνθηκών, προνόμια και ασυλίες, αντιπροσώπευση) **III.** Η συμμετοχή στους διεθνείς οργανισμούς : κατηγορίες μελών, απόκτηση και λήξη της ιδιότητας του μέλους, αναστολή των δικαιωμάτων των μελών. **IV.** Οργανωτική διάρθρωση και λειτουργία : Αντιπροσώπευση των κρατών μελών, λειτουργία, τα όργανα. **V.** Η λήψη αποφάσεων, ψηφοφορίες, η νομική φύση των αποφάσεων **VI.** Τα διοικητικά όργανα, οι διεθνείς υπάλληλοι.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ευρωπαϊκό Δίκαιο– κωδ. 2012

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Ρ.-Ε. Παπαδοπούλου, Μ. Κουσκουνά

Περιεχόμενο

Δίκαιο της Ε.Ε. Διαφοροποίηση από το εσωτερικό δίκαιο. Διαφοροποίηση από το δημόσιο δίκαιο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση ως έννομη τάξη και ως Ένωση δικαίου, η απομάκρυνση από το δημόσιο διεθνές δίκαιο, τα υποκείμενα της ενωσιακής έννομης τάξης, αυτονομία της ενωσιακής έννομης τάξης, αρμοδιότητες και αρχές λειτουργίας της Ένωσης.

Πηγές του ενωσιακού δικαίου (άγραφες και γραπτές) και ιεράρχηση.

Νομοθετικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οργάνωση και λειτουργία του δικαιοδοτικού συστήματος της Ένωσης.

Μηχανισμοί δικαστικής προστασίας στην Ε.Ε.

Σχέσεις ενωσιακού και εθνικού δικαίου (Άμεση ισχύς και «αρχή της υπεροχής», Άμεση εφαρμογή και «άμεσο αποτέλεσμα», η σύμφωνη με το ενωσιακό δίκαιο ερμηνεία του εθνικού δικαίου, εξωσυμβατική ευθύνη κράτους μέλους).

Ειδικό Ενοχικό Δίκαιο – κωδ. 2013

Τομέας Α Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Μ. Αυγουστιανάκης, Α. Πελένη, Α. Καραμπατζός, Γ. Μεντής, Ζ. Τσολακίδης

Κ. Ρούσσο, Α. Χιωτέλλης, Π. Παπαρσενίου, Θ. Λύτρας,

Κ. Καραγιάννης, Β. Παναγιωτόπουλος

Περιεχόμενο

Αντικείμενο των παραδόσεων του Ειδικού ενοχικού Δικαίου είναι οι λεγόμενες «επώνυμες» ενοχικές συμβάσεις του Αστικού Κώδικα αλλά και νεότερων ειδικών νόμων, οι οποίες εξετάζονται κατά κατηγορίες σύμφωνα με τη λειτουργία τους (συμβάσεις για τη μεταβίβαση δικαιώματος, συμβάσεις για την παραχώρηση χρήσεως πράγματος ή δικαιώματος, συμβάσεις παροχής υπηρεσιών, συμβάσεις ενισχυτικές της κύριας ενοχής κ.λ.π.) Περαιτέρω οι ενοχικές σχέσεις που δημιουργούνται από το νόμο, όπως διοίκηση αλλοτρίων, αδικαιολόγητος πλουτισμός και αδικοπραξίες, όπου αναπτύσσονται και οι νεότερες εξελίξεις για την αντιμετώπιση και ρύθμιση της εξωδικαιοπρακτικής συμπεριφοράς (ευθύνη από διακινδύνευση, ευθύνη παραγωγού ελαττωματικών προϊόντων κ.λ.π.)

Ατομικά και Κοινωνικά Δικαιώματα – κωδ. 2014

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

(Α - Κ) Σπ. Βλαχόπουλος, Θ. Αντωνίου

(Λ- Ω) Σ. Τσακυράκης, Φ. Σπυρόπουλος

Γενική θεωρία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων: Έννοια και σημασία, ιστορική ανασκόπηση και σύγχρονη κατοχύρωση, διακρίσεις και φορείς, δεσμευτικότητα, πεδίο ισχύος (τριτενέργεια) και αμοιβαίες σχέσεις, προσδιορισμοί και περιορισμοί των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

Τα επιμέρους ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα : Γενική ελευθερία, δικαίωμα ζωής και σωματικής και ψυχικής ακεραιότητας, προσωπική ελευθερία και ασφάλεια, δικαίωμα ιδιωτικής σφαιράς, ελευθερία θρησκείας, πληροφορίας και γνώμης, ελευθερία και εγγυήσεις μαζικής επικοινωνίας, ελευθερία πνευματικής δημιουργίας και διδασκαλίας, συλλογικές ελευθερίες, οικονομική ελευθερία, δικαίωμα εργασίας, συνδικαλιστική ελευθερία – συλλογική αυτονομία, δικαίωμα ιδιοκτησίας, γενική αρχή της ισότητας, ειδικές μορφές της ισότητας, αξία του ανθρώπου, δικαίωμα στο περιβάλλον, δικαίωμα στην πληροφόρηση, ελευθερία αναπτύξεως της προσωπικότητας, δικαίωμα ιθαγένειας.

Προστασία των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων : Διοικητική προστασία, δικαστική προστασία, πολιτική και διακρατική προστασία.

Πολιτική Δικονομία Ι (Οργάνωση των Δικαστηρίων, Διαγν. Διαδικασία, Απόδειξη) – κωδ. 2015

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

(Α-Λ) Γ. Ορφανίδης, Στ. Πανταζόπουλος, Κ. Πολυζωγόπουλος, Γ. Σινανίδης

(Μ-Ω) Δ. Τσικρικάς, Φλ. Τριανταφύλλου, Ν. Κατηφόρης, Ι. Δεληκωστόπουλος

Περιεχόμενο

Οργανισμός Δικαστηρίων : Οριζόντια και κάθετη διάκριση των δικαστηρίων. Λαϊκοί και νομικοί δικαστές. Τρόπος επιλογής των δικαστών. Μονοπρόσωπη και συλλογική συγκρότηση των δικαστηρίων. Τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια στην Ελλάδα. Προσωπικές εγγυήσεις των δικαστικών λειτουργιών. Οργανικές εγγυήσεις της δικαστικής ανεξαρτησίας. Σχέσεις μεταξύ των διαφόρων δικαιοδοσιών. Κατάσταση δικαστικών και εισαγγελικών υπαλλήλων. Δικηγόροι. Συμβολαιογράφοι. Δικαστικοί επιμελητές.

Γενικό Μέρος: Δικαιοδοσία και Αρμοδιότητα. Διεθνής δικαιοδοσία. Καθ' ύλην αρμοδιότητα. Κατά τόπο αρμοδιότητα. Τα υποκείμενα της δίκης. Το αντικείμενο της δίκης. Δικονομικά συστήματα. Η εξέλιξη της δίκης. Άμυνα του εναγομένου και συζήτηση επ' ακροατηρίου. Σύνθετες δίκες. Δικαστική απόφαση και δεδικασμένο. Περιεχόμενο δικαστικών αποφάσεων. Διαδικαστικές πράξεις. Εκθέσεις και δικόγραφα. Επιδόσεις. Προθεσμίες. Δικονομικές ακυρότητες. Δικαστική δαπάνη. Χρονικές αποκλίσεις της δίκης. Διαδικαστικές αποκλίσεις.

Δίκαιο αποδείξεως : Αντικείμενο αποδείξεως. Γεγονότα πασίδηλα και γνωστά στο δικαστήριο. Διδάγματα κοινής πείρας. Απόδειξη αλλοδαπού δικαίου, εθίμων και συναλλακτικών ηθών. Βάρος αποδείξεως. Απόφαση περί αποδείξεων. Ελευθερη εκτίμηση των αποδείξεων. Πιθανολόγηση. Συντηρητική απόδειξη. Προσωπικά αποδεικτικά μέσα. Αντικειμενικά αποδεικτικά μέσα.

Ασφαλιστικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ03

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Δ. Χριστοδούλου

Περιεχόμενο

Στο δίκαιο αυτό περιλαμβάνεται ολόκληρη η ύλη του δικαίου της ιδιωτικής ασφάλισης της χερσαίας και θαλάσσιας ασφάλισης (συμβατικό ασφαλιστικό δίκαιο).

Κοινωνιολογία του Δικαίου – κωδ. ΥΕ10

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Ε. Ρεθυμιωτάκη,

Περιεχόμενο

Το δίκαιο ως φαινόμενο της κοινωνικής ζωής του ανθρώπου. Η κοινωνιολογική προσέγγιση του δικαίου. Το θεωρητικό πλαίσιο της κοινωνιολογίας του δικαίου. Η εμπειρική έρευνα. Η χρησιμότητα της κοινωνιολογίας του δικαίου.

Κοινοβουλευτικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ19

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Φ. Σπυρόπουλος, Γ. Γεραπετρίτης, Αικ. Ηλιάδου

Οργάνωση της Βουλής και κοινοβουλευτικές διαδικασίες (Ιστορική αναδρομή στο θεσμό της Βουλής Ο Κανονισμός της Βουλής, δικαστικός έλεγχος των εσωτερικών θεμάτων της Βουλής, η νομική θέση του Βουλευτή, η συγκρότηση της Βουλής, Ολομέλεια – Τμήμα διακοπής, Κοινοβουλευτικές Ομάδες, Επιτροπές της Βουλής, ημερήσια διάταξη, συνεδριάσεις, συζητήσεις, ψηφοφορίες, ορκοδοσία βουλευτών, προεδρείο της Βουλής, πρόταση μομφής κατά του Προεδρείου, η διάσκεψη των Προέδρων, νομοθετική διαδικασία, κοινοβουλευτικός έλεγχος, ανεξάρτητες αρχές προτάσεις εμπιστοσύνης και δυσπιστίας, εκλογή Προέδρου της Δημοκρατίας διαπίστωση αδυναμίας Προέδρου της Δημοκρατίας/Πρωθυπουργού, επιστημονική υπηρεσία της Βουλής).

Δίκαιο των πολιτικών κομμάτων (νομική φύση, χρηματοδότηση και ραδιοτηλεοπτική προβολή των πολιτικών κομμάτων).

Εκλογικό δίκαιο (εθνικές, ευρωπαϊκές και αυτοδιοικητικές εκλογές).

Διεθνής Προστασία Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων – κωδ. ΥΕ20

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Μ. Γαβουνέλη, Φ. Παζαρτζή

Ε.Δ.Ι.Π. Ελένη Μίχα

Περιεχόμενο

Συστήματα προστασίας ανθρωπίνων δικαιωμάτων: η αρχιτεκτονική του συστήματος και οι διαδικασίες.

Οικουμενικό σύστημα προστασίας των δικαιωμάτων : Οικουμενική διακήρυξη, Σύμφωνα του ΟΗΕ για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα και σχετική νομολογία, οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα. Συμβάσεις για την κατάργηση των φυλετικών διακρίσεων, την καταστολή της γενοκτονίας, τα δικαιώματα του παιδιού, την ισότητα των φύλων, την καταστολή των βασανιστηρίων. Προστασία των αλλοδαπών, των προσφύγων και των μειονοτήτων.

Περιφερειακά συστήματα προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων με ιδιαίτερη έμφαση στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και την πρόσφατη σχετική νομολογία.

Στοιχεία Διεθνούς Ανθρωπιστικού Δικαίου.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Ποινικό Δίκαιο Ανηλίκων κωδ. 2064

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Μ. Κρανιδιώτη, Ε. Παπαθανασόπουλος, Α. Τζαννετάκη.

Το ενδιαφέρον αυτού του μαθήματος είναι ότι η προσέγγιση των συναφών ζητημάτων γίνεται παράλληλα και σε ποινικό και σε εγκληματολογικό επίπεδο. Εξετάζεται, δηλαδή, όχι μόνο το τι είδους μέτρα λαμβάνονται από την έννομη τάξη για τους παραβατικούς ανηλίκους, αλλά επίσης το γιατί ωθούνται οι ανήλικοι αυτοί στην τέλεση παραβατικών πράξεων και το πώς, με βάση αυτή την αιτιολογική προσέγγιση, μπορεί να επιτευχθεί η πρόληψη τέτοιων πράξεων στο πλαίσιο της οικογένειας, του σχολείου και της ευρύτερης κοινωνίας.

Το Ποινικό Δίκαιο Ανηλίκων είναι ένα από τα μαθήματα ελεύθερης επιλογής του Δ' εξαμήνου. Γίνεται και επίσκεψη σε δικαστήριο ανηλίκων. Η εργασία, όπως και στα άλλα εγκληματολογικά μαθήματα επιλογής, είναι προαιρετική και έχει χαρακτήρα ενισχυτικό ως προς την βαθμολογία.

Βυζαντινό Δίκαιο και Δίκαιο των Νεοτέρων Χρόνων – κωδ. 2066

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Ε. Παπαγιάννη

Συστηματική παρουσίαση και ανάλυση των γενικών χαρακτηριστικών και των πηγών του δικαίου στο ανατολικό κράτος από τον Μ. Κωνσταντίνο μέχρι την Άλωση. Η επιβίωση των βυζαντινών πηγών κατά τους χρόνους της Τουρκοκρατίας, καθώς και στο νεότερο ελληνικό κράτος.

Δίκαιο και Οικονομία

Διατμηματικό σε συνεργασία με το τμήμα ΜΙΘΕ του ΕΚΠΑ

Διδάσκοντες

Α. Καραμπατσός, (ΜΙΘΕ), Α. Χατζής

Παρουσιάζονται οι βασικές έννοιες και τα εργαλεία της οικονομικής ανάλυσης του δικαίου (θεώρημα Coase, διαφορετικές έννοιες αποτελεσματικότητας, κλπ.), εξετάζονται η εφαρμογή της οικονομικής ανάλυσης στο εμπράγματο δίκαιο, στο ενοχικό δίκαιο (συμβάσεις και αδικοπραξίες), στο οικογενειακό δίκαιο και στο συνταγματικό δίκαιο. Επίσης, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στη σχέση οικονομικής αποτελεσματικότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης, στην κριτική που έχει ασκηθεί στην οικονομική ανάλυση του

δικαίου από φιλοσόφους και συμπεριφορικούς οικονομολόγους και στη σημασία των κανόνων κοινωνικής συμπεριφοράς (*social norms*).

Παράλληλα προς την οικονομική ανάλυση του δικαίου – και σε αντιπαράθεση προς αυτήν – εξετάζονται τα άλλα μεθοδολογικά ρεύματα (η εννοιοκρατία, η σχολή της ελεύθερης ευρέσεως του δικαίου, η θεωρία της σταθμίσεως των συμφερόντων, η θεωρία των νομοθετικών αξιολογήσεων, η «τοπική»). Επίσης, εξετάζονται η εφαρμογή στο Αστικό Δίκαιο των κλασσικών κριτηρίων ερμηνείας (κυρίως το γράμμα του νόμου, η συστηματική ερμηνεία, το ιστορικό στοιχείο της ερμηνείας και η τελολογία του νόμου) και η σύμφωνη με το Σύνταγμα και το ευρωπαϊκό δίκαιο ερμηνεία με ιδιαίτερη αναφορά στους επί μέρους κλάδους του Αστικού Δικαίου.

Ποινική και εγκληματολογική προσέγγιση του φύλου στο πλαίσιο του εθνικού και ευρωπαϊκού δικαίου – κωδ. 2101

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

M. Κρανιδιώτη

Σκοπός του μαθήματος είναι να αναδείξει τις ιδιαιτερότητες των εγκλημάτων τα οποία διαφοροποιούνται από τα συνήθη εγκλήματα λόγω φύλου και δραστών ή και των θυμάτων τους (π.χ. βιασμός, κακοποίηση γυναικών, εμπορία γυναικών). Η θεματική του μαθήματος προσεγγίζεται σε τρία επίπεδα : Ανάλυση εγκλημάτων από άποψη ποινικού δόγματος (ποινική προσέγγιση), έρευνα των λόγων για τους οποίους μία γυναίκα εγκληματεί ή/και γίνεται θύμα εγκλήματος (εγκληματολογική προσέγγιση) και επισήμανση των διεθνών και ευρωπαϊκών εξελίξεων στα συναφή ζητήματα (δικαιοπολιτική προσέγγιση).

Το ζήτημα του φύλου και της έμφυλης διαφοράς στον ελληνικό χώρο. Ανθρωπολογικές και ιστορικές προσεγγίσεις των δικαιοτικών θεσμίσεων και αναπαράστάσεων – κωδ. 2102

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

A. Χέλμης, E. Ρεθυμιωτάκη

Πρώτη ενότητα: Εισαγωγή στη φεμινιστική νομική θεωρία και τα επιμέρους ρεύματα σκέψης που την συγκροτούν, τις ιδιαίτερες θεματικές και μεθοδολογικές τους επιλογές. Οι έννοιες του κοινωνικού φύλου και του έμφυλου καταμερισμού κοινωνικών ρόλων και θέσεων. Δεύτερη ενότητα: οι κοινωνικές διαδικασίες παραγωγής έμφυλων ταυτοτήτων και η συμβολή του δικαίου ως μηχανισμού παγίωσης ή μεταβολής αντιλήψεων περί φύλου και έμφυλων ρόλων μέσα από την εξέταση ιστορικών μορφών οργάνωσης της οικογένειας και της συγγένειας στον ελληνικό χώρο.

Εξετάζονται τοπικά εθμικά συστήματα, η πρόμη νεωτεριστική νομοθεσία για τον οικογενειακό θεσμό, η παγίωση της πατριαρχικής πυρηνικής οικογένειας στον Ελληνικό Αστικό Κώδικα και η αναθεώρηση του Οικογενειακού Δικαίου του 1982. Τέλος, εξετάζονται σύγχρονα νομοθετήματα (ιατρική υποβοήθηση της ανθρώπινης αναπαραγωγής, σύμφωνο ελεύθερης συμβίωσης κλπ) για να αναδειχθεί η σύγχρονη

προβληματική του φύλου που παρακολουθεί τα νέα οικογενειακά μορφώματα και τις εξελίξεις στο χώρο της συγγένειας.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ποινική Δικονομία – κωδ. 2016

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

(Α-Κ) Η. Αναγνωστόπουλος, Α. Τζαννετής, Ι. Ανδρουλάκης

(Λ-Ω) Ι. Γιαννίδης, Γ. Τριανταφύλλου, Α. Λιούρδη

Περιεχόμενο

Θεμελιώδεις αρχές της ποινικής δίκης. Προδικασία-Ενδιάμεσος διαδικασία – Διαδικασία στο ακροατήριο. Απόδειξη. Ένδικα μέσα και βοηθήματα.

Κληρονομικό Δίκαιο – κωδ. 2017

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Δ. Παπαδοπούλου, Ι. Κονδύλη, Γ. Λέκκας, Γ. Λαδογιάννης, Β. Βάθης, Α. Πελλένη, Π. Παπαρσενίου, Γ. Γεωργιάδης,

Περιεχόμενο

Εισαγωγή, κληρονομική διαδοχή, εξ αδιαθέτου διαδοχή, διαδοχή από διαθήκη, νόμιμη μοίρα, σχολάζουσα κληρονομιά, αποδοχή και αποποίηση κληρονομιάς, κληρονομική αναξιοσύνη, πλειονότητα κληρονόμων, ευθύνη κληρονόμου, προστασία κληρονόμου και συναλλαγών, εκποίηση κληρονομιάς, κληρονομικές συμβάσεις, δωρεά, αιτία θανάτου, δικαιοπραξίες εν ζωή για την περίπτωση θανάτου.

Διοικητική Δικονομία – κωδ. 2018

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

(Α-Λ) Π. Λαζαράτος, Γ. Δελλής, Α. Τσουρουφλής

(Μ-Ω) Π. Μουζουράκη, Κ. Γιαννακόπουλος, Π. Ευστρατίου

Φροντ. Α. Κατσάνου

Περιεχόμενο

Ο έλεγχος της διοικήσεως και η διοικητική δικαιοσύνη. Το διοικητικό δικονομικό δίκαιο. Το δικαίωμα δικαστικής προστασίας. Διοικητική δικαιοδοσία και διοικητικές διαφορές. Οργάνωση και αρμοδιότητες των διοικητικών δικαστηρίων. Η διοικητική δίκη. Οι γενικές δικονομικές αρχές. Είδη ενδίκων βοηθημάτων και γενικές προϋποθέσεις παραδεκτής ασκήσεως τους. Η αίτηση ακυρώσεως. Η προσφυγή. Η αγωγή αποζημιώσεως. Τα άλλα ένδικα βοηθήματα. Η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου και η συμμόρφωση της διοικήσεως. Γενική θεωρία των ενδίκων μέσων κατ'αποφάσεων των διοικητικών δικαστηρίων. Η ανακοπή ερημοδικίας. Η τριτανakoπή. Η έφεση. Η αναθεώρηση. Η επανάληψη της διαδικασίας. Η αναίρεση.

Εμπορικό Δίκαιο II (Δίκαιο των Εμπορικών Εταιρειών) – κωδ. 2019

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

A κλιμ. Λ. Αθανασίου, φροντ. Ε. Μαστρομανώλης

B κλιμ. Γ. Σωτηρόπουλος, φροντ. Ν. Βερβεσός

Περιεχόμενο

Δίκαιο των εταιρειών είναι το δίκαιο των ενώσεων προσώπων ιδιωτικού δικαίου που έχουν ιδρυθεί με δικαιοπραξία για την επιδίωξη ορισμένου κοινού σκοπού. Το δίκαιο των εμπορικών εταιρειών περιλαμβάνει ειδικότερα αφενός τις προσωπικές εμπορικές εταιρείες, δηλ. την ομόρρυθμη, ετερόρρυθμη και την αφανή εταιρεία, και αφετέρου τις κεφαλαιουχικές εταιρείες, δηλ. την ανώνυμη εταιρεία, την ιδιωτική κεφαλαιουχική εταιρία και την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης. Στις τελευταίες περιλαμβάνονται ως ιδιαίτερα εταιρικά μορφώματα οι μονοπρόσωπες εταιρείες και οι συνδεδεμένες επιχειρήσεις.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Εκκλησιαστικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ 27

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Γ. Ανδρουτσόπουλος

Περιεχόμενο

Το μάθημα αυτό έχει ως αντικείμενο την εξέταση του δικαίου που διέπει τις σχέσεις της Πολιτείας και των θρησκευτικών κοινοτήτων γενικώς, ιδίως δε της Πολιτείας και της επικρατούσας Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ελλάδος.

Μια πρώτη ενότητα στη διδασκαλία του μαθήματος συνιστά η θρησκευτική ελευθερία, όπου αναλύεται το περιεχόμενο της και οι φραγμοί στην άσκηση της λατρείας. Μια δεύτερη ενότητα αφιερώνεται στην εξέταση των σχέσεων Πολιτείας και Εκκλησίας. Σε αυτήν ερευνώνται εποπτικώς τα επί μέρους συστήματα σχέσεων, εξετάζονται δε διεξοδικώς, οι σχέσεις Πολιτείας και Εκκλησίας στη νεότερη Ελλάδα και μάλιστα τόσο ιστορικώς όσο και δογματικώς υπό το ισχύον Σύνταγμα.

Ακολούθως παρουσιάζεται συστηματικώς η ύλη του Δικαίου της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ελλάδος, σε τέσσερα μέρη, τα οποία αναφέρονται αντιστοίχως στην οργάνωση της Εκκλησίας, τη διοίκηση της Εκκλησίας, το εκκλησιαστικό ποινικό δίκαιο και τα εκκλησιαστικά δικαστήρια και δικονομία.

Ειδικό Διοικητικό Δίκαιο (Αστυνομικό Δίκαιο – Δημοσιουπαλληλικό Δίκαιο) – κωδ. ΥΕ21

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Ζ. Παπαιωάννου

Περιεχόμενο

Στοιχεία Δικαίου Δημοσίας Τάξεως και Αστυνομικού Δικαίου. Υπηρεσίες δημόσιας τάξεως. Σώματα ασφαλείας. Οργάνωση και όργανα της Ελληνικής Αστυνομίας. Αρμοδιότητες και μέσα δράσεως. Αστυνομική εξουσία. Έλεγχος και ευθύνη.

Στοιχεία Δημοσιουπαλληλικού δικαίου :

Βασικές έννοιες και αρχές, προϋποθέσεις διορισμού, δικαιώματα και υποχρεώσεις των δημοσίων υπαλλήλων, υπηρεσιακές μεταβολές, πειθαρχικό δίκαιο, (πειθαρχικά

παραπτώματα και ποινές, πειθαρχικά όργανα και πειθαρχική διαδικασία), λύση της υπαλληλικής σχέσης, συλλογικά όργανα (υπηρεσιακά και πειθαρχικά συμβούλια).

Ποινική Καταστολή – Σωφρονιστική – κωδ. ΥΕ07

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Ι. Τζαννετάκη, Μ. Κρανιδιώτη,

Ε. Παπαθανασόπουλος

Περιεχόμενο

Το μάθημα εξετάζει την ιστορική εξέλιξη της δημόσιας πολιτικής για το έγκλημα και τον δράστη, με έμφαση στην εποχή του Διαφωτισμού ως τις μέρες μας, και στοχεύει στην ανάπτυξη της κριτικής σκέψης του φοιτητή σε σχέση με καίρια σύγχρονα διλήμματα της αντεγκληματικής πολιτικής.

Η διδασκαλία αναπτύσσεται σε πέντε ενότητες:

- Φιλοσοφία της ποινής: Δεοντολογικές και ωφελμιστικές θεωρίες
- Σχολές / Πρότυπα Ποινικής Καταστολής και το φιλοσοφικό τους υπόβαθρο: Κλασική Σχολή του Ποινικού Δικαίου, Ιταλική Θετική Σχολή, Προνοιακό Πρότυπο, Δικαιϊκό Πρότυπο, Πρότυπο Διαχείρισης Κινδύνων, Έλεγχος «αντικοινωνικοτήτων» (Πολιτική Μηδενικής Ανοχής)
- Κριτική ανάλυση του ελληνικού συστήματος ποινών
- Διαφορές ως προς την τιμωρητικότητα των δυτικών έννομων τάξεων
- Σωφρονιστική νομοθεσία και η πραγματικότητα των ελληνικών φυλακών

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Συγκριτικό Δίκαιο – κωδ. 2067

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Ε. Μουσταϊρα

Εξετάζονται κατά πρώτον ζητήματα θεωρητικά, όπως το πως ορίζεται αυτό, ποιές είναι οι πηγές του δικαίου, ποια είναι τα αντικείμενα και ποια η διαδικασία της σύγκρισης, ποιοι είναι οι σκοποί της σύγκρισης των νομικών συστημάτων, το αν το συγκριτικό δίκαιο αποτελεί επιστήμη ή μέθοδο, το αν είναι σκόπιμη η ταξινόμηση των νομικών συστημάτων και ποια επιχειρήματα προβάλλουν οι αντίθετοι στην ταξινόμηση αυτών. Επίσης, μεταξύ των θεωρητικών ζητημάτων που εξετάζονται είναι και αυτό της μεταφύτευσης/δανεισμού δικαίων ρυθμίσεων καθώς και το αν θα ήταν ορθότερο/σκοπιμότερο να μιλάμε για σύγκριση νομικών πολιτισμών αντί για σύγκριση δικαίων.

Στη συνέχεια εξετάζονται σε γενικές γραμμές διάφορα νομικά συστήματα του κόσμου, όπως τα δυτικά, τα μικτά, τα δίκαια των ιβηροαμερικανικών κρατών, τα αφρικάνικα αυτόχθονα δίκαια, το μουσουλμανικό δίκαιο και το νομικό σύστημα της Κίνας.

Δίκαιο Μέσων Ενημέρωσης – Επικοινωνίας – κωδ. 2069

Διατομεακό

Διδάκοντες

Γ. Κυριακόπουλος

Α' Γνωστικό πεδίο:

I. Διεθνής Ένωση Τηλεπικοινωνιών. Θεσμικό πλαίσιο διεθνών ραδιοεπικοινωνιών. Δορυφορικές αναμεταδόσεις. Δορυφορική τηλεόραση. Αρχές λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικών υπηρεσιών. Η αρχή της ελεύθερης ροής της πληροφόρησης. Διεθνής έλεγχος λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικών σταθμών. Η διασυνοριακή τηλεόραση στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Β' Γνωστικό πεδίο:

II. Ελευθερία και εγγυήσεις μαζικής επικοινωνίας: Εθνικό και κοινοτικό νομικό πλαίσιο. Ελευθερία του τύπου. Ελευθερία γνώμης και πληροφορίας. Συνταγματικές εγγυήσεις της ραδιοτηλεόρασης. Ειδικό νομοθετικό καθεστώς. Ο άμεσος έλεγχος του κράτους στη ραδιοτηλεόραση. Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης (ΕΣΡ). Δημόσια και ιδιωτική ραδιοτηλεόραση. Άδεια ίδρυσης και λειτουργίας ραδιοτηλεοπτικών σταθμών. Κανόνες δημοσιογραφικής δεοντολογίας, δεοντολογίας προγραμμάτων και διαφημίσεων. Έννομη προστασία. Υποχρέωση επανόρθωσης, δικαίωμα απάντησης. Διαπλοκή και Μ.Μ.Ε.

Ανακρτική – κωδ. 2098

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Μ. Κρανιδιώτη, Ε. Παπαθανασόπουλος

Περιεχόμενο

Ερευνώνται οι μέθοδοι για την προσήκουσα και αποτελεσματική εξιχνίαση της αλήθειας σε σχέση με μία τελεσθείσα αξιόποινη πράξη (π.χ. ανθρωπομετρική και δακτυλοσκοπική μέθοδος προς εξακρίβωση της ταυτότητας του δράστη ενός εγκλήματος). Παράλληλα, εξετάζονται η ψυχολογική κατάσταση των προσώπων που συμμετέχουν σε μία (ποινική) δίκη και τα πιθανά σφάλματα στα οποία μπορούν να υποπέσουν τα πρόσωπα αυτά κατά την συμμετοχή τους σε αυτή τη διαδικασία (π.χ. πιθανές παραμορφωτικές επιδράσεις τέτοιων ψυχολογικών καταστάσεων στην ακρίβεια μιας μαρτυρικής κατάστασης). Ιδιαίτερη σημασία αποδίδεται, ακόμη, στην έρευνα της γνησιότητας ή/και της πατρότητας μίας γραφικής παράστασης, π.χ. μίας διαθήκης που ενδεχομένως πλαστογραφήθηκε (Δικαστική Γραφολογία). Παρέχεται η δυνατότητα εκπόνησης εργασιών ενισχυτικών του τελικού βαθμού εξετάσεων, όπως και για τα υπόλοιπα εγκληματολογικά μαθήματα.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εμπορικό Δίκαιο ΙΙΙ (Δίκαιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας) – κωδ. 2020

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Α κλιμ. Δ. Τζουγανάτος φροντ. Ε. Μαστρομανώλης

Β κλιμ. Η. Σουφλερός, φροντ. Χ. Χρυσάνθης

Περιεχόμενο

Βιομηχανική ιδιοκτησία: Η βιομηχανική ιδιοκτησία είναι ο κλάδος του δικαίου που αποβλέπει στη προστασία της οικονομικής ελευθερίας είτε κατά την άσκησή της από ορισμένες μορφές προσβολής είτε στα πνευματικά επιτεύγματά της. Το δίκαιο της βιομηχανικής ιδιοκτησίας απαρτίζεται από το γενικό μέρος, στο οποίο γίνεται μια συνθετική παρουσίαση και προσδιορίζεται το αντικείμενο και οι αρχές προστασίας, και από το ειδικό μέρος, στο οποίο εξετάζονται οι τεχνικές δημιουργίες (ευρεσιτεχνία, υποδείγματα χρησιμότητας, βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματα κ.λπ.), τα διακριτικά γνωρίσματα (σήμα, εμπορική επωνυμία) και το δίκαιο του αθέμιτου ανταγωνισμού

Ατομικό Εργατικό Δίκαιο – κωδ. 2021

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. Μπακόπουλος, Δ. Λαδάς

Γένεση, ιστορική εξέλιξη και πηγές του εργατικού δικαίου, η ατομική σύμβαση εργασίας, δικαιώματα και υποχρεώσεις του εργαζομένου, υποχρεώσεις και δικαιώματα του εργοδότη, η νομική οργάνωση της εκμεταλλεύσεως επιχειρήσεως, μεταβολή των όρων εργασίας, αναστολή και λήξη της σχέσεως εργασίας, καταγγελία της συμβάσεως εργασίας.

Εφαρμογές Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου – κωδ. 2022

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Φ. Παζαρτζή, Μ. Γαβουνέλη, Ρ-Ε. Παπαδοπούλου, Μ. Κουσκουνά, Γ. Κυριακόπουλος, Α. Γουργουρίνης

Α΄ Γνωστικό πεδίο:

Εφαρμογές του διεθνούς δικαίου στη διεθνή και στην εσωτερική έννομη τάξη: ερμηνεία και εφαρμογή του διεθνούς και του κοινοτικού κανόνα από διεθνή και εθνικά δικαστήρια και από την εθνική διοίκηση.

Η πρακτική της ερμηνείας και εφαρμογής του διεθνούς δικαίου από διεθνή και εθνικά όργανα και η συμβολή τους στη διαμόρφωση αρχών, κανόνων και θεσμών διεθνούς δικαίου.

Θεματική εξέταση της νομολογίας διεθνών και εθνικών δικαστηρίων στη διαμόρφωση και προοδευτική ανάπτυξη του διεθνούς δικαίου.

Β' Γνωστικό πεδίο:

Εφαρμογές του διεθνούς και του ευρωπαϊκού δικαίου στην ενωσιακή έννομη τάξη: σύναψη διεθνών συμβάσεων σε ενωσιακό επίπεδο. Επιβολή διεθνών κυρώσεων μέσω των οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ανάλυση και εμβάθυνση νομολογίας σχετικά με ζητήματα του θεσμικού και του ουσιαστικού δικαίου της Ε.Ε, και των γενικών αρχών της ενωσιακής έννομης τάξης (αρχές της καλόπιστης συνεργασίας, της επικουρικότητας, της αναλογικότητας, προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων).

Πολιτική Δικονομία II (Ένδικα Μέσα, Αναγκαστική Εκτέλεση) – κωδ 2023

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

(Α-Λ) Γ. Ορφανίδης, Φ. Τριανταφύλλου, Γ. Σινανίδης, Ι. Δεληκωστόπουλος

(Μ-Ω) Δ. Τσικρικάς, Κ. Πολυζωγόπουλος, Σ. Πανταζόπουλος,

Γενικές διατάξεις περί ένδικων μέσων – Ανακοπή ερημοδικίας – Εφεση – Αναψηλάφηση – Αναίρεση – Ανακοπή και τριτανακοπή.

Γενικό μέρος αναγκαστικής εκτέλεσης – Μέσα αναγκαστικής εκτέλεσης – Κατάσχεση κινητής περιουσίας του οφειλέτη – Κατάσχεση στα χέρια τρίτου – Κατάσχεση ακινήτων, πλοίων ή αεροσκαφών – κατάσχεση ειδικών περιουσιακών στοιχείων – Αναγκαστική διαχείριση – Προσωπική κράτηση

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Ναυτικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ02

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Λ. Αθανασίου, Δ. Χριστοδούλου

Το μάθημα του Ναυτικού Δικαίου δομείται ως ακολούθως: α) Εισαγωγικές παρατηρήσεις: i. Οργάνωση και λειτουργία της ναυτιλιακής αγοράς, Οικονομική και νομοπολιτική προσέγγιση - οι επί μέρους αγορές & οι δομές του ναυτικού εμπορίου, ii. πηγές και χαρακτηριστικά του ναυτικού δικαίου · β) οι βασικές έννοιες του ναυτικού δικαίου: i. Το πλοίο (τεχνική και νομική έννοια, εθνικότητα & σημαία, ναυπήγηση, κτήση κυριότητας), ii. Το περιβάλλον του πλοίου (θαλάσσιες ζώνες, ακτοπλοΐα, ανταγωνισμός) · γ) Η εκμετάλλευση του πλοίου : i. Πλοιοκτησία και εφοπλισμός (ναυτικές εταιρείες, κεφάλαια εξωτερικού, αλλοδαπές εταιρείες, ευθύνη του κυρίου του πλοίου), ii. Σύμβαση ναύλωσης (ΚΙΝΔ) και μεταφοράς (Κανόνες Χάγης-Βίσμπυ & Κανόνες Ρότερνταμ) · δ) Η θαλάσσια αποστολή: i. Το πλοίο ως μέσο πίστης (χρηματοδότηση, εμπράγματα εξασφαλίσεις, ναυτικά προνόμια), ii. Περιορισμός της ευθύνης (ΔΣ Λονδίνου 1976 και ειδικά διεθνή καθεστάτα ρύπανσης).

Δίκαιο Εμπορικών Συμβάσεων – κωδ. ΥΕ13

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Η. Σουφλερός, Ν. Βερβεσός, Ι. Βενιέρης

Εισαγωγή στο δίκαιο εμπορικών συμβάσεων. Οι εμπορικές συμβάσεις πώλησης, χερσαίας μεταφοράς, αποθήκευσης και φύλαξης και οι διαμεσολαβητικές συμβάσεις (ιδίως οι συμβάσεις παραγγελίας, πρακτορείας και μεσιτείας)

Ασφαλιστικά Μέτρα – Εκούσια Δικαιοδοσία – Ειδικές Διαδικασίες – κωδ. ΥΕ14

Τομέας Β' Ιδιωτικού

Διδάσκοντες

Γ. Ορφανίδης, Δ. Τσικρικάς, Σ. Παναζόπουλος, Φ. Τριανταφύλλου, Ι. Δεληκωστόπουλος, Ν. Κατηφόρης, Κ. Πολυζωγόπουλος, Γ. Σινανίδης

Περιεχόμενο

Γενικές διατάξεις ασφαλιστικών μέτρων – Ειδικό μέρος ασφαλιστικών μέτρων (εγγυοδοσία, προσημείωση υποθήκης, συντηρητική κατάσχεση, δικαστική μεσεγγύηση, προσωρινή επιδίκαση απαιτήσεων, προσωρινή ρύθμιση κατάστασης, σφράγιση, αποσφράγιση, απογραφή.

Γενικές διατάξεις εκούσιας δικαιοδοσίας. Ειδικές διατάξεις εκούσιας δικαιοδοσίας.

Γενικές διατάξεις ειδικών διαδικασιών – Γαμικές διαφορές – Σχέσεις γονέων και τέκνων – Διαταγή πληρωμής – Πιστωτικοί τίτλοι – Παράδοση ή απόδοση μισθίου – Εργατικές διαφορές – Αμοιβές για παροχή εργασίας – Αυτοκινητικές διαφορές – Διατροφή και επιμέλεια τέκνων.

Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλειας – κωδ. ΥΕ15

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Π.ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

Το δίκαιο της κοινωνικής ασφάλειας αναλύεται στις εξής ενότητες.

Στην πρώτη εξετάζεται η διαμόρφωση του θεσμού της κοινωνικής ασφάλισης και ειδικότερα, η οριοθέτηση και την αυτονομία του, οι πηγές του, η οργάνωση του ελληνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και η υπαγωγή στην ασφάλιση.

Στη δεύτερη ενότητα εξετάζεται η λειτουργία της κοινωνικής ασφάλισης που είναι οικονομική, υπό την έννοια ότι επιτυγχάνεται η κάλυψη των ασφαλισμένων από τους προκαθορισμένους ασφαλιστικούς κινδύνους μέσω των παροχών, οι οποίες χρηματοδοτούνται πρωτίστως με την οικονομική συμβολή των ίδιων και των εργοδοτών τους και μιας μικρότερης ή μεγαλύτερης σε έκταση αναδιανομής εισοδημάτων από τους οικονομικά ισχυρότερους ασφαλισμένους προς τους οικονομικά ασθενέστερους. Με αυτό το σκεπτικό αναλύονται η χρηματοδότηση της κοινωνικής ασφάλισης, οι κοινωνικοασφαλιστικές παροχές και οι σύγχρονες τάσεις για την αναμόρφωση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην τρίτη ενότητα εξετάζεται το δίκαιο της υγείας και καλύπτονται θέματα οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας των κλάδων ασφάλισης ασθένειας και των λοιπών κοινωνικών υπηρεσιών υγείας, ιδίως αυτών που παρέχονται από δημόσιους φορείς.

Η τέταρτη ενότητα αναφέρεται στο δίκαιο της κοινωνικής πρόνοιας και ιδιαίτερα στις μορφές κοινωνικής αρωγής και δράσης από τα διάφορα προνοιακά προγράμματα σε συνδυασμό με τις προϋποθέσεις και την αγωγιμότητα αντίστοιχων δικαιωμάτων.

Δικαστική Ψυχολογία και Ψυχιατρική – κωδ. ΥΕ 29

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Δ. Κιούπης, Α. Λιούρδη

Ανικανότητα για καταλογισμό και ελαττωμένη ικανότητα για καταλογισμό (ανάλυση των άρθρων 34,36 Π.Κ.) Διάγνωση της ανικανότητας για καταλογισμό και της ελαττωμένης ικανότητας για καταλογισμό. Ελευθερία της βούλησης. Συνεργασία δικαστή ουσίας και ψυχιάτρου – πραγματογνώμονα. Ο δικαστικός ψυχολόγος – πραγματογνώμονας. Η ψυχολογική γνωμοδότηση της ικανότητας για καταλογισμό κατά την έννοια των άρθρων 34 και 36 Π.Κ. Ψυχολογικές μέθοδοι (test) για διερεύνηση της αξιοπιστίας των μαρτύρων, Ψυχολογία των μαρτύρων και των άλλων παραγόντων της ποινικής δίκης.

Διεθνές Ποινικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ30

Διατομεακό

Διδάσκοντες

Χ. Μυλωνόπουλος, Φ. Παζαρτζή, Γ. Τριανταφύλλου, Ν. Δημητράτος Γ. Κυριακόπουλος

Α' Γνωστικό Πεδίο (Τομέας Ποινικών Επιστημών)

Τα τοπικά όρια των ποινικών νόμων. Οι αρχές του διεθνούς ποινικού δικαίου. Το ποινικό δίκαιο της Ε.Ε. Το δίκαιο της εκδόσεως και αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σε ποινικές υποθέσεις. Έννοια του πολιτικού εγκλήματος. Στοιχεία συγκριτικού ποινικού δικαίου.

Β' Γνωστικό Πεδίο (Τομέας Διεθνών Σπουδών)

Εθνικά και διεθνή συστήματα καταστολής εγκλημάτων και παράνομων πράξεων διεθνούς ενδιαφέροντος και διασυνοριακής διάστασης. Οι πηγές των διεθνών ποινικοποιήσεων. Αρχές εγκαθίδρυσης διεθνών ποινικών αρμοδιοτήτων.

Ποινική καταστολή διεθνών εγκλημάτων. Διεθνή εγκλήματα και διεθνή ποινικά δικαστήρια. Λειτουργία της διεθνούς ποινικής δικαιοσύνης. Σχέσεις εθνικής και διεθνούς ποινικής καταστολής. Η Ελλάδα και η διεθνής ποινική δικαιοσύνη.

Οικονομικό Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης – κωδ. ΥΕ22

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

P. Ε. Παπαδοπούλου, Μ. Κουσκούνα

Εμβάθυνση των σχέσεων εννόμων τάξεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (αρχή της αυτονομίας, της ενωσιακής έννομης τάξης, σχέσεις διεθνούς, ενωσιακής και εθνικής έννομης τάξης, σχέσεις διεθνούς και ενωσιακού δικαίου). Σχέση οικονομικής και πολιτικής οργάνωσης στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οικονομικό Σύνταγμα της Ένωσης. Οικονομική και Νομισματική Ένωση. Εσωτερική αγορά. Ελευθερία κυκλοφορίας προσώπων, εμπορευμάτων, υπηρεσιών και κεφαλαίων. Κοινή αγροτική πολιτική. Κοινή εμπορική πολιτική. Ελεύθερος ανταγωνισμός. Φορολογική εναρμόνιση.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Τραπεζικό Δίκαιο – κωδ. 2070

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Α. Μικρουλέα, Χ. Λιβαδά, Ι. Βενιέρης

Τραπεζικό Δίκαιο είναι το ειδικό εμπορικό δίκαιο των εμπόρων και του εμπορίου χρήματος.

Αντικείμενο του (ιδιωτικού) Τραπεζικού Δικαίου είναι η ρύθμιση των τραπεζικών συμβάσεων, όπως ενδεικτικά, οι συμβάσεις κατάθεσης, τραπεζικών λογαριασμών (περιλαμβανομένου του τραπεζικού αλληλόχρεου λογαριασμού), παροχής πιστώσεων (περιλαμβανομένης της καταναλωτικής πίστης), εγγυήσεων (περιλαμβανομένων των εγγυητικών επιστολών και της τραπεζικής ενέγγυας πίστωσης), μεταφοράς κεφαλαίων και διενέργειας πληρωμών. Ειδικότερα, το ιδιωτικό τραπεζικό δίκαιο είναι το υποσύνολο των κανόνων του τραπεζικού δικαίου που ρυθμίζει τις εργασίες και υπηρεσίες που παρέχουν οι τράπεζες τόσο προς τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις όσο και προς άλλες τράπεζες (διατραπεζικές), καθώς και τις συμβατικές σχέσεις που διαμορφώνονται συναφώς.

Δίκαιο Αλλοδαπών – κωδ. 2071

Τομέας Διεθνών Σπουδών

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Χ. Τσούκα

Βασικές έννοιες – Πηγές του δικαίου των αλλοδαπών – Ιστορικά στοιχεία – Αλλοδαπά φυσικά πρόσωπα – Είσοδος, διαμονή, εργασία, κοινωνική ασφάλιση, φορολογική αντιμετώπιση αλλοδαπών – Δικαιώματα και υποχρεώσεις των αλλοδαπών – Έκδοση και απέλαση αλλοδαπών – Ομογενείς – Υπήκοοι κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Πρόσφυγες – Αλλοδαποί νομικά πρόσωπα (εγκατάσταση τους στην Ελλάδα – φορολογική αντιμετώπιση τους) – Νομικά πρόσωπα κρατών – μελών της Ευρωπαϊκής Ενωσης.

Δίκαιο ελεύθερου ανταγωνισμού – κωδ. 2105

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Ε. Μαστρομανώλης, Δ. Τζουγανάτος, Ε. Κινινή

Ιατρικό Δίκαιο – κωδ. 2073

Διατομεακό

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Α.Λιούρδη, Δ.Παπαδοπούλου, Π.Παπαρηγοπούλου, Θ. Λύτρας

Α. Συμβατική και εξωσυμβατική ευθύνη του ιατρού. Υποχρέωση ενημέρωσης και ιατρικό σφάλμα.

Β. Στο δημόσιο δίκαιο της υγείας διδάσκεται η εννοιολογική διαμόρφωση του δημοσίου δικαίου της υγείας και οι πηγές του, η οργάνωση και λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας υγείας και τέλος τα δικαιώματα του χρήστη των δημόσιων υπηρεσιών υγείας με βάση τις αρχές λειτουργίας της δημόσιας υπηρεσίας, την αξία του ανθρώπου και την αυτονομία του.

Διεθνές Δίκαιο Εναέριου Χώρου – Διαστήματος/Αεροπορικό Δίκαιο – κωδ. 2074

Διατομεακό

Διδάσκοντες

Χ. Χρυσάνθης, Γ. Κυριακόπουλος

Α' Γνωστικό Πεδίο

Δημόσιο διεθνές δίκαιο εναέριου χώρου. Νομικό καθεστώς εναέριου χώρου, εθνικού και διεθνούς. Οι δικαιοδοσίες του παράκτιου κράτους στον εναέριο χώρο, εθνικό και διεθνή. Διεθνείς οργανισμοί, διαχείριση και εκμετάλλευση του εναέριου χώρου. Το θεσμικό πλαίσιο οργάνωσης του «Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού». Διεθνές θεσμικό πλαίσιο εναέριου κυκλοφορίας. Οι στρατιωτικές χρήσεις του εναέριου χώρου.

Διεθνές δίκαιο εξω-ατμοσφαιρικού Διαστήματος

Ορισμός και αντικείμενο του δικαίου Διαστήματος, πηγές και υποκείμενα, η διεθνής ευθύνη από δραστηριότητες στο διάστημα, δορυφόροι και remote sensing, διαστημικές δραστηριότητες και προστασία του γήινου και εξωγήινου περιβάλλοντος, στρατιωτικές χρήσεις του διαστήματος.

Β' Γνωστικό πεδίο

Ιδιωτικό αεροπορικό δίκαιο. Πηγές του αεροπορικού δικαίου. Το νομικό καθεστώς του αεροσκάφους και τα εμπράγματα δικαιώματα σε αυτό. Νηολόγης αεροσκαφών, Συμβάσεις εκμετάλλευσης αεροσκαφών. Ναύλωση. Μίσθωση. Αεροπορική μεταφορά.

Η ευθύνη του αεροπορικού μεταφορέα για τους επιβάτες τις αποσκευές και τα εμπορεύματα. Η Διεθνής Σύμβαση του Μόντρεαλ, το πεδίο εφαρμογής και οι ρυθμίσεις της. Η κοινοτική νομοθεσία.

Η κρατική εποπτεία της επιχείρησης αεροπορικής μεταφοράς. Προϋποθέσεις αδειοδότησης. Ο θεσμός του Υπόλογου Διευθυντή. Διερεύνηση αεροπορικών ατυχημάτων. Αγωγές και αξιώσεις συγγενών θυμάτων αεροπορικών ατυχημάτων. Η χρηματική ικανοποίηση για ψυχική οδύνη. Ο κύκλος της οικογένειας και των προσώπων που νομιμοποιούνται στην έγερση αγωγής για χρηματική ικανοποίηση ένεκα ψυχικής οδύνης. Ζητήματα ιδιωτικού διεθνούς δικαίου και διεθνούς δικαιοδοσίας. Η ευθύνη του κατασκευαστή αεροσκάφους.

Ειδικά Θέματα Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης – κωδ. 2092

Διδάσκοντες

P.-E. Παπαδοπούλου, Μ. Κουσκούνα

Μελέτη και εμβάθυνση σε ζητήματα επικαιρότητας της ενωσιακής έννομης τάξης.

Ιδιαίτερα Εκκλησιαστικά Καθεστάτα στην Ελληνική Επικράτεια – κωδ. 2108

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Γ. Ανδρουτσόπουλος

Περιεχόμενο

Αντικείμενο του μαθήματος θα είναι τα ιδιαίτερα εκκλησιαστικά καθεστάτα στην ελληνική επικράτεια, τα οποία προβλέπονται και κατοχυρώνονται ήδη στο άρθρο 3 παρ. 2 του Συντάγματος. Εξετάζονται, δηλαδή, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως και ειδικότερα οι εκκλησιαστικές επαρχίες Δωδεκανήσου, η ημιαυτόνομη Εκκλησία της Κρήτης και το Άγιον Όρος, αυτοδιοίκητο τμήμα του Ελληνικού Κράτους (άρθρο 105 Σ.)

Z' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Φιλοσοφία του Δικαίου – κωδ. 2024

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Κ. Παπαγεωργίου, Φ.Βασιλόγιαννης, Β. Βουτσάκης

Μια σύντομη εισαγωγή στη φιλοσοφία. Η φιλοσοφία του δικαίου ως κλάδος της πρακτικής φιλοσοφίας. Από τα συγκεκριμένα ηθικά και πολιτικά ερωτήματα στις θεμελιώδεις αξιολογήσεις. Άτομο, κοινωνία και κράτος. Η σχέση δικαίου, ηθικής και πολιτικής. Η έννοια του δικαίου (βασικές ιδέες για το δίκαιο, ο διάλογος των θεωριών). Νομικός θετικισμός, φυσικό δίκαιο, αντιθετικισμός (οι θεωρίες, τα ερωτήματα, οι πρωταγωνιστές και οι θεσμικές συνέπειες). Η έννοια της δικαιοσύνης και οι θεμελιώδεις πολιτικές θεωρίες από την αρχαιότητα στην νεωτερικότητα. Η σκοπιά της ηθικής και οι βασικές κανονιστικές θεωρίες: ωφελμισμός, δεοντοκρατία, αρεταϊκή ηθική (αξίες, μέθοδοι, πρωταγωνιστές). Ειδικά πεδία (ενδεικτικά: δημοκρατία, υπακοή στους νόμους, θρησκεία και δίκαιο, φιλοσοφία της ποινής, δίκαιος πόλεμος και τρομοκρατία, φιλοσοφία του ιδιωτικού δικαίου, ισότητα και ελευθερία, λογοτεχνία και δίκαιο).

Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο – κωδ. 2025

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Χ. Παμπούκης, Χ. Τσούκα

Εισαγωγή – Έννοια – Διακρίσεις – Μέθοδος – Ιστορική επισκόπηση – Γενική θεωρία (νομικός χαρακτηρισμός, γεννοί, προκρίματα, καταστρατήγησις δικαίου, εφαρμογή αλλοδαπού δικαίου, δημόσια τάξη κ.λ.π.)

Ειδικό Μέρος: Φυσικά και νομικά πρόσωπα στο ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, ενοχικό διεθνές δίκαιο, εμπράγματο διεθνές δίκαιο, οικογενειακό διεθνές δίκαιο, κληρονομικό διεθνές δίκαιο, δικονομικό διεθνές δίκαιο (διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών δικαστικών και διαιτητικών αποφάσεων, δικαστική αρωγή), ιθαγένεια (γενική θεωρία, κτήση και απώλεια ελληνικής ιθαγένειας).

Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο – κωδ. 2026

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. Μπακόπουλος - Δ. Λαδάς

Η δημιουργία των συνδικαλιστικών οργανώσεων, συνδικαλιστικές ελευθερίες -Σύνταγμα και διεθνείς εγγυήσεις, δίκαιο των συνδικαλιστικών οργανώσεων, προστασία της συνδικαλιστικής δράσεως, δίκαιο των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, επίλυση των συλλογικών διαφορών με μεσολάβηση και διαιτησία, δίκαιο της εκμεταλλεύσεως (κανονισμοί εργασίας-συμβούλια εργαζομένων), δίκαιο της απεργίας και της ανταπεργίας.

Εφαρμογές Αστικού Δικαίου – κωδ. 2027

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες για το τρέχον χειμερινό εξάμηνο 2014-2015

Κλιμάκιο Α-Κυ

Κ. Χριστακάκου, Π. Παπαρσενίου, Κ. Καραγιάννης, Β. Παναγιωτόπουλος, Α. Καραμπατσός, Π. Νικολόπουλος

Κλιμάκιο Κυ-Κω, Λ-Πα

Π. Παπανικολάου, Δ. Λιάπης, Γ. Λέκκας, Ελ. Πούλου, Γ. Λαδογιάννης, Χρ. Σταμπέλου, Γ. Γεωργιάδης

Κλιμάκιο Πε-Ω Κλ. Ρούσσο, Θ. Λύτρας,

Ε. Δακωρόνια, Μ. Αυγουστιανάκης, Κ. Χριστοδούλου, Γ. Μεντής, Ζ. Τσολακίδης.

Σύνθεση των επιμέρους κλάδων του αστικού δικαίου με ανάλυση και επεξεργασία πρακτικών θεμάτων.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Πτωχευτικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ 11

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Γ. Μιχαλόπουλος, Κ. Κάμτσιου, Ε. Μαστρομανώλης

Το πτωχευτικό δίκαιο εφαρμόζεται σε περίπτωση οικονομικής κατάρρευσης του οφειλέτη εμπόρου. Σκοπός του είναι η ισότιμη ικανοποίηση των εγχειρόγραφων πιστωτών στην περίπτωση που δεν επαρκεί η περιουσία του οφειλέτη για την ικανοποίηση όλων. Το δίκαιο της πτώχευσης περιλαμβάνει ιδίως τις προϋποθέσεις, την διαδικασία κήρυξης και την οργάνωσή της, την νομική θέση του πτωχέυσαντος και τις κατηγορίες των πτωχευτικών πιστωτών, τις εργασίες και την περάτωση της πτώχευσης. Προς το πτωχευτικό δίκαιο, ως δίκαιο εκκαθάρισης μη βιώσιμων επιχειρήσεων στην βάση της αρχής της ισότητας των πιστωτών, συσχετίζεται το δίκαιο εξυγίανσης των επιχειρήσεων.

Δίκαιο Εκμεταλλεύσεως – κωδ. ΥΕ24

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. Μπακόπουλος - Δ. Λαδάς

Ι. Γενικά περί συμμετοχής των εργαζομένων στις επιχειρήσεις. Συμβούλια εργαζομένων.
ΙΙ. Το διευθυντικό δικαίωμα: Έννοια και νομική θεμελίωση, περιεχόμενο του διευθυντικού δικαιώματος και διάκριση από άλλες πηγές κανόνων (ρυθμίσεων) της εργασιακής σχέσης.
Όρια επιτρεπτής άσκησης του διευθυντικού δικαιώματος

III. Ο κανονισμός εργασίας: Έννοια και περιεχόμενο κανονισμών εργασίας, νομοθετικό πλαίσιο, είδη και διαδικασία κατάρτισης, νομική ενέργεια κανονισμών εργασίας. Αρμοδιότητα κατάρτισης νέου και τροποποίησης υφισταμένου κανονισμού εργασίας. Η πρόβλεψη ορίου ηλικίας στον κανονισμό εργασίας και η επίδρασή του στο δικαίωμα καταγγελίας. Το πειθαρχικό δίκαιο της εκμετάλλευσης (αρχές, διαδικασία, ποινές), η σχέση της πειθαρχικής εξουσίας με το δικαίωμα καταγγελίας της σύμβασης εργασίας.

IV. Η πρακτική της εκμετάλλευσης: Έννοια και προϋποθέσεις δημιουργίας πρακτικής της εκμετάλλευσης, νομική φύση. Το αντικείμενο της πρακτικής της εκμετάλλευσης (οι οικειοθελείς παροχές του εργοδότη). Μεταβολή και κατάργηση της πρακτικής της εκμετάλλευσης

V. Προαγωγές

V.Ομαδικές απολύσεις- Μεταβίβαση επιχειρήσεων

VI. Ατυπικές μορφές απασχόλησης

Δίκαιο Περιβάλλοντος – κωδ. ΥΕ04

Διατομεακό

Διδάκοντες

Ε. Δακωρόνια, Ε. Πούλου Γ. Δελλής. Γ. Σιούτη, Θ. Λύτρας

A. Προστασία του περιβάλλοντος από πλευράς συνταγματικού και διοικητικού δικαίου. Φορείς και αποδέκτες των δικαιωμάτων επί του περιβάλλοντος, νομική ισχύς και ένδικη προστασία. Σύγκρουση προστασίας περιβάλλοντος και προστασίας της ιδιοκτησίας, η αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης. Οι μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, η νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας για την προστασία της φύσης, η περιβαλλοντική πληροφόρηση, ευθύνη αποζημίωσης για περιβαλλοντικές βλάβες, η προστασία του πολιτιστικού περιβάλλοντος, η προστασία των δασών.

B. Προστασία του περιβάλλοντος μέσω των διατάξεων προστασίας της προσωπικότητας, περί αδικοπραξιών, γειτονικού δικαίου και καταχρήσεως δικαιώματος. Ειδικός νόμος για την προστασία του περιβάλλοντος και ασφαλιστική κάλυψη των οικολογικών ζημιών.

Χωροταξικό και Πολεοδομικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ23

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Π-Μ Ευστρατίου

Συνταγματικό πλαίσιο. Πολεοδομικό κεκτημένο. Αρχές βιώσιμης οικιστικής ανάπτυξης. Φορείς του χωροταξικού και πολεοδομικού σχεδιασμού. Συμμετοχή των Ο.Τ.Α και των ιδιωτών στον χωροταξικό και πολεοδομικό σχεδιασμό. Διαδικασία εκπονήσεως και νομική φύση των χωροταξικών και πολεοδομικών σχεδίων και μελετών.

Ρυμοτομία, Αναγκαστική Απαλλοτρίωση, Τακτοποίηση Προσκύρωση, Αστικός Αναδασμός, Πράξεις Εφαρμογής, Εισφορές σε γή και χρήμα, Δικαίωμα προτιμήςσεως, Μεταφορά Συντελεστή Δομήσεως (ΜΣΔ). Οικονομική άδεια. Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός(ΓΟΚ). Κτιριοδομικός Κανονισμός. Ειδικό κανόνες δομήσεως. Δόμηση σε

δασικές εκτάσεις και αιγιαλούς. Παραδοσιακοί οικισμοί και διατηρητέα κτίρια. Οικοδομικοί συνεταιρισμοί. Αυθαίρετη δόμηση. Νομιμοποίηση αυθαιρέτων. Κατεδάφιση αυθαιρέτων.

Ειδικοί Ποινικοί Νόμοι – κωδ. ΥΕ16

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Ν. Λίβος, Α. Διονυσοπούλου, Ι. Ανδρουλάκης

Διδάσκεται η ύλη διάφορων ειδικών ποινικών νόμων, όπως του νόμου για την καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών, των διατάξεων για την καταπολέμηση των εγκληματικών οργανώσεων, του νόμου για την νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες κ.λ.π.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Διεθνές Οικονομικό Δίκαιο – κωδ. 2078

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Γ. Κυριακόπουλος, Α. Γουργουρίνης

Περιεχόμενο

Προσδιορισμός του διεθνούς οικονομικού δικαίου, παράγοντες των διεθνών οικονομικών σχέσεων, φάσεις εξέλιξης της διεθνούς οικονομικής τάξης. Διεθνές δίκαιο του εμπορίου : Βασικές αρχές της GATT (ρήτρα μάλλον ευνοούμενου κράτους, ντάπινγκ, επιδοτήσεις εξαγωγών, κ.α.) εμπορικές διαπραγματεύσεις («γύρου»).

Οι συμφωνίες του Γύρου της Ουρουγουάης (γεωργία, κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, TRIMS, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, μέτρα διασφάλισης, Γενική Συμφωνία για τις υπηρεσίες, επίλυση των διαφορών).

Διαιτησία – Διεθνές και Ευρωπαϊκό (κοινοτικό και συγκριτικό) Αστικό Δικονομικό Δίκαιο - κωδ.2079

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Γ. Ορφανίδης, Σ. Πανταζόπουλος, Κ. Πολυζωγόπουλος, Δ. Τσικρικάς, Φ. Τριανταφύλλου, Ι. Δεληκωστόπουλος, Ν. Κατηφόρης, Γ. Σινανίδης

Περιεχόμενο

Αυτόνομο διεθνές δικονομικό δίκαιο (διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων)-Σύμβαση Βρυξελλών για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων στον κοινοτικό χώρο-Διαδικασία ενώπιον του ΔΕΚ και του Πρωτοδικείου της Ευρωπαϊκής Ένωσης –Εσωτερική και διεθνής διαιτησία- Σύμβαση της Νέας Υόρκης.

Σύγχρονες Μορφές Πιστωτικών Συναλλαγών και Τρόποι Ασφάλισης των Πιστώσεων – κωδ. 2080

Τομέας Α΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ. Χριστακάκου-Φωτιάδη, Θ. Λύτρας, Β. Παναγιωτόπουλος

Συγκριτική επισκόπηση εμπράγματων (υποθήκη, προσημείωση υποθήκης, ενέχυρο κατά τον ΑΚ και το ν. 2844/2000) και προσωπικών ασφαλειών (εγγύηση, παθητική εις ολόκληρον ενοχή, σωρευτική αναδοχή χρέους κ.ά.) – μορφώματα εξασφάλισης των πιστώσεων στη σύγχρονη συναλλακτική ζωή (σύμφωνο επιφύλαξης της κυριότητας, καταπιστευτική εκχώρηση, χρηματοδοτική μίσθωση (leasing), εγγυητική επιστολή κ.ά.).Εξέταση βασικών μορφών πιστωτικών συμβάσεων, όπως αλληλόχρεος λογαριασμός, σύμβαση ανοίγματος πίστωσης με αλληλόχρεο λογαριασμό κ.ά.

Σεμινάριο Εργατικού Δικαίου – κωδ. 2082

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Κ.Μπακόπουλος, Δημ. Λαδάς

Σεμινάριο Εμπορικού Δικαίου – κωδ. 2083

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Δ. Τζουγανάτος, Η. Σουφλερός, Α. Μικρούλεα, Γ. Σωτηρόπουλος, Χ. Λιβαδά, Ι. Βενιέρης

Σεμινάριο Πολιτικής Δικονομίας – κωδ. 2084

Τομέας Β΄ Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Γ.Ορφανίδης,Κ.Πολυζωγόπουλος,Σ.Πανταζόπουλος, Δ. Τσικρικάς,Φ.Τριανταφύλλου, Ι. Δεληκωστόπουλος Ν. Κατηφόρης, Γ.Σινανίδης

Σεμινάριο Δημοσίου Δικαίου – κωδ. 2085

Τομέας Δημοσίου Δικαίου – κωδ. 2085

Διδάσκοντες

Ι. Ηλιοπούλου-Στράγγα, Π.Παπαρρηγοπούλου, Γ. Δελλής, Κ. Γιαννακόπουλος, Κ. Ηλιάδου,

Ανάλυση σύγχρονων ζητημάτων συνταγματικού και διοικητικού δικαίου μέσα από το σχολιασμό αποφάσεων ανώτατων δικαστηρίων και ανεξάρτητων αρχών.

Σεμινάριο Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου – κωδ. 2089

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Φ.Παζαρτζή, Γ. Κυριακόπουλος, Μ. Γαβουνέλη, Α. Γουργουρίνης

Απευθύνεται σε φοιτητές που έχουν διδαχθεί μαθήματα του δημοσίου διεθνούς δικαίου. Μελετώνται ζητήματα επικαιρότητας του διεθνούς δικαίου μέσα από τη νομολογία διεθνών

δικαστηρίων και τη διεθνή πρακτική. Το σεμινάριο είναι διαδραστικό και οι φοιτητές συμμετέχουν στη συζήτηση και εκπονούν εργασίες που παρουσιάζονται και συζητώνται.

Η Καταπολέμηση της Διαφθοράς σε διεθνές και εθνικό επίπεδο – κωδ. 2109

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Χ. Μυλωνόπουλος, Ι. Ανδρουλάκης

Περιεχόμενο

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές σαφή εικόνα των διεθνών συμβατικών κειμένων κατά της διαφθοράς και του τρόπου που αυτά επιδρούν στο εθνικό δίκαιο. Αντικείμενο διδασκαλίας είναι μεταξύ άλλων οι σχετικές πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης και του ΟΟΣΑ, ενώ ιδιαίτερη έμφραση δίνεται στην ανάλυση της Σύμβασης του ΟΗΕ κατά της Διαφθοράς (UNCAC), η οποία συνιστά το μοναδικό παγκόσμιο, συστηματικά πλήρες εργαλείο για την καταπολέμηση της διαφθοράς σε διεθνές επίπεδο.

Δημόσιο Δίκαιο και Οικονομικά - κωδ. 2113

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Γ. Δελλής, Α. Χατζής

Περιγραφή

Η Οικονομική Ανάλυση του Δικαίου (ΟΑΔ) αν και συνδέθηκε ιδίως με το ιδιωτικό δίκαιο και, πιο συγκεκριμένα, με θεσμούς, όπως η αποζημίωση, η ενοχή κ.λ.π., βρίσκει και στο δημόσιο δίκαιο πολλές και ενδιαφέρουσες εφαρμογές. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου επιχειρείται το «πάντρεμα» αφενός των μεθοδολογικών εργαλείων τα οποία ανέπτυξε η ΟΑΔ και, αφετέρου του δημοσίου δικαίου. Το τελευταίο δεν εξαντλείται στο οικονομικό δημόσιο δίκαιο, αλλά επεκτείνεται και σε άλλα πεδία, όπως η δικονομία, οι πολιτικοί θεσμοί, η προστασία του περιβάλλοντος, η προστασία των δικαιωμάτων.

Το σεμινάριο αποτελείται από τρεις ενότητες οι οποίες θα μπορούσαν να αποτελούν τρία διακριτά μαθήματα: α) αρχές πολιτικής οικονομίας, β) αρχές και μεθοδολογία ΟΑΔ και γ) εφαρμογές ΟΑΔ στο δημόσιο δίκαιο.

Αφού παρουσιαστούν οι βασικές έννοιες και τα εργαλεία της οικονομικής ανάλυσης του δικαίου (θεώρημα Coase, διαφορετικές έννοιες αποτελεσματικότητας, κλπ.), θα εξεταστεί η εφαρμογή της οικονομικής ανάλυσης στο ιδιωτικό και το δημόσιο δίκαιο με έμφραση στα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη ρύθμιση της αγοράς, τις αναλύσεις επιπτώσεων των κανονιστικών ρυθμίσεων, τη θεωρία της δημόσιας επιλογής και τα συνταγματικά οικονομικά. Τέλος, θα γίνει ιδιαίτερη αναφορά στη σχέση οικονομικής αποτελεσματικότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης, στην κριτική που έχει ασκηθεί στην οικονομική ανάλυση του δικαίου και στη σημασία των κανόνων κοινωνικής συμπεριφοράς (*social norms*)

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εφαρμογές Δημοσίου Δικαίου – κωδ. 2028

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Α κλιμ. Ι. Ηλιοπούλου – Στράγγα, Π. Λαζαράτος
Β κλιμ. Ν. Αλιβιζάτος, Κ. Γιαννακόπουλος
Γ κλιμ. Γ. Γεραπετρίτης, Γ. Σιούτη, Αικ. Ηλιάδου
Δ κλιμ. Α. Παντελής, Ζ. Παπαϊωάννου

Σύνθεση των επιμέρους κλάδων του δημοσίου δικαίου με ανάλυση και επεξεργασία πρακτικών θεμάτων.

Εφαρμογές Πολιτικής Δικονομίας – κωδ. 2029

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

Α-Λ Δ.Τσικρικάς, ΣΤ. Πανταζόπουλος,
Λ-Ω Φλ. Τριανταφύλλου, Γ. Ορφανίδης

Σύνθεση των επιμέρους κλάδων του αστικού δικονομικού δικαίου με ανάλυση και επεξεργασία πρακτικών θεμάτων.

Εφαρμογές Ποινικού Δικαίου – Ποινικής Δικονομίας – κωδ. 2030

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Α-Κ Ι. Γιαννίδης, Η. Αναγνωστόπουλος, Α. Λιούρδη, Α. Δημάκης, Α. Διονυσοπούλου, Γ. Τριανταφύλλου.
Λ-Ω Χ. Μυλωνόπουλος, Ν. Λίβος, Α.Τζανετής, Ι. Ανδρουλάκης

Ασκήσεις εμβάνθυνσης σε όλο το φάσμα του ουσιαστικού και δικονομικού ποινικού δικαίου με ανάλυση των τεχνικών επίλυσης σύνθετων προβλημάτων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στους λόγους άρσης του αδίκου, στη συμμετοχή, στα ζητήματα συρροής, στα εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας και περιουσίας, στα εγκλήματα κατά της ζωής και σωματικής ακεραιότητας, στην πλαστογραφία, καθώς και στα ένδικα μέσα, τις ακυρότητες της ποινικής διαδικασίας κ.λ.π.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Φορολογικό Δίκαιο – κωδ. ΥΕ05

Τομέας Δημοσίου Δικαίου

Διδάσκοντες

Α.Τσουρουφλής

Περιεχόμενο

Έννοια και διακρίσεις των φόρων. Γενικές αρχές του φορολογικού δικαίου. Το ελληνικό φορολογικό σύστημα. Η διοικητική φορολογική διαδικασία. Η δικαστική προστασία στις φορολογικές διαφορές.

Μεθοδολογία του Δικαίου – κωδ. ΥΕ09

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Κ.Παπαγεωργίου, Β.Βουτσάκης, Φ. Βασιλόγιαννης

Η νομική ως επιστήμη. Δίκαιο και γλώσσα. Γενική θεωρία των κανόνων δικαίου. Η δικαιοδοτική πράξη και η θεμελίωσή της. Επιλογή του εφαρμοστέου κανόνα δικαίου και νομικός χαρακτηρισμός της επίδικης σχέσης. Ερμηνεία του νόμου. Κάλυψη κενών και δικαστική δικαιοπλασία.

Δίκαιο Οικονομικής Εγκληματικότητας – κωδ. ΥΕ25

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

Η. Αναγνωστόπουλος, Ν.Λίβος, Ι. Ανδρουλάκης, Α. Διονυσοπούλου

Επιχειρείται μία εισαγωγή στα ζητήματα της οικονομικής εγκληματικότητας από ποινική και εγκληματολογική άποψη, ενώ παράλληλα αναλύονται ειδικότερες πτυχές του οικονομικού εγκλήματος, όπως τα φορολογικά και χρηματιστηριακά αδικήματα, οι διοικητικές έρευνες και οι ανακριτικές πράξεις της ΥΠ.Ε.Ε κ.λ.π

Δίκαιο Διεθνών Συναλλαγών – κωδ. ΥΕ26

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Χ.Παμπούκης,

Πολυεθνικές εταιρίες – Διεθνείς συγχωνεύσεις εταιριών – Διεθνείς πτωχεύσεις – Lex Mercatoria – Αρχές του Unidroit – Επενδύσεις – Εθνικοποιήσεις επιχειρήσεων – Διεθνείς πωλήσεις – Διεθνείς Μεταφορές – Ασφάλιση εμπορευμάτων – Διεθνείς τραπεζικές εργασίες – Διεθνής συνεργασία επιχειρήσεων (παραχωρήσεις δικαιωμάτων βιομηχανικής

ιδιοκτησίας, εμπορική αντιπροσωπεία) – Ελεύθερος ανταγωνισμός – Διεθνής εμπορική δίκαιη – Φορολογικό διεθνές δίκαιο.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Σεμινάριο Αθλητικού Δικαίου – κωδ. 2065

Διατομεακό

Διδάσκοντες

Κ. Χριστοδούλου, Ν. Κατηφόρης, Ι. Ανδρουλάκης, Ν. Βερβεσός

Νομική Πληροφορική – κωδ. 2095

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Γ. Γιαννόπουλος,

Το μάθημα εστιάζεται στα προβλήματα που γεννώνται από την αλληλεπίδραση δικαίου και νέων τεχνολογιών. Με επίκεντρο την πληροφορία ως έννομο αγαθό, η διδασκαλία διαχωρίζεται σε δύο επιμέρους κλάδους:

- 1^ο) Ουσιαστικό δίκαιο πληροφορικής: Διδάσκεται το νέο δικαίωμα στην Κοινωνία της Πληροφορίας και οι κύριοι περιορισμοί του, όπως η προστασία των προσωπικών δεδομένων, του απορρήτου των επικοινωνιών και της πνευματικής ιδιοκτησίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στα προβλήματα επιβολής των ρυθμίσεων και ελέγχου της νόμιμης χρήσης των νέων τεχνολογιών, με κύριο παράδειγμα το Internet. Εξετάζονται, επίσης, οι καινοτόμες - λόγω της τεχνολογίας - διαδικασίες που καλείται να ρυθμίσει ο νομοθέτης και να εφαρμόσουν οι νομικοί, όπως π.χ. η αποδεικτική δύναμη των ηλεκτρονικών δεδομένων, τα ηλεκτρονικά έγγραφα και οι ηλεκτρονικές δικαιοπραξίες, οι ηλεκτρονικές υπογραφές, η ηλεκτρονική υποβολή δικογράφων κλπ.
- 2^ο) Εφαρμογές της πληροφορικής για το δίκαιο: Αναπτύσσονται εκτενώς τα νέα τεχνολογικά εργαλεία, από τα οποία πλέον εξαρτάται η γνώση του ισχύοντος δικαίου, όπως π.χ. οι βάσεις δεδομένων νομοθεσίας και νομολογίας (ανάλυση, σχεδιασμός, χρήση), η ηλεκτρονική αναδίφηση και η επεξεργασία των νομικών πληροφοριών, η βελτίωση των μεθόδων έρευνας σε ηλεκτρονικά μέσα κλπ. Γίνονται επίσης αναφορές στις ερευνητικές προσπάθειες εφαρμογής της τεχνητής νοημοσύνης στο χώρο του δικαίου και τα νομικά συστήματα - εμπειρογνώμονες.

Βασική παραδοχή για τη διδασκαλία του μαθήματος είναι ότι οι φοιτητές δεν διαθέτουν τεχνικές γνώσεις υπολογιστών. Για το σκοπό αυτό διεξάγεται παράλληλα και ειδικό προαιρετικό σεμινάριο στο Εργαστήριο Πολυμέσων της Σχολής.

Δίκαιο της Κεφαλαιαγοράς - κωδ. 2107

Τομέας Β' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες

A.Μικρουλέα, Ν. Βερβεσός, Χ.Λιβαδά

Περιεχόμενο

Το Δίκαιο της Κεφαλαιαγοράς είναι το δίκαιο που διέπει την κεφαλαιαγορά, τα χρηματοπιστωτικά μέσα που αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε αυτήν, τις επενδυτικές υπηρεσίες, τις χρηματοπιστωτικές αγορές, την προστασία του επενδυτή που συναλλάσσεται στις χρηματοπιστωτικές αγορές και τις εταιρίες των οποίων οι κινητές αξίες αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης στην κεφαλαιαγορά (εισηγμένες εταιρίες).

Σεμινάριο Αστικού Δικαίου – κωδ. 2081

Τομέας Α' Ιδιωτικού Δικαίου

Διδάσκοντες, (Θα ανακοινωθεί)

Οι διδάσκοντες και τα θέματα ανακοινώνονται περί το τέλος του χειμερινού εξαμήνου. Διαφορετική και ποικίλη θεματική ανά έτος, με προσανατολισμό σε ειδικά θέματα Αστικού Δικαίου, τα οποία προσεγγίζονται τόσο σε θεωρητικό όσο και σε πρακτικό επίπεδο (νομολογιακή εμφάνιση), με ανάλυση και επεξεργασία σχετικών δικαστικών αποφάσεων.

Ανώτερο Σεμινάριο Ποινικών Επιστημών – κωδ. 2086

Τομέας Ποινικών Επιστημών

Διδάσκοντες

N. Λίβος, Δ. Κιούπης

Και όλοι οι διδάσκοντες του Τομέα κατά περίπτωση

Το μάθημα οργανώνεται κάθε χρόνο εκ περιτροπής, από διδάσκοντες του Τομέα Ποινικών Επιστημών. Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, την οργάνωση του Σεμιναρίου έχουν οι Επίκουροι Καθηγητές κ. Νικόλαος Λίβος και Δημήτριος Κιούπης. Για να γίνει κανείς δεκτός στο Σεμινάριο, πρέπει να υποβάλει αίτηση στη Γραμματεία του Ποινικού Τομέα, αναφέροντας τους βαθμούς που έχει στα ποινικά μαθήματα και τις ξένες γλώσσες που γνωρίζει. Συγγράμματα δεν διανέμονται, καθώς αντί για την παραδοσιακή μορφή εξέτασης, δίδονται εργασίες που παρουσιάζονται κάθε εβδομάδα και βάσει των οποίων γίνεται η βαθμολόγηση των φοιτητών. Συνεκτιμάται και η συμμετοχή στο μάθημα, καθώς η διδασκαλία διεξάγεται και υπό τη μορφή διαλόγου μεταξύ καθηγητών και φοιτητών σε ζητήματα που αναλύονται με αφορμή τις εργασίες. Τα θέματα των εργασιών καλύπτουν όλο το φάσμα του Ποινικού Δικαίου και τα επεξεργάζονται ομάδες 5-6 φοιτητών που μοιράζονται μεταξύ τους, με τις υποδείξεις των υπευθύνων καθηγητών, την ύλη που θα παραδώσουν. Οι ώρες διδασκαλίας είναι 3 εβδομαδιαίως και η παρακολούθηση υποχρεωτική. Συχνά λαμβάνονται παρουσίες. Ο κάθε φοιτητής αξιολογείται με βάση την

εργασία που παραδίδει και τη γενικότερη εικόνα που προκύπτει από την εισήγηση που κάνει τη συμμετοχή του στις συζητήσεις.

Σεμινάριο Ιστορίας Φιλοσοφίας και Κοινωνιολογίας του Δικαίου – κωδ. 2087

Τομέας Ιστορίας και Θεωρίας του Δικαίου (Ιστορία, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Εκκλησιαστικό)

Διδάσκοντες

Α.Χέλμης, Ε.Ρεθυμιωτάκη

Σεμινάριο Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης– κωδ. 2088

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Ρ.-Ε. Παπαδοπούλου, Μ. Κουσκουνά

Περιεχόμενο

Απευθυνόμενο στους φοιτητές που έχουν διδαχθεί το γενικό και το ειδικό μέρος του Ευρωπαϊκού Δικαίου (Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο και Κοινοτικό Οικονομικό Δίκαιο) αναλύει τα σημαντικότερα θεάματα από την πολιτική επικαιρότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Σεμινάριο Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου – κωδ 2090

Τομέας Διεθνών Σπουδών

Διδάσκοντες

Χ. Τσούκα

Απευθύνεται στους φοιτητές που έχουν διδαχθεί το ιδιωτικό διεθνές δίκαιο και έχει ως αντικείμενο την εξέταση θεμάτων επικαιρότητας αυτού του δικαιοκλάδου, κυρίως στο πλαίσιο της Ε.Ε.

Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο Περιβάλλοντος – κωδ. 2099

Διατομεακό

Διδάσκοντες

Μ. Γαβουνέλη, Γ. Δελλής

Περιεχόμενο

- Εισαγωγή στο Διεθνές Δίκαιο Περιβάλλοντος
- Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο του Περιβάλλοντος
- Οι διαδικασίες του συστήματος προστασίας του περιβάλλοντος
- Η συμμετοχή του πολίτη
- Ευθύνη για περιβαλλοντική ζημιά
- Δικαστική προστασία του περιβάλλοντος
- Οικονομία και οικολογία
- Η πρακτική της προστασίας περιβάλλοντος

Ευρωπαϊκό και Συγκριτικό Συνταγματικό Δίκαιο – κωδ. 2106

6.2

Στο πλαίσιο του προγράμματος ERASMUS+ προσφέρονται τα παρακάτω μαθήματα.

Erasmus+ C O U R S E L I S T 2015 – 2016

Winter Semester 2015

<i>TITLE OF COURSE</i>	<i>PROFESSORS</i>	<i>LANGUAGE</i>	<i>HRS/WEEK</i>
1. European Administrative Systems	English	2hrs/week	P. Mouzourakis
2. Comparative Public Law	French	2hrs/week	J. Iliopoulos – Strangas /K. Yannakopoulos/ V. Kondylis(on educational leave)
3. National & International Protection of Fundamental Rights	German	2hrs/week	J. Iliopoulos – Strangas /T. Antoniou/S. Vlachopoulos
4. Introduction to the Greek Constitutional Law	Italian	2hrs/week	S. Flogaitis
5. Introduction to Greek Civil Law	English	2hrs/week	E.Dacornia/ P .Nikolopoulos
6. European Law	English	4hrs/week	M. Kouskouna/E.-R Papadopoulou / M. Perakis
7. Public International Law (<u>International Economic Law</u>)	English	2hrs/week	A. Gourgourinis
8. Introduction to Civil Procedure Law and International Civil Procedure Law	German	2hrs/week	D. Tsirikas
9. Labour Law I (Individual)	English	2hrs/week	K. Bakopoulos / D. Ladas
10. Civil Procedure	French	2hrs/week	I. Delikostopoulos
11. Information Technology Law	English	3hrs/week	G. Yannopoulos
12. Introduction to the Greek Legal History I	German	2hrs/week	E. Papagiannis
13. Criminal Procedure and Special Issues of Criminal	English and German	2hrs/week each	E.Anagnostopoulos/

Law alternatively with Substantive Criminal Law. Questions of the General and Special Part	English		N.Dimitratos
14. Intellectual Property Law	English	3hrs/week	Ch. Chrissanthis
15. Competition Law	English	3hrs/week	E. Mastromanolis
16. Maritime Law	English	3hrs/week	D.Christodoulou
17. Public Health Law	English	2hrs/week	P. Paparrigopoulou
18. Civil Procedure Law	English	2hrs/week	N. Katiforis
19. Law and Society in Greek Antiquity	French	2hrs/week	A. Helmis

Spring Semester 2016

TITLE OF COURSE
PROFESSORS

LANGUAGE HRS/WEEK

20. Greek Law of Succession	French	2hrs/week	I. Kondyli
21. Introduction to the Greek Civil Law	German	3hrs/week	D. Liappis / K. Roussos
22. Selected Cases of Greek Civil Law	German	2hrs/week	P. Paparseniou / G. Mentis
23. Collective Labour Law	English	2hrs/week	K. Bakopoulos / D. Ladas
24. Company Law	English	3hrs/week	I. Venieris/ Ch.Crissanthis
25. Criminology	English	2hrs/week	M. Kranidioti
26. Comparative Family Law	English	2hrs/week	D.Kallinikou/ G.Georgiadis/M.Bravou
27. Philosophy of Law	English	2hrs/week	V. Voutsakis / Ph. Vasilogiannis
28. Banking Law	English	2hrs/week	Ch. Livada
29. Introduction to the Greek Legal History II	German	2hrs/week	E.Papagiannis
30. Insurance Law	English	3hrs/week	D. Christodoulou / E. Kinini
31. Seminar in International Business Transactions	English	2hrs/week	E. Moustaira
32. Penology	English	2hrs/week	A. - I. Tzannetaki
33. Business Acquisitions and Mergers	English	3hrs/week	Ch.Crissanthis/ G.Michalopoulos

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ/ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΑ

7.1 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ/ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΩΝ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Οι Βιβλιοθήκες/Σπουδαστήρια της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ είναι ανοιχτής πρόσβασης και υποστηρίζουν την επιστημονική έρευνα και διδασκαλία.

Κάθε μία από τις δέκα Βιβλιοθήκες/Σπουδαστήρια, όπως αυτές αναφέρονται στη συνέχεια, οι οποίες προς το παρόν είναι χωροταξικά κατανεμημένες - ενώ βρίσκονται σε εξέλιξη οι διαδικασίες ενοποίησης τους σε ενιαία Κεντρική Βιβλιοθήκη στο κτήριο του Παλαιού Χημείου - εξειδικεύεται σε συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο της νομικής επιστήμης.

Όλες οργανώνονται και λειτουργούν σύμφωνα με τα διεθνή βιβλιοθηκονομικά πρότυπα, δημιουργώντας ένα ενιαίο σύστημα παροχής σύγχρονων υπηρεσιών νομικής πληροφόρησης και τεκμηρίωσης, προσβάσιμων στο κοινό και μέσω του συστήματος βιβλιοθηκών και Υπηρεσιών πληροφόρησης του ΕΚΠΑ <http://www.lib.uoa.gr/>

Το προσωπικό των Βιβλιοθηκών σε συνεργασία με τη διοίκηση και τους διδάσκοντες, Καθηγητές και Λέκτορες, της Νομικής Σχολής, με την έναρξη των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μαθημάτων κάθε ακαδημαϊκού έτους, διοργανώνουν σεμινάρια πληροφοριακής εκπαίδευσης για τους πρωτοετείς προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές της Νομικής Σχολής. Αντίστοιχα σεμινάρια μπορεί να διοργανώνονται και κατά τη διάρκεια της ακαδημαϊκού έτους, εφόσον εκδηλωθεί ενδιαφέρον από ομάδες χρηστών.

Οι Βιβλιοθήκες/Σπουδαστήρια έχουν την ευθύνη συγκέντρωσης και οργάνωσης των διδακτορικών διατριβών και διπλωματικών εργασιών που εκπονούνται στη Νομική Σχολή.

Μετά την επιτυχή υποστήριξη κάθε διδακτορικής διατριβής, οι φοιτητές καταθέτουν υποχρεωτικά αντίτυπο κάθε έργου σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, στη Βιβλιοθήκη της Νομικής Σχολής «Νομικό Σπουδαστήριο». Για τη διάταξη και τη μορφοποίηση των εργασιών ακολουθείται συγκεκριμένο πρότυπο.

Όλοι οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών της Νομικής Σχολής υποχρεούνται να καταθέτουν στην αντίστοιχη Θεματική Βιβλιοθήκη ένα αντίτυπο της διπλωματικής τους εργασίας σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Το ηλεκτρονικό αντίγραφο κάθε έργου καταχωρείται στην ψηφιακή βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Αθηνών <http://efessos.lib.uoa.gr/greylit.nsf> και η πρόσβαση του καθίσταται εφικτή είτε μέσω της επαφής της ψηφιακής βιβλιοθήκης Πέργαμος είτε μέσω του αυτοματοποιημένου καταλόγου των βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ.

Για τη διάταξη και τη μορφοποίηση των εργασιών ακολουθείται συγκεκριμένο πρότυπο.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ/ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΡΙΑ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Νομική Βιβλιοθήκη (Νομικό Σπουδαστήριο)

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 33, 2^{ος} όροφος

Τηλέφωνα. επικοινωνίας 2103688354 2103688355

Προσωπικό:

Βασιλική Στρακαντούνα, Βιβλιοθηκονόμος ΠΕ Υπεύθυνη των Βιβλιοθηκών της Νομικής Σχολής

Άννα Χουντάλα, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ (ΙΔΟΧ)

Αναστασία Κόντη, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ (ΙΔΟΧ)

Βιβλιοθήκη Ποινικών Επιστημών

Διεύθυνση : Σόλωνος 57, 2^{ος} όροφος.

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 210 3688731

Προσωπικό :

Τριανταφυλλιά Ντανάκα Βιβλιοθηκονόμος ΠΕ

Μυρσίνη Ταράνη, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ

Ειρήνη Χαλκιαδάκη, Βιβλιοθηκονόμος ΕΤΕΠ

Βιβλιοθήκη Εμπορικού και Ναυτικού Δικαίου

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 33 6^{ος} όροφος.

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3688363

Προσωπικό:

Γεώργιος Λιάκος *Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ (ΙΔΟΧ)*

Βιβλιοθήκη Εργατικού Δικαίου και Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 33, 6^{ος} όροφος.

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3688361

Προσωπικό:

Αναστασία Κιούση, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ

Παναγιώτα Κουφοστάθη, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ

Βιβλιοθήκη Πολιτικής Δικονομίας

Διεύθυνση : Ιπποκράτους 33, 3^{ος} όροφος,

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3688358

Προσωπικό :

Μαριέτα Φάνη, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ (ΙΔΟΧ)

Βιβλιοθήκη Δημοσίου Δικαίου

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 33, 5^{ος} όροφος

Τηλέφωνα επικοινωνίας : 210 3688371, 2103688560

Προσωπικό :

Πολυξένη Γκούβα, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ ΕΤΕΠ

Ράμμα Χαρά, Βιβλιοθηκονόμος ΠΕ (ΙΔΟΧ)

Βιβλιοθήκη Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου και Βιβλιοθήκη Ευρωπαϊκού Δικαίου

Διεύθυνση: Σίνα 14, 3^{ος} όροφος,

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3615812

Προσωπικό

Δήμητρα Μπουλουγούρη, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ

Βιβλιοθήκη Ιδιωτικού Διεθνούς και Συγκριτικού Δικαίου

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 33, 2ος όροφος Τηλέφωνο. Επικοινωνίας: 2103688376

Νίκος Παγώνης, Βιβλιοθηκονόμος ΠΕ

Βιβλιοθήκη Ιστορίας Δικαίου

Διεύθυνση : Ακαδημίας 47, 2^{ος} όροφος

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3688666

Προσωπικό :

Σουλτάνα Ιωάννου, Βιβλιοθηκονόμος ΤΕ

Κυριακή Μπλουγούρα, Βιβλιοθηκονόμος ΠΕ (ΙΔΟΧ)

Βιβλιοθήκη Φιλοσοφίας Δικαίου

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 33, 4^{ος} όροφος,

Τηλέφωνο επικοινωνίας : 210 3688392

Προσωπικό :

**7.2.Ωράρια λειτουργίας βιβλιοθηκών
Ακαδημαϊκού έτους 2015-2016**

Νομικό Σπουδαστήριο

Δευτέρα – Πέμπτη : 09.00 – 17.00

Παρασκευή : 09.00 – 16.00

Σπουδαστήριο Ποινικών Επιστημών

Δευτέρα – Πέμπτη : 09.00 – 19.00

Παρασκευή : 09.00 – 16.00

Σπουδαστήριο Εργατικού δικαίου

Δευτέρα, Πέμπτη : 09.00 – 17.00

Τρίτη, Τετάρτη, Παρασκευή : 9.00 – 16.00

Σπουδαστήριο Δημοσίου Δικαίου

Δευτέρα – Πέμπτη : 09.00 – 18.00

Παρασκευή : 09:00-17:00

Σπουδαστήριο Εμπορικού δικαίου

Τρίτη, Τετάρτη : 09.00 – 17.00

Δευτέρα, Πέμπτη, Παρασκευή : 9:00 – 16.00

Σπουδαστήριο Πολιτικής δικονομίας

Δευτέρα – Παρασκευή : 8.30 – 15.30

Σπουδαστήριο Φιλοσοφίας του Δικαίου

Δευτέρα – Παρασκευή : 8:30 – 15:30

Σπουδαστήριο Διεθνών Σπουδών

Δευτέρα – Παρασκευή : 8:00-16:00

Σπουδαστήριο Ιστορίας Δικαίου

Δευτέρα – Παρασκευή : 8:00-16:00

Σπουδαστήριο Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου

Δευτέρα – Παρασκευή : 9:00-16:00

Τα ωράρια λειτουργίας των βιβλιοθηκών/Σπουδαστηρίων διαμορφώνονται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της ακαδημαϊκής κοινότητας και τη διαθεσιμότητα σε προσωπικό. Για όλες τις αλλαγές ενημερώνονται εγκαίρως τόσο ο διαδικτυακός τόπος των Βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ όσο και της Νομικής Σχολής <http://www.law.uoa.gr/to-tmima/biblioδikes-kai-ergastiria.html>